



DIARI DE SESSIONS DEL PLE DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2023

Núm. 157

Presidència del Sr. Vicenç Thomas i Mulet

Sessió celebrada dia 21 de març de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. PREGUNTES:

- 1) **RGE núm. 1689/23**, presentada per la diputada Sra. Catalina Pons i Salom, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a efectes del Pacte pel benestar emocional i la salut mental. 9867
 - 2) **RGE núm. 1697/23**, presentada per la diputada Sra. María Asunción Pons i Fullana, del Grup Parlamentari Popular, relativa a Pla estratègic per a la ramaderia. 9868
 - 3) **RGE núm. 1698/23**, presentada pel diputat Sr. Antonio Francisco Fuster i Zanoguera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a proliferació de bandes juvenils a les Illes Balears. 9869
 - 4) **RGE núm. 1688/23**, presentada pel diputat Sr. Jesús Méndez i Baiges, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a implantació d'èlica *offshore* a Balears. 9870
 - 5) **RGE núm. 1707/23**, presentada pel diputat Sr. Sergio Rodríguez i Farré, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a incitació a l'odi contra VOX. 9872
 - 6) **RGE núm. 1687/23**, presentada pel diputat Sr. Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a polítiques del Govern per atreure i retenir el talent a les Illes Balears. 9873
-

- 7) **RGE núm. 1699/23**, presentada per la diputada Sra. Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a la Llei Orgànica de modificació de la Llei Orgànica d'Educació, LOMLOE i formació de l'alumnat de cara al futur. 9874
- 8) **RGE núm.1700/23**, presentada per la diputada Sra. María Tania Mari i Mari, del Grup Parlamentari Popular, relativa a situació de l'Hospital de Can Misses. (**Decaiguda**). 9875
- 9) **RGE núm.1701/23**, presentada pel diputat Sr. José Luis Camps i Pons, del Grup Parlamentari Popular, relativa a projecte de l'Institut integrat de formació professional d'Es Castell. 9876
- 10) **RGE núm. 1764/23**, presentada pel diputat Sr. Juan Manuel Lafuente i Mir, del Grup Parlamentari Popular, relativa a increment de la taxa de criminalitat a les Illes Balears durant l'any 2022. 9877
- 11) **RGE núm. 1703/23**, presentada per la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a gestió de la borrasca Juliette. 9878
- 12) **RGE núm. 1765/23**, presentada per la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a qüestionament del descompte de resident per als residents a les Illes Balears. 9880
- 13) **RGE núm. 1695/23**, presentada per la diputada Sra. Vanessa Díaz i Ojeda, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a rehabilitació del mollet d'Es Caló. 9881
- 14) **RGE núm. 1709/23**, presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a compromís del Govern amb la millora dels serveis públics. 9882
- 15) **RGE núm. 1690/23**, del diputat Sr. Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a endarreriment en l'aplicació de les notes de la Llei Orgànica de modificació de la Llei Orgànica d'Educació, LOMLOE. 9884
- 16) **RGE núm. 1708/23**, presentada pel diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a serveis als ciutadans per part de l'administració autonòmica. 9885
- 17) **RGE núm. 1696/23**, presentada per la diputada Sra. Patricia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a plus d'insularitat per als funcionaris de l'Estat destinats a les Illes Balears. 9886
- 18) **RGE núm. 1705/23**, presentada pel diputat Sr. Antonio Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular, relativa a impacte de la inflació per als ciutadans de les Illes Balears. 9888
- II. INTERPEL·LACIÓ RGE núm. 525/23**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a política general del Govern en matèria de salut. 9889
- III. MOCIONS:**
- 1) **RGE núm. 1630/23**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a política general del Govern en matèria de transport terrestre, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 208/23. 9894
- 2) **RGE núm. 1631/23**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a transferència de Costes i Litoral, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 209/23. 9903
- IV. Debat i votació sobre la validació o la derogació del Decret Llei 2/2023**, de 6 de març, de mesures urgents en matèria del servei públic discrecional del transport de persones viatgeres i en altres matèries vinculades a sectors econòmics (RGE núm. 1647/23). 9911
- V. Debat i votació del dictamen de la Comissió d'Economia del Projecte de llei RGE núm. 22/23**, complementat amb l'escrit RGE núm. 170/23, de modificació de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes de les Illes Balears. 9922

EL SR. PRESIDENT:

Bon dia, senyores diputades, senyors diputats. El primer punt de l'ordre del dia correspon al debat de les preguntes amb sol·licitud de resposta oral davant el Ple.

I.1) Pregunta RGE núm. 1689/23, presentada per la diputada Sra. Catalina Pons i Salom, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a efectes del Pacte pel benestar emocional i la salut mental.

Primera pregunta, RGE núm. 1689/23, relativa a efectes del Pacte pel benestar emocional i la salut mental, que formula la diputada Catalina Pons i Salom, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. Sra. Consellera, bon dia. Avui, Dia de la síndrome de Down i Dia, també, de la poesia, segurament han trobat o han triat un dia conjunt perquè es relacionen, de qualque manera.

Nosaltres avui volem demanar pel benestar emocional i també per la salut mental de les Illes Balears. Com sap perfectament, aquest grup parlamentari s'ha preocupat i molt d'aquesta salut emocional, de fer seguiment d'allò que es fa, de fer propostes en positiu -tant en pandèmia com fora d'ella- i avui li demanam, que nosaltres també vàrem signar dimarts passat, en què es traduirà, concretament: com, quan i on, es traduirà aquest pacte de salut mental que vàrem signar la setmana passada tants de grups parlamentaris i tants d'organismes, i també entitats.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Bon dia, Sra. Diputada. El Pacte balear per la salut mental i el benestar emocional recull totes les directrius de l'OMS i és pioner -diria- a tot l'Estat. És la primera vegada que se signa un pacte d'aquestes característiques i em permetrà que, en primer lloc, pugui i vulgui donar les gràcies a tots els grups polítics, a tots, ningú no n'ha quedat fora, això vol dir la importància que té per a tota la comunitat, tant el benestar emocional com la salut mental.

En què es tradueix? Es tradueix en promoure la corresponsabilitat interinstitucional, sobretot, introduir el concepte de benestar emocional a les polítiques que, fins ara, no hi era, parlàvem de salut mental però fer-ho del benestar emocional com a eix vertebrador; millorar les ràtios de professionals, és cert que en tenim 80 més que en el 2015, però s'ha de continuar ampliant aquest nombre de professionals; millorar les infraestructures sanitàries, com es fa en el Parc Sanitari de Bons Aires; ampliar la cartera de serveis, sobretot,

dins l'àmbit comunitari, volem fer molta més feina dins la comunitat, i això, sobretot, també inclou les addiccions que de moment tenim fraccionades -la gestió de les addiccions- i l'atenció específica a la població infantojuvenil; mantenir una visió feminista; augmentar l'autonomia de les persones, i tenir en compte, sobretot, persones vulnerables; volem continuar promovent accions per prevenir el suïcidi; i el nou pla estratègic està coliderat per Serveis Socials, Educació i Salut, perquè una de les tasques fonamentals és que aquestes persones puguin tenir una vida plena, de manera absolutament integrada a la societat.

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sra. Consellera, per la seva resposta. Tot i això, no és això el que li demanava, perquè el pacte nosaltres el vàrem estudiar, analitzar i vàrem contribuir que s'hi incloguessin coses que pensam que són imprescindibles, com la gestió de les emocions, la prevenció -com en tantes altres àrees- creim que és fonamental per no haver d'acabar anant al metge; per cert, s'ha de millorar la cartera de serveis i el nombre de professionals. Vostè sap perfectament que -que ho ha dit- quan tu demanes hora al psicòleg, te'n donen per d'aquí a sis mesos i mig, i la immensa majoria de patologies, depressions, etc., acaben amb una pastilla que et dona el metge de capçalera, això no és gestió ni prevenció de la salut mental ni molt manco.

Per tant, el que jo li deman no és el que diu el Pacte, que em sembla extraordinària aquesta bona intenció de voler ajuntar esforços que impliquen totes les conselleries, les entitats, la FELIB, ajuntaments, grups parlamentaris, absolutament tota la ciutadania, està molt bé, però jo li deman: com, quan i de quina manera, en què es traduirà, com ho han fet, quina és la cronologia, perquè és urgent que tenguem cura de la nostra salut mental com més aviat millor, perquè ja feim tard.

Que l'Organització Mundial de la Salut ara hi ha posat l'accent?, nosaltres ho celebrem, però en aquesta comunitat, ja que hem estat pioners a fer de la salut mental un pacte global -diguem-ho així- també local, el que pensam que s'ha de fer és posar fil a l'agulla i posar-ho a la pràctica.

Nosaltres ja acabarem, nosaltres ja no hi serem, de fet, és avui la nostra darrera pregunta, però la vigilarem; vigilarem a aquells que hi siguin, amb aquesta salut mental i, sobretot, en la gestió de les emocions des de ben petits.

Esperem que vostè ara em pugui donar o fer cinc cèntims d'allò que es traduirà, des de ja, per saber si ho aconseguirem o no.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. Jo crec que és molt evident que aquest govern treballa en l'estratègia de salut mental des de l'any 2016..., 2015, però es va definir ja en el 2016, en el primer pla estratègic, i també és molt evident el que li deia: hi ha nous professionals, per exemple, els psicòlegs a Atenció Primària, s'han aprovat 30 places de psicòleg a Atenció Primària, i s'aniran dotant i incorporant a mesura que vagi passant el temps.

Sap també que estam amb el nou pla estratègic 2023-2029, s'hi està treballant ja. S'hi està treballant i, a la vegada que es treballa i es defineixen aquests objectius estratègics, s'estan millorant les infraestructures -com el parc sanitari de Bons Aires- o ampliant la cartera de serveis d'Atenció Primària o la visió comunitària. I, en aquesta línia, volem continuar treballant.

Educació fa moltíssima i molt bona feina, i Serveis Socials també moltíssima i molt bona feina, i així volem...

(Se sent el timbre de tall de micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

(Alguns aplaudiments)

I.2) Pregunta RGE núm. 1697/23, presentada per la diputada Sra. María Asunción Pons i Fullana, del Grup Parlamentari Popular, relativa a Pla estratègic per a la ramaderia.

Segona pregunta, RGE núm. 1697/23, relativa a Pla estratègic per a la ramaderia, que formula la diputada María Asunción Pons i Fullana, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Gràcies, Sr. President. Bon dia, senyores i senyors diputats. La primera iniciativa del Partit Popular a favor dels pagesos va ser instar el Govern de la Sra. Armengol a redactar el Pla estratègic per a la ramaderia de Balears; va ser aprovada per unanimitat, primer aquí, en el Parlament, i després pel Consell de Govern. Sra. Consellera, quin resultat ha aconseguit?

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño):

Bon dia a tothom, gràcies, president. Pues, Sra. Pons, aunque queda ya muy poco tiempo de Parlamento, me alegra mucho decirle que enseguida estará listo este plan que usted repetidamente ha reclamado.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I FULLANA:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, evidentment no he aconseguit res perquè el pla encara no està redactat i ni té temps per redactar-lo. Per cert, però, pot dir què du gastat en l'elaboració de cap document i a qui ho ha pagat?, ens ho pot dir?, de la mateixa manera que encara no funciona tampoc el pla informàtic de la conselleria per demanar la PAC de 2023, tot i que vostè va anunciar que es podria fer a partir d'1 de març.

Tampoc no ha publicat encara la convocatòria del PROVILAC d'enguany, fa dos anys que no convoca les ajudes per a inversions en infraestructures agràries, i mentre -mentre- els ramaders produeixen per sota dels costos de producció, perquè no els compensen els sobrecostos de la insularitat ni amb el nou REB ni en la nova PAC, que ningú no sap qui la cobrarà i quan la pagaran.

Avui mateix, consellera, Unió de Pagesos i FAGME li retreuen que no entenen ni comparteixen el pla per tecnificar les ramaderies que va anunciar dissabte a la Fira del Camp, molts d'anuncis, però sempre d'esquena al sector, que ja no pot aguantar tanta incompetència.

Consellera, admeti el fracàs de la seva gestió; admeti que ha enfonsat el sector primari, manco explotacions, manco bestiar, manco pescadors i més restriccions, més exigències, més ajudes sense pagar el FOGAIBA, que, per cert, encara està sense gerent, però no es preocupin a partir del maig amb un govern...

(Remor de veus)

...de la Sra. Prohens les coses canviaran a la Conselleria d'Agricultura, donarà totes les respostes i solucions que els pagesos necessiten i que vostè no els ha sabut donar.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Té la paraula la consellera d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño):

Gràcies, president. Gracias, Sra. Pons, con el plan de ganadería creí que se refería usted a este documento que nos han insistido en que tengamos y que le digo que estará en breve. Si de lo que estamos hablando es de resultados de lo que sí llamo yo, en cambio, plan de ganadería, que es todo el trabajo que se hace y que se está haciendo durante estos años, pues le diré que con nuestro plan, no el que usted pide, nuestro plan, la leche de Menorca ha subido en un 40% lo que se le pagaba, las ventas del queso Maó-Menorca han aumentado en un 30%, la vaca *vermella* ha aumentado enormemente y ya tiene ciento y pico de afiliados, las ayudas de FOGAIBA para ganadería han aumentado en 1 millón de euros y la nueva cooperativa de Mallorca del sector lechero ya está en marcha.

Pero usted tiene una casi obsesión con lo que llama usted “planes de ganadería” y un afán de coleccionismo porque resulta que ya tienen ustedes un plan que le encargaron... el ahora reciclado por sus primos, Sr. Tamames, que le costó a esta comunidad autónoma 600.000 euros...

(Alguns aplaudiments)

... quiero saber dónde está, cuántos tomos tiene, dónde lo pueden guardar, qué se ha hecho con ello, para qué ha válido, en qué se ha transformado en bienestar para todas esas personas que usted dice apoyar, pero que usted disfruta cuando les va mal..

(Remor de veus)

... porque considera que eso es un punto para ustedes y..., totalmente, y usted prefiere que vaya mal, que fracase todo...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

LA SRA. CONSELLERA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ (María Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño):

... lo que se está haciendo, todo el enorme trabajo para poder tener esto apuntado.

Saque los 1.000 folios o 3.000 o los que tenga su plan de ganadería, ponga funcionar esos 600.000 euros públicos, que valgan para algo, y deje de desesperanzar constantemente a un sector que lo que necesita es alegría, esperanza y sentido común.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.3) Pregunta RGE núm. 1698/23, presentada pel diputat Sr. Antonio Francisco Fuster i Zanoguera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a proliferació de bandes juvenils a les Illes Balears.

Tercera pregunta, RGE núm. 1698/23, relativa a proliferació de bandes juvenils a les Illes Balears, que formula el diputat Antonio Francisco Fuster i Zanoguera, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Fuster.

EL SR. FUSTER I ZANOQUERA:

Moltes, gràcies, Sr. President. El incremento de la delincuencia asociada a bandas juveniles está dibujando un nuevo escenario que no puede ser ignorado por ninguna administración, tampoco por el Govern de les Illes Balears.

Hechos recientes asociados a este tipo de delitos están empezando a crear alarma en nuestra sociedad, tanto por su tipología como por su intensidad y su facilidad de ejecución. Un ejemplo muy claro es la conocida banda Caserío 24/7, que ocupaba ilegalmente locales en Palma e intentaba reclutar nuevos integrantes entre adolescentes que no acudían a clase y que, además, disponían de toda una variedad de armas blancas.

Ante esta incipiente problemática se hace necesario que las instituciones actúen, evidentemente cada una en su respectivo ámbito, pero que actúen para que las Illes Balears sigan siendo un espacio de libertad y de convivencia.

Por ello le pregunto al Govern: ¿cómo y cuándo piensan afrontar seriamente el problema que supone la proliferación de bandas juveniles en las Illes Balears? Y, por favor, no me ponga la excusa de que eso no es de su competencia, porque los problemas de la gente de Baleares sí son de su competencia y este empieza a ser muy grave.

Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Fuster. Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Fuster, el Govern de les Illes Balears col·labora amb les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat i amb la Policia Local des de l'àmbit de les seves competències, i no és cap tipus d'excusa, és expressament el que pot fer cada una de les administracions.

En aquest cas i quant a l'organització criminal que vostè ha manifestat, aquesta de Caserío 7/24, les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat en col·laboració amb la Policia Local varen actuar de manera ràpida i se'ls ha de donar l'enhorabona des d'aquí per l'actuació que varen fer. Aquests són els fets.

A partir d'aquí, bandes criminals i proliferació, bandes juvenils i proliferació no és cert, i la Policia Nacional li podrà donar les dades que no hi ha proliferació de bandes juvenils. Una altra cosa és que hi hagi organització criminal o que es posin... s'organitzin distints criminals per cometre delictes, perquè això passa moltíssimes vegades, fins i tot ha passat dins el PP que tota la cúpula de la Gürtel va ser jutjada per organització criminal. Hi ha una diferència entre banda juvenil i organització criminal. Per tant, deixi vostè d'alarmar. Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula el Sr. Fuster.

EL SR. FUSTER I ZANOQUERA:

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, se ha dejado las prostitutas del Ramses y el Tito Berni en su explicación.

(Alguns aplaudiments)

Mire, Sra. Consellera, puede poner todas las excusas o argumentos que usted quiera, pero hay una realidad y es que el dato mata el relato y el dato es que en los últimos años la criminalidad ha subido en Baleares un 27%, un dato preocupante que no se puede ignorar...

(Remor de veus)

... como está haciendo usted, ni minimizar, como ha hecho recientemente la Sra. Armengol en los últimos días.

Ningún tipo de violencia, y especialmente la que afecta a la vida de los jóvenes, puede tener cabida en una sociedad democrática. El Govern tiene la obligación de actuar directa o indirectamente ante esta situación y buscar soluciones.

Mire, una administración pública está para no crear problemas a la gente, también para resolver los problemas de la gente, pero especialmente para anticiparse a los problemas que puedan surgirle a la gente, problemas como este, que es muy importante porque afecta a la seguridad ciudadana.

Déjese de relatos y ocúpese del dato, porque sin seguridad no hay libertad. Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Fuster. Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Fuster, sap que m'he deixat?, la presumpta prevaricació continuada i les coaccions continuades del president d'Eivissa, del Consell d'Eivissa...

(Remor de veus)

... que, de nou, no ens torna delectar amb la seva presència...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

..., escolti, si anam així, és això el que m'he deixat també, perquè això també incrementa les taxes de criminalitat en aquesta comunitat autònoma.

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

És clar, vostès intenten dir que hi ha organitzacions juvenils, bandes organitzades juvenils i el que intenten és almar la població, el que intenten és crear una sensació de falta de seguretat en aquesta comunitat autònoma.

I, miri, Sr. Fuster, si aquesta comunitat autònoma rep 16 milions de turistes deu ser perquè és una comunitat autònoma molt insegura i no vol venir ningú a visitar-nos, o serà precisament pel contrari? Sap què li passa, Sr. Fuster? Que el PP torna a estar, bé, de fet, no ha abandonat mai, en aquesta política de com pitjor millor, i intenten, amb mentides i amb boles, i sap què fa, Sr. Fuster, en aquest moment? Vostè torna demostrar que el Partit Popular és el Partit Popular de les boles, com el Sr. Casado, que ahir va acceptar en seu judicial que havia dit mentides amb el tema del català a Catalunya, el Partit de les boles, el...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

(Alguns aplaudiments)

I.4) Pregunta RGE núm. 1688/23, presentada pel diputat Sr. Jesús Méndez i Baiges, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a implantació d'eòlica offshore a Balears.

Quarta pregunta, RGE núm. 1688/23, relativa a opinió de la conselleria sobre la implantació d'eòlica offshore a Balears, que formula el diputat Jesús Méndez i Baiges, del Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

¿Qué tal? Gracias, Sr. Presidente, buenos días señores diputados. Buenos días, Sr. Mir, verá, la semana pasada preguntamos al Sr. Vicepresidente Yllanes por el futuro que cabe esperar para la generación eólica flotante en Baleares i el Sr. Yllanes acabó contestándonos con otra pregunta, que dijo exactamente: "¿De verdad queremos acabar con el consumo de combustibles fósiles en Baleares?"

Entonces, como está usted en medio de la visual que establecemos el Sr. Yllanes y yo, yo no sé si la pregunta se la hacía a usted, no sabría decirle si le miraba a usted o me miraba a mí. Porque en las zonas declaradas por el ministerio, como de alto potencial eólico en Baleares, que son dos, porque la tercera ya cayó por defensa de la pardela balear, tenemos un informe desfavorable emitido por la Comisión de Medio Ambiente, y una serie de condiciones impuestas por el Consell de Menorca, que consisten en una primera insolidaria: hay que dimensionar para el estricto consumo de la isla de Menorca. No se sabe por qué no podemos sacar, no será porque no podemos colaborar con los demás.

Segundo, hay otra territorial, que hay que no afectará al territorio. En todo esto ustedes sabrán de qué hablan, yo no sé de qué hablan en esto de afectará al territorio, con unos molinos de viento.

Hay otra gratuita, porque dice que debe de encajar social y culturalmente, ¿qué encaje social y cultural esperamos de unos molinos de producción eólica?

Y después está, pues ya, claro, la justificativa paisajística mediambiental, la consabida, y yo, lo siento, pero los molinos no afectan al sentido de la vista, pueden gustarnos más o menos, pero no hacen daño a las personas a los ojos.

Así que en el resto de las zonas aptas en el litoral español ya tienen propuestas: 25 en Canarias, 9 en Galicia, 4 en Andalucía, 6 en Cataluña y 0 en Baleares. ¿Qué les pasa a los posibles inversores? Que tienen la sensación de que desarrollar aquí proyectos es someterse al albur de la veleidades eco-soberanistas, que son tan tremendos los problemas de instalar molinos, que no hablamos de gigantes sino de molinos frente a la costa, que el nuevo sector apocalíptico prefiere que no se encuentren soluciones pensando en su propio desarrollo y crecimiento.

Con el Sr. Vicepresidente, Sr. Mir, nosotros nos preguntamos también: ¿queremos de verdad acabar con el consumo de combustibles fósiles?

Gracias.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Méndez. Té la paraula el conseller de Medi Ambient i Territori.

EL SR. CONSELLER DE MEDI AMBIENT I TERRITORI (Miquel Mir i Gual):

Moltes gràcies, Sr. President, molt bon dia a tothom. Sr. Méndez, li deman disculpes per donar-li l'esquena.

Entenc que aquesta és una pregunta més filosòfica que no pragmàtica, bàsicament perquè la torna demanar al Govern de les Illes Balears, per segona setmana consecutiva, es veu que vostè en quatre anys acaba les idees i ens torna a fer aquesta pregunta, i vull entendre que, després de quatre anys, vostè serà

plenament conscient que demana sobre una encomana que correspon exclusivament al Govern de l'Estat espanyol i no al Govern de les Illes Balears.

I, a part, per la seva intervenció, puc discernir que no està del tot ben informat.

Com bé vostè dibuixava, ens trobam davant un moment molt embrionari on l'Estat ha elaborat el POEM, Pla d'ordenació de l'espai marítim, on, entre d'altres coses, determina zones aptes per posar l'eòlica marina. Dins aquest procés administratiu, aquesta comunitat autònoma va ser consultada per tal de poder-ne expressar quina era la seva visió. I, efectivament, des de la Comissió Balear de Medi Ambient es va respondre a una consulta, que no és un informe desfavorable, bàsicament perquè ho tenguí clar, on bàsicament s'apostava per dues prescripcions: en primera instància, que els projectes es poguessin analitzar cas a cas per poder valorar, entre d'altres coses, l'impacte ambiental que poguessin tenir sobre altres aspectes que són els estrictament energètics. I, en segona instància, que aquests projectes tinguessin en compte no només el Govern de les Illes Balears, sinó també el Consell de Menorca, tal i com va expressar el seu conseller de Medi Ambient, per una qüestió de proximitat i de sentit comú de poder intercedir sobre un projecte que afectaria, en aquest cas, les nostres aigües.

Més enllà d'això, Sr. Méndez, jo no li puc valorar més aquest aspecte, entre d'altres coses perquè no existeix cap projecte, com bé vostè ha dit, per tant, quan hi hagi un projecte, tots, vostè, jo i qualsevol persona d'aquesta cambra, podrà fer una anàlisi o l'anàlisi que consideri oportuna. I seré clar, el conseller de Medi Ambient i Territori està totalment a favor d'abandonar el consum d'energies fòssils en aquesta comunitat autònoma, com sempre crec que ha projectat i defensat.

Dit això, aquest abandonament s'ha de fer i es pot fer d'una manera totalment compatible amb evitar qualsevol dany, no només sobre el medi ambient, tant terrestre com marí, sinó també sobre la seva biodiversitat. Crec que he estat clar com si fos de dia.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Sr. Méndez?

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sr. Presidente. Bien, veo que podemos esperar los proyectos para cuando volvamos a andar en tranvía.

Gracias, Sr. Mir.

(*Algun aplaudiment*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Méndez.

I.5) Pregunta RGE núm. 1707/23, presentada pel diputat Sr. Sergio Rodríguez i Farré, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, relativa a incitació a l'odi contra VOX.

Cinquena pregunta, RGE núm. 1707/23, relativa a incitació a l'odi contra VOX, que formula el diputat Sergio Rodríguez i Farré, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears. Té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Hemos visto con preocupación que a medida que se acerca el proceso electoral van creciendo los ataques desatados contra la formación política que nosotros representamos, hemos pasado del fascistas, partido de los maltratadores, mujeres machistas, a ya asociarnos directamente como los representantes de los asesinos.

Nosotros estamos hondamente preocupados por esta espiral que va más allá de la legítima crítica política, y esperamos que el Gobierno cese en este ataque e incitación al odio, contra VOX, contra sus afiliados, contra sus votantes, contra sus militantes y sus cargos electos.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. No he entès la seva pregunta, Sr. Rodríguez, perquè crec que no l'ha formulada.

Ara, sí que li puc dir una cosa i és que aquest govern no incita a l'odi ni contra el seu partit ni contra cap partit. Vostès poden fer la mateixa afirmació? Són capaços de fer aquesta afirmació? Perquè em sembla summament hipòcrita la seva actitud, perquè el que fa VOX contínuament és odiar i manifestar el seu odi contra les dones, contra els immigrants, contra els funcionaris, contra les forces polítiques que no pensen el mateix que vostè, contra els catalans, contra els bascos, contra tot, només saben odiar i anar en contra.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. La pregunta se daba por reproducida.

A ver, ¿a qué actos de la izquierda han ido militantes o cargos electos o personas a sueldo del partido de la izquierda a reventar? ¡Dígame uno solo! Yo le puedo citar, por ejemplo,

el de Vallecas, donde fueron personas paradas de Podemos a tirar piedras, que son sus socios de Gobierno y algunos de ellos participan en él.

¿Qué actos violentos contra carpas, mesas informativas o cualquier otro evento de la izquierda de cualquiera de los partidos que forman el Gobierno ha protagonizado VOX? Ninguno. Yo le puedo dar un resumen de prensa de todas aquellas mesas informativas nuestras que han sido atacadas, nuestros militantes insultados y apedreados.

¿En qué manifestación convocada por VOX, y han sido varias en esta comunidad, ha visto usted, por ejemplo, un monigote colgado de una farola, con el cartel de Francina Armengol? Ninguno, ¿verdad?. Pero mi compañero Jorge Campos sí ha visto en manifestaciones de sus compañeros de la izquierda, un monigote colgado en una farola con el letrero "Jorge Campos".

Y ya lo que es peor ... y se lo tengo que decir así de claro, ¿a cuál de ustedes les ha matado un hijo la ETA? Afortunadamente a ninguno, pero a mi compañero de partido el Dr. Salvá sí y tiene usted en su gobierno y apoyando a su gobierno, a los que piden la libertad para el supuesto artista que decía que brindaba con champán cuando estallaba los patrol de la Guardia Civil y reventaba las costillas. Y eso es fomentar el odio. Dígame usted una sola vez en la que nuestro partido realmente haya protagonizado un acto violento, porque muchos de los que tiene usted ahí detrás apoyándole, lo han hecho. Dígame cuándo lo hemos hecho nosotros y le haré a usted y a su gobierno responsable de cualquier...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez.

(Algun aplaudiment)

Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. Jo, Sr. Rodríguez, no entraré en aquest plantejament que intenta vostè fer aquí, perquè els que públicament en aquesta cambra han dit que els treballadors públics eren *garrapatas* han estat vostès...

(Remor de veus)

..., el Sr. Campos. Els que públicament en aquesta cambra han dit que el personal de la Secretaria Autònoma de Memòria Democràtica eren *cucarachas* i que *había que fumigarlas* ha estat vostè directament.

(Remor de veus)

El partit que ha dit...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci per favor!

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

... que les funcionàries de l'IBDona eren *un nutrido grupo de chupópteras y enchufadas a sueldo*, és la seva companya Idoia Ribas.

Els que fan discursos d'odi són vostès, Sr. Rodríguez, vostès fan discursos d'odi. I la setmana passada la presidenta al seu company Sr. Campos li deia que les paraules ens defineixen i els discursos ens defineixen. I li torn dir el mateix, les seves paraules els defineixen expressament i els discursos els defineixen a vostès expressament. I que torni a treure aquí ETA, quan la lluita contra ETA i haver-nos desfet d'aquesta banda terrorista, és una victòria de la democràcia i és una victòria del consens...

(*Alguns aplaudiments*)

... d'aquest país, quan torna treure això, no sé com no li va fa vergonya, perquè tornen fer el mateix, utilitzar el dolor de les víctimes i els és igual quin tipus de víctima sigui, els és igual, perquè no tenen escrúpols, perquè vostès es passen la vida enfrontant espanyols contra immigrants, homes contra dones, ... Es passen el dia utilitzant l'odi com la forma de fer política de VOX. I li estranya que la gent faci segons quins tipus de coses, Sr. Rodríguez?

(*Remor de veus*)

Li estranya, Sr. Rodríguez? Vostè és el que aquí ha recitat...

(*Se sent el timbre de tall del micròfon*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

(*Alguns aplaudiments*)

I.6) Pregunta RGE núm. 1687/23, presentada pel diputat Sr. Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a polítiques del Govern per atreure i retenir el talent a les Illes Balears.

Sisena pregunta, RGE núm. 1687/23, relativa a polítiques del Govern per atreure i retenir el talent a les Illes Balears, que formula el diputat Marc Pérez-Ribas i Guerrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, president. Sr. Conseller, com hem dit en moltes ocasions, estam en una batalla global d'atracció i retenció de talent. A les Illes Balears n'hi ha molt de talent, Rafel Jordà, fundador de l'empresa Open Cosmos, el Dr. Antoni Torralba, investigador de l'MIT, que pot ajudar amb el centre de computació i intel·ligència artificial, la Dra. Alicia Sintès, per les

seves ones gravitatòries, per posar tres exemples. Tenim també grans empresaris amb molt de talent, que han creat molta riquesa i molts llocs de feina i altres que han vingut de fora i també ens han enriquit com a societat amb la seva empremta.

Però si volem un futur de prosperitat, la roda del talent no pot aturar. Citaré una petita mostra de com ajudar el talent. Fa uns dies al Premi Emprèn XXI, amb cinc *startups* finalistes de luxe: Scoolinary, Roibos, MansionGames, Tryp2post i Hotelverse, autèntic talent. Open Day de Connect'Up babi, IKI Health Group, Pipalook, Hotel Treats, Nube3i, *startups* que estan cercant finançament que també tenen molt de nivell. O els guantadors de Connect'UP, Dermei i Serklet. També hi ha premis i ajudes a emprenedors a la CAEB, PIMEM, Cambra de Comerç, Cercle d'Economia.

Sr. Conseller, vostè sap que estic molt involucrat en la innovació i l'emprenedoria des de fa molts d'anys, i sap de les nostres propostes, un districte d'innovació de Palma que sigui realment tractor; ISBA, com a palanca per a ajudes a innovació i emprenedoria, mesures fiscals en habitatge, ...

Sr. Conseller, com valora les polítiques del Govern en atracció i retenció de talent?

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Té la paraula el conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura.

EL SR. CONSELLER DE FONDS EUROPEUS, UNIVERSITAT I CULTURA (Miquel Company i Pons):

Moltes gràcies, president. Bon dia, diputats i diputades. Moltes gràcies, Sr. Pérez-Ribas Ribas, per la pregunta. Com vostè sap, un dels principals objectius també d'aquest govern i d'aquesta comunitat autònoma és la generació, atracció i retenció de talent en aquest territori. I em deixarà que els doni alguns exemples que crec que són rellevants, no són tots, però són prou per fer-se una idea sobre a què ens estam dedicant.

Per exemple, l'aprovació de la Llei de la ciència, que -com sap- destinarà un 2% del pressupost a la inversió pública en recerca i desenvolupament. També la posada en marxa de l'IRIB, la Institució de Recerca de les Illes Balears, l'objectiu principal principal del qual és posar mecanismes per a aquesta retenció i d'atracció de talent i també inversió amb empreses i col·laboració públicoprivada. També estam preparant una convocatòria, com va dir la presidenta l'altre dia, de 5 milions d'euros, destinats a projectes col·laboratius entre empresa i organismes públics de recerca. Enguany, per primera vegada, destinarem 10 milions d'euros a una convocatòria per a equipament científic i també tenim tres projectes complementaris en les àrees de biodiversitat, astrofísica i ciències marines; també una aportació històrica a la Universitat de les Illes Balears, amb un creixement d'un 18,4% respecte de l'any anterior, i també l'abaixada de les primeres matrícules de grau i màster, programa d'ajuts a desplaçament, ajudes complementàries per a estudis universitaris a qualsevol país de

la Unió Europea, premiam els millors expedients acadèmics en els estudis de grau.

I ja que parlem d'universitat, podem dir que ocupa el primer lloc de les universitats espanyoles en percentatge d'articles altament citats. També hem augmentat un 10% els contractes de formació de personal investigador i també li puc dir que 160 joves foren beneficiaris de diferents polítiques actives d'ocupació que promou el SOIB. N'hi ha moltíssimes més, 30 convocatòries estatals en àmbits d'R+D+I per 27 milions d'euros, 20 convocatòries en l'àmbit d'ocupació, 6 d'àmbit autonòmic per 33 milions d'euros i diferents projectes d'innovació que no tenc temps ara d'explicar-los tots i estaré encantat de compartir.

Per tant, contestant la seva pregunta, Sr. Diputat, la valoració és més que positiva.

Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Sr. Conseller, el talent demana institucions de confiança. Què opina dels informes de la Sindicatura de Comptes sobre el desastre i la negligència de l'Institut d'Estudis Baleàrics, de l'Institut d'Indústries Culturals i de la Fundació d'Investigació Sanitària? Considera també que és escandalós, com va dir una representant d'un grup parlamentari que dona suport al Govern, a la passada Comissió d'Hisenda?, perquè des del nostre grup parlamentari consideram que sí, que és escandalós.

Gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Té la paraula el conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura.

EL SR. CONSELLER DE FONDS EUROPEUS, UNIVERSITAT I CULTURA (Miquel Company i Pons):

Gràcies, president. Sr. Pérez-Ribas, quin exercici d'oportunisme i cinisme polític acaba de fer vostè ara mateix aquí. Què deuen pensar els joves i el sector econòmic d'aquesta resposta i d'aquest gir que ha fet vostè amb una pregunta interessant i que els afecta? Per què no ha canviat la pregunta?, tenia l'oportunitat de canviar la pregunta fins ahir, per poder parlar d'aquest tema que hauria estat totalment encantat de contestar, ja que s'està solucionat i està solucionat, com diu la mateixa ...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

(Alguns aplaudiments)

I.7) Pregunta RGE núm. 1699/23, presentada per la diputada Sra. Margalida Durán i Cladera, del Grup Parlamentari Popular, relativa a la Llei Orgànica de modificació de la Llei Orgànica d'Educació, LOMLOE i formació de l'alumnat de cara al futur.

Setena pregunta, RGE núm. 1699/23, relativa a la Llei Orgànica de modificació de la Llei Orgànica d'Educació, LOMLOE i formació de l'alumnat de cara al futur, que formula la diputada Margalida Durán i Cladera del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Moltes gràcies, president. Molt bon dia, diputades i diputats. Durant aquest curs hem denunciat moltes vegades el sistema de criteris d'avaluació imposat, amb presses, per la Conselleria d'Educació i que, a part de comptar amb una immensa feina burocràtica, fa impossible que els pares puguin conèixer el grau d'aprenentatge dels seus fills.

I, a dos mesos d'acabar el curs, li demanam: considera el Govern que l'actual aplicació de la LOMLOE a les Illes Balears contribueix a la millor formació de l'alumnat de cara al futur?

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Té la paraula el conseller d'Educació i Formació Professional.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL (Martí Xavier March i Cerdà):

Moltes gràcies, president. Diputats, diputades. Moltes gràcies, Sra. Durán, per les infinites preguntes sobre la LOMLOE. Li he de donar un parell de males notícies per a vostè.

Primer de tot, a les Illes Balears, tots els indicadors educatius han millorat gràcies a la feina de la comunitat educativa i d'aquest govern de les Illes Balears. En segon lloc, li he de recordar que molts de centres educatius de les Illes Balears, tant de primària com de secundària, ja estaven fent metodologia LOMLOE abans de la seva aprovació per part de les Corts espanyoles. Per tant, jo li vull dir que tots els indicadors de l'educació de les Illes Balears han millorat gràcies a aquest govern.

I li diré més. Sap quan és que, realment, no millora l'educació? Quan es "contractivitza", quan es retalla, quan realment es té menys personal d'atenció a la diversitat, quan es persegueixen docents, quan es persegueixen directors, quan es persegueixen inspectors... quan, en definitiva, es fa de l'educació, una eina política com vostès varen fer: així, no es millora l'educació.

Nosaltres l'hem millorada i la continuarem millorant perquè tenim un full de ruta clar, cosa que, vostès, són un grup parlamentari poc de fiar en temes d'educació. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sr. Conseller, jo li parlava de l'informe de criteris d'avaluació i no de l'informe de competències, que és ver que les competències ja es feien.

Miri, vostès han dividit les matèries entre 15 i 21 criteris, i si revisam aquests criteris, són subjectius, sovint no tenen a veure amb el contingut de la matèria, són mals d'entendre, i alguns tenen un caire marcadament ideològic. I, ja que l'informe és un despropòsit, al final les famílies es guien pel sistema de colors, que també és un fracàs absolut. Resulta que ens trobam que una nota d'un 4 en una matèria, pot sortir en color groc, i la mateixa nota d'un 4 en una altra matèria, ens pot sortir en color vermell; i això és una demostració clara del fracàs d'un sistema que desorienta i engana l'alumnat i les famílies.

Cal tenir present que el professorat introdueix una nota numèrica en el GESTIB, i jo li deman per què si el professor introdueix una altra numèrica, per què el GESTIB la transforma en un color. Deixin la nota numèrica, com li hem demanat tantes vegades des del Partit Popular, i com a totes les comunitats autònomes on governa el Partit Popular continuen fent, però no: aquí tenim un vermell que és el mateix un 0 que un 4 i, evidentment, no és el mateix suspendre amb un 0 que suspendre amb un 4. Aquí tenim el groc que pot ser: un 4 o un 6,4; no és el mateix suspendre que aprovar. I aquí tenim un verd que pot ser un 6,5 o un 10, i no és el mateix treure un 6,5 que arribar a l'excel·lència d'un 10.

Per tant, és un sistema que desmotiva i perjudica l'alumne que s'esforça i, per contra, beneficia els que no hi posen interès ni esforç. I si al sistema d'avaluació li sumam que vostès deixen passar de curs sense límit d'assignatures suspeses, fins i tot poden obtenir el graduat de secundària, tenim el còctel perfecte per complir -i vostè ho acaba de demostrar- el seu objectiu: el seu únic objectiu és amagar el fracàs escolar, Sr. Conseller.

En definitiva, estam davant un sistema que no valora l'esforç, l'exigència i l'aprenentatge per tenir un alumnat preparat i crític, que vostès no el volen, a aquest alumnat.

Sr. Conseller, queden 68 dies per tornar enrere tot això.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Té la paraula, el conseller d'Educació i Formació Professional.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL (Martí Xavier March i Cerdà):

Moltes gràcies, president. Sra. Durán, el que haurien de fer vostès d'una vegada és demanar perdó a la comunitat educativa. Vostè, la Sra. Núria Riera, el Sr. Costa, la Sra. Prohens..., per tota la malifeta que varen...

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor. Sra. Durán..., per favor, silenci...

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL (Martí Xavier March i Cerdà):

...nosaltres hem millorat l'educació i la continuarem millorant. Miri, la darrera cosa, per demostrar que per fer política educativa s'ha de cercar complicitat i confiança: dos acords d'educació amb l'escola pública i l'escola concertada, per unanimitat, i aquesta és la base per generar una confiança que, amb vostès, no tenen.

(Alguns aplaudiments)

Sí. Nosaltres continuam millorant l'educació, la continuarem millorant, perquè sabem on anam. Estic cansat del seu mantra de cultura de l'esforç. La cultura de l'esforç és de l'administració, de les famílies, de tothom, no només de l'alumne, i vostès són -allà on governen- un govern que fa de l'equitat un element negatiu. Nosaltres feim de l'equitat un element positiu, perquè volem una autèntica igualtat d'oportunitats. Amb vostès, tothom baixa, evidentment, i l'educació baixa amb vostès, en tots els sentits. Amb nosaltres, pujarem, i continuarem governant la propera legislatura, perquè tenim clar el nostre full de ruta; amb vostès, el full de ruta és realment el model Ayuso de Madrid, i aquest és un model negatiu en tots els sentits.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.8) Pregunta RGE núm.1700/23, presentada per la diputada Sra. María Tania Marí i Marí, del Grup Parlamentari Popular, relativa a situació de l'Hospital de Can Misses.

La vuitena pregunta, RGE núm.1700/23, relativa a situació de l'Hospital de Can Misses, que havia de formular la Sra. Tania Marí, decau per absència de la diputada per motius personals.

I.9) Pregunta RGE núm.1701/23, presentada pel diputat Sr. José Luis Camps i Pons, del Grup Parlamentari Popular, relativa a projecte de l'Institut integrat de formació professional d'Es Castell.

Novena pregunta, RGE núm.1701/23, relativa a projecte de l'Institut integrat de formació professional d'Es Castell, que formula el diputat José Luis Camps i Pons, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I PONS:

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia, Sr. March. Vagi per endavant, una vegada més, el nostre suport al que serà el nou institut integrat de formació professional d'Es Castell.

Vostès, en totes les ocasions que ens hem interessat pel futur integrat...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor...

EL SR. CAMPS I PONS:

... d'aquest institut, ens ha dit que han treballat amb consens amb la comunitat educativa i l'ajuntament d'Es Castell. Vostè sap que açò no és cert, perquè -per a mi- treballar amb consens és convidar, com jo feia quan era batle, tota oposició, i vostès no s'han dignat a convidar-nos ni una vegada a cap de les reunions.

(Remor de veus)

Treballar amb consens, Sr. March, és atendre i contestar totes les esmenes que els varen fer des de la comunitat educativa, principalment les de mobilitat i aparcament...

(Se sent una veu de fons que diu: "Ara...!")

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor...

EL SR. CAMPS I PONS:

Treballar amb consens i amb lleialtat institucional, Sr. March, és el que ha fet el Partit Popular a Es Castell, ja que no ens conviden, presentam mocions en el municipi perquè, una iniciativa que ha de ser positiva i engrescadora per a tot un municipi com és Es Castell, vostès, generaran un problema massiu com serà no crear una borsa d'aparcaments necessària en el quarter.

Per tant, Sr. March, li torn a demanar: què pensa fer amb el projecte que està en via de redacció, pensen incorporar un aparcament, sí o no?

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Sr. Camps. Té la paraula el conseller d'Educació i Formació Professional.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL (Martí Xavier March i Cerdà):

Molt bon dia, Sr. President. Sr. Camps, la Conselleria d'Educació no fa pàrquings, li ho puc assegurar; ni per a nosaltres l'educació a les escoles són pàrquings d'infants ni de joves. La nostra concepció de l'educació és una altra.

Miri, vostè ha estat batle d'Es Castell un parell d'anys, què va fer vostè...

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL (Martí Xavier March i Cerdà):

... Escolti..., què va fer vostè per mantenir els quarters i que no quedassin... Va intentar especular perquè es fessin altres tipus de coses, Sr. Camps?, què varen fer vostès?, varen veure com queien aquests quarters i no varen fer res?, i ara resulta que nosaltres sí que estam fent un procés de participació clara, i vostè, l'única qüestió que li interessa és el pàrquing.

Ecolti, la Conselleria d'Educació li he dit..., ja li vaig dir un dia que ens vàrem trobar a l'aeroport, li vaig dir, nosaltres no feim pàrkings, els pàrquing els fan uns altres, la política de mobilitat la fan els ajuntaments, els consells o el Govern, nosaltres no feim política d'aquestes característiques.

Per tant, Sr. Camps, primer de tot, li vull fer un matís: no és un institut integrat, és un centre integrat, ja cada vegada que m'ho demana..., es canvia... És un centre integrat. Nosaltres farem un centre integrat d'FP que d'alguna manera ja està perfectament..., hem tengut les aportacions de la comunitat educativa, ens reunirem amb la Conselleria i la Direcció General d'Arquitectura per integrar aquestes aportacions que va fer la comunitat educativa, que sí que nosaltres ens hem reunit amb ells d'una forma clara, per intentar millorar; vostès realment ni feien ni deixaven fer...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor....

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL (Martí Xavier March i Cerdà):

És la diferència que hi ha entre vosaltres i nosaltres.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula el Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I PONS:

Gràcies, Sr. President. La diferència de vostès amb nosaltres: els consens del Partit Popular. Hi havia dues vies damunt la taula a l'ajuntament d'Es Castell: una modificació puntual del Pla General per poder reconèixer com a un ús hotel·ler el portell on es construirà el nou centre integrat de formació professional o l'adquisició per part pública d'aquestes casernes que, fruit de l'interès i la responsabilitat del Partit Popular, ho vam aconseguir; no s'oblidi d'açò, mai, Sr. March.

(Se sent una veu de fons que diu: "Muy bien...")

La diferència del Partit Popular amb vostès, Sr. March, miri: els instituts de Maó, els he pintat en color blau perquè no em digui que no ho veu d'enfora, miri, el color blau, aparcaments...

(Remor de veus)

... per a un institut de Maó, digui'm també, Sr. March..., la Sra. Fina Santiago, que seu al seu costat, al Quarter Santiago del municipi de Maó fan un geriàtric de 120 places i davall, soterrament, fan 150 places d'aparcaments, no em dirà que seran per als usuaris..., no em dirà que seran per als usuaris del geriàtric.

Per tant, és un equipament positiu, necessari per als vesins de Menorca i principalment de Maó, però, què passa?, que els equipaments d'aparcaments i altres, la mobilitat ha d'estar... recollida.

Per tant, Sr. March, ara és el moment de poder sumar un projecte amb consens, contesti també, que no ha contestat a la comunitat educativa, a les seves esmenes, no ha contestat, per tant, està faltant a la veritat, aquí no hi ha consens, aquí hi ha autoritarisme.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Camps. Té la paraula el conseller d'Educació i Formació Professional.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I FORMACIÓ PROFESSIONAL (Martí Xavier March i Cerdà):

Sr. Camps, d'autoritarisme, vostès en poden donar lliçons i cada dia en donen.

De Serveis Socials no es paga cap pàrking, Sr. Camps, no es paga cap pàrking, a veure si se n'assabenta realment: nosaltres no farem pàrkings subterranis, nosaltres no farem..., nosaltres feim un centre integral d'FP, que serà un element important per millorar l'economia de Menorca, per millorar la

seva qualificació, per intentar que hi hagi un futur i uns reptes que s'han de donar. Aquesta és la nostra política. La seva política ha estat la inacció, no fer res amb aquests quarts i, per altra banda, ara només pensar en els pàrkings.

Sr. Camps, la veritat, jo crec que està molt bé a l'oposició, aquí i a Es Castell, segur que hi estarà.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.10) Pregunta RGE núm. 1764/23, presentada pel diputat Sr. Juan Manuel Lafuente i Mir, del Grup Parlamentari Popular, relativa a increment de la taxa de criminalitat a les Illes Balears durant l'any 2022.

Desena pregunta, RGE núm. 1764/23, presentada en substitució de la RGE núm. 1702/23, relativa a increment de la taxa de criminalitat a les Illes Balears durant l'any 2022, que formula el diputat Juan Manuel Lafuente i Mir, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Lafuente.

EL SR. LAFUENTE I MIR:

Gràcies, Sr. President. Buenos días, señoras y señores diputados, Baleares está a la cabeza de las tasas de criminalidad con 64 delitos por cada 1.000 habitantes, según los datos del Ministerio del Interior del año pasado. Superamos las tasas de criminalidad de Cataluña que tiene 61 por cada 1.000 habitantes, y de Madrid con 59 por cada 1.000 habitantes.

La seguridad, creo que coincidimos todos, es fundamental para la calidad de vida de quienes residimos en las islas, pero también es esencial asegurarnos la calidad y la competitividad de nuestra principal industria: el turismo, que evidentemente tiene un factor importante en la seguridad.

Por ello consideramos de especial importancia saber qué valoración hace el Govern de estos datos y qué acciones concretas toma para afrontar la gravedad de los mismos.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Lafuente. Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIÓ PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Lafuente, la lectura que feim, a pesar..., i jo ho reconec, Balears té la taxa de criminalitat estadísticament més elevada de l'Estat, la lectura que feim és que hem davallat de 67,6 casos per 1.000 habitants a 64 casos per 1.000 habitants i la realitat també dins aquesta estadística i aquests casos estadístics és que es fan les

estadístiques en funció del nombre d'habitants que té Balears, és a dir, en funció d'1,2 milions d'habitants que té Balears, sense tenir en compte la població flotant que hi ha a Balears i que ve a fer feina i sense tenir en compte els 16,7 milions de turistes que varen venir l'any passat a Balears.

Per tant, és una xifra que és elevada si la miram estadísticament, però que si la miram amb la població real que té Balears, tant població flotant com també la turística, no és una taxa tan elevada.

I quant a la competitivitat i seguretat que deia vostè del turisme, idò crec que les dades de l'estiu passat el que diuen li lleva totalment la raó a allò que acaba de firmar, perquè si la criminalitat o aquestes dades estadístiques de criminalitat van en contra de la competitivitat del turisme, varen venir 16,47 milions de turistes l'any passat, Sr. Lafuente. Això va en contra que venguin 16,47 milions de turistes l'any passat?

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula el Sr. Lafuente.

EL SR. LAFUENTE I MIR:

Gracias, Sr. Presidente. Bueno, veo que reconoce, como mínimo, la situación, pero poco nos aporta en cuanto a la posición del Govern.

Mire, Sra. Consellera, yo creo que su excusa de mal pagador en cuanto a que sea zona turística no es válida si coge los mismos números, teniendo en cuenta que, por ejemplo, hay muchísimas otras comunidades que también son turísticas, el ejemplo de Canarias, Canarias tiene 36 crímenes por 1.000 habitantes, un 78% menos que Baleares y también es zona turística. Por tanto, esa excusa no sirve absolutamente para nada, Sra. Consellera.

(Alguns aplaudiments)

Y lo más preocupante es que ustedes se preocupen poco por esto. Yo creo que los ciudadanos sí que están preocupados por esa situación, y basta leer la prensa cada día y, evidentemente, si esa situación de... liderar la criminalidad se consolida, evidentemente más pronto o más tarde va a afectar no solamente a los ciudadanos que padecen esos crímenes, sino también a nuestra industria turística.

Por tanto, lo más preocupante de todo es que ustedes están de espaldas a la realidad, están de espaldas a los ciudadanos y una cuestión tan importante como esta no les preocupa. Eso es lo preocupante, parece que... "bueno, pues los datos nos dan la razón".

Mire, el 3 de mayo hubo un acuerdo que firmaron los principales sindicatos, entre los que estaban los sindicatos policiales, con la presidenta del Govern sobre el tema de la compensación de la insularidad. En octubre le piden a ver cómo están las cosas y no se sabe absolutamente nada de esa situación. Le piden a ver cuál es el resultado de ese acuerdo. Lo

que toca hacer es acciones concretas, buscar soluciones a los... dotar las plazas de policía y de Guardia Civil, buscar... solucionar el problema de vivienda, buscar soluciones concretas a la situación de inseguridad, implicarse en esos problemas. Eso no es vivir de espaldas a los ciudadanos como desgraciadamente están haciendo ustedes, y desgraciadamente, por lo que vemos, les importa...

(Se sent el timbre de tall de micròfon)

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Lafuente. Té la paraula la consellera de Presidència Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Lafuente, li he reconegut una realitat estadística, Canàries té 2,3 milions d'habitants i 14 milions de turistes. Per tant, faci números si és capaç de fer números en relació amb Balears perquè pugui fer la comparació.

"No li preocupa a aquest govern", aquest govern, en les seves competències, 3 milions d'euros de pressupost a l'EBAP, 528 policies locals formats aquesta legislatura. El Govern central ha recuperat els 13.000 policies i guàrdies civils que el Govern del Sr. Rajoy va suprimir o no va treure a licitació...

(Alguns aplaudiments)

... i els ha pagat un 38% més.

Aquests són els fets. Això és realitat. El que ve vostè aquí a fer és demagògia, que és el mateix que fa cada setmana. Balears és una destinació turística segura. Balears és segura per als seus ciutadans i això ho demostren els 16 milions de turistes que vénen i això ho demostren les dades si tenim en compte la realitat de la població flotant...

(Se sent el timbre de tall de micròfon)

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.11) Pregunta RGE núm. 1703/23, presentada per la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a gestió de la borrasca Juliette.

Onzena pregunta, RGE núm. 1703/23, relativa a gestió de la borrasca Juliette, que formula la diputada Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies, president. Sra. Garrido, fa tres setmanes que varem patir una tempesta de neu i fa tres setmanes que la gent que viu a la Serra de Tramuntana no ha pogut tornar a la normalitat. No varen tenir prevenció per part del Govern, no es varen adoptar mesures d'informació a la ciutadania i en la borrasca varen quedar 50 persones aïllades a Lluc, 6 persones al refugi de Menut, també una família amb nins petits dins una caravana, a la qual varen caure arbres damunt.

Després, la coordinació caòtica i improvisada. Pobles com Valldemossa varen quedar sense corrent o sense telèfon durant un parell de dies perquè no es podia accedir a arreglar les avaries; l'Ajuntament d'Escorca denunciava reiteradament que els han tengut aïllats durant tres setmanes sense cap criteri; els comerciants i restauradors indignats perquè no han pogut tenir clients, fins i tot els seus socis d'Esporles els han anunciat una moció per demanar que actuïn d'una vegada.

Com que no saben gestionar, què fan?, tancar les carreteres i prohibir a la gent que circuli, tres setmanes.

A dia d'avui, encara hi ha trams tancats, tanta sort que ha sortit el sol i la neu s'ha fos perquè si no encara també hi hauria neu.

No troba que hauria de demanar disculpes a la gent per com de malament han gestionat tres setmanes des de la borrasca?

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera. Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Riera, esperava de vostè una mica més d'alta de mires i no que anàs amb el mateix discurs que va fer el seu company, Sr. Camps, fa un parell de setmanes. Jo crec que disculpes n'ha de demanar vostè ara en el següent torn que tenguí i ha demanar disculpes a tot el personal de la Policia Local i Protecció Civil del poble...

(Alguns aplaudiments)

..., a tot el personal d'Emergències, al personal de carreteres del Consell de Mallorca, de bombers del Consell de Mallorca, i ha de demanar disculpes a la UME i ha de demanar disculpes a la Guàrdia Civil, que són el personal d'emergències que, d'una manera contínua i amb una abnegació absoluta, varen fer feina perquè els efectes de la borrasca no fossin pitjors.

Sap vostè quan es varen fer les primeres alertes d'alerta vermella per neu a la Serra de Tramuntana? Diumenge, dia 26, a les 11.00 h del matí; dilluns dia 27, insistentment, totes les administracions públiques deien a la gent que no pujassin a la

Serra de Tramuntana, insistentment, dilluns dia 27. Dilluns, dia 27 horabaixa, es va alertar, es va fer, a més, l'alerta d'INUNBAL, no únicament per METEOBAL.

Per tant, hi ha hagut coordinació, hi ha hagut antelació amb la informació als municipis. Diumenge matí es va informar tots els municipis de la Serra de Tramuntana del que hi hauria, el Consell de Mallorca va pujar llevaneus per començar a llevar la neu per a quan començàs a caure. Sí que hi va haver antelació, i aquest govern ha donat resposta a les necessitats.

Els problema és que ha caigut una borrasca importantíssima. El Partit Popular hauria de ser una mica humil i demanar disculpes a tot el personal que ha fet feina en aquesta borrasca i que vostè, amb les seves paraules, ofèn.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Sra. Garrido, la que ha de demanar disculpes és vostè que ha llevat a tots els tècnics i agents de l'autoritat el plus d'insularitat que fa dos anys que demanam aquí. I no es posi el vestit de tècnic, els tècnics no són vostès, els tècnics fan molt bona feina, el problema és que vostès no fan feina i no estan coordinats, ni la seva Conselleria d'Emergències del PSOE, ni la Conselleria de Medi Ambient de MÉS per Mallorca.

Vostès han de demanar disculpes als que intenten fer bona feina, malgrat vostès.

(Remor de veus)

Miri, coordinar una emergència no és venir aquí a indignar-se i dir que ho fan molt bé, és prevenir i actuar, prevenir i actuar. I vostès, a part de no saber ni prevenir ni actuar, és que no saben gestionar, i, a més, són sectaris.

Vostè em parla de la UME? Vostès no varen cridar la UME fins que varen passar un parell de dies, quan no els va quedar més remei, i només varen venir tres dies, perquè no volen l'ajuda dels militars de l'Estat, perquè són uns sectaris.

(Remor de veus)

Vostès han negat durant dos anys una iniciativa del Partit Popular, que hi hagués una base fixa de la UME aquí, si haguéssim tengut aquesta base fixa, si haguessin tengut interès, no hagués passat el que ha passat.

I vostè em parla de tècnics? Però si vostès no saben gestionar ni els tècnics autonòmics, ni els serveis d'aquí varen activar com tocava. Les brigades d'IBANAT han fet feina molts de dies només de matí, perquè vostès no els han volgut activar i pagar les hores d'horabaixa i els caps de setmanes. Aquesta és la realitat que diuen els tècnics d'IBANAT, Sra. Consellera.

És inacceptable, perquè no ...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera.

(Alguns aplaudiments)

Té la paraula la consellera de Presidència, Funció Pública i Igualtat.

LA SRA. CONSELLERA DE PRESIDÈNCIA, FUNCIO PÚBLICA I IGUALTAT (Mercedes Garrido i Rodríguez):

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Riera, no per dir una mentida moltes vegades es converteix en una realitat...

(Remor de veus)

..., i això és el que vostè ha fet aquí.

Els tècnics d'IBANAT han fet la feina que se'ls ha encomanat i han fet una fabulosa feina i els tècnics d'IBANAT encara ara fan feina per recuperar tota la normalitat a la Serra de Tramuntana, perquè els efectes han estat moltíssims. Tots els tècnics han fet feina, la coordinació ha funcionat de manera fabulosa en aquest cas, ha funcionat de manera fabulosa.

I la UME es va activar en el moment que es necessitava activar la UME, es va activar els dimarts de matí, que va ser el moment en què es va veure que es necessitava ajuda. I des què es va activar fins que la UME va començar a fer feina a la Serra de Tramuntana varen passar no va arribar a 3 hores. Sra. Riera, si...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera.

I.12) Pregunta RGE núm. 1765/23, presentada per la diputada Sra. Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular, relativa a qüestionament del descompte de resident per als residents a les Illes Balears.

Dotzena pregunta, RGE núm. 1765/23, presentada en substitució de la RGE núm. 1704/23, relativa a qüestionament del descompte de resident per als residents a les Illes Balears, que formula la diputada Maria Núria Riera i Martos, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies, president. Sr. Marí, aquesta setmana ens hem trobat aquesta notícia: "El Ministeri de Transports estudia eliminar el descompte de resident, d'acord amb la recomanació de l'AIREF, s'aprovarà amb la Llei de mobilitat sostenible."

Els diputats del Partit Popular a Madrid han demanat explicacions i la seva ministra socialista ha contestat: "La proposta de l'AIREF està en procés".

Què vol dir que està en procés, Sr. Conseller? Ens vol dir per què tornen qüestionar el descompte de resident que necessitam per viatjar a la península?

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Marí i Ribas):

Gràcies, Sr. President, bon dia, diputades i diputats. Perdoni que no li puc... és molt difícil poder mirar, però estic encantat de poder contestar una altra de les seves demagògiques preguntes com fa el Partit Popular, perquè vostè ha retirat una pregunta que tenia feta sobre els temes d'ocupació quan ha vist que ahir mateix sortia notícies sobre aquest tema i, per tant, i es queda falta d'arguments.

Una vegada més, treu un tema que s'ha explicat i, per tant, he de dir-li que els governs d'esquerres, com vostè formula a la seva pregunta, no qüestionen ni han qüestionat aquest descompte de residents.

Canvien la pregunta també per treure un altre tema absolutament inconsistent i fora de lloc, el descompte del 75% sobre el transport és una realitat, és a una llei, és a la Llei de règim especial de Balears, està blindat, i vostès el treuen perquè és un tema sensible per a la gent, li falten arguments de control de la gestió d'aquest govern i, per tant, han de treure alguna cosa per sortir una mica endavant.

El descompte de resident del 75% segueix vigent i seguirà mentre hi hagi governs progressistes en aquesta comunitat i a l'Estat. Per tant, es pot dir més alt però no més clar, aquesta és la resposta.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula la Sra. Riera.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Gràcies, president. Sr. Marí, canviem la pregunta perquè les dades del Ministeri de l'Interior són prou clares, hi ha un greu problema d'ocupació il·legal a les Balears. Pensàvem que vostè no ho qüestionaria i per això li canviem la pregunta.

I, miri, escolti, en lloc de riure. No ens digui: *no hay tema*, perquè ja sabem el que passa quan diu vostè que *no hay tema*, amb el descompte de resident o amb el cas "Puertos de Ibiza", de la Sra. Armengol, no ens digui *no hay tema*.

Miri, a l'any 2020 ja ho va intentar el ministre Ábalos, fins i tot va dir, de forma ofensiva que si els balears viatjaven molt sense necessitat. I ara ho tornen fer, tornen qüestionar el descompte de resident dels balears, i ens el volen llevar, Pedro

Sánchez, una altra vegada, és clar, amb la seva aquiescència i la voluntat de la Sra. Armengol.

Sr. Conseller, el descompte de resident el necessitam, no és un privilegi, és una compensació necessària, i que, per cert, és d'un 75% el descompte perquè el va posar un govern del Partit Popular, un govern del Partit Popular...

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

..., malgrat li pesi, i vostès ara diuen que el posen al REB i després per darrera ens ho qüestionen i ens ho volen llevar? És inacceptable, perquè demostra el poc pes que tenen vostès a Madrid i el poc que importen els balears al Sr. Pedro Sánchez.

I, miri, els importen tan poc que ni tan sols han sabut controlar que s'aplicàs correctament, ni tan sols. Miri, el seu director general de Consum ha reconegut que és inacceptable i una vergonya que als mallorquins ens cobren els bitllets per anar a la península més cars que a la gent de fora per venir aquí. Però, miri, ens tendran en contra cada vegada que qüestionin un dret d'insularitat, tant si és el descompte de resident com si és el conveni de carreteres que fa un parell de setmanes també ens va llevar ja Pedro Sánchez, perquè vostès no han fet les carreteres que tocava en vuit anys, com si és el plus d'insularitat, que també és un tema d'insularitat que necessiten els funcionaris aquí, en tots els temes d'insularitat vostès han badat.

Nosaltres farem feina, només queden 68 dies.

Gràcies, Sr. President.

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Riera. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Marí i Ribas):

Gràcies, president. Sra. Riera, gaudim del descompte de resident gràcies als governs progressistes, fiançat amb la Llei de règim especial que vàrem fer des d'aquest govern...

(Remor de veus)

..., i no hi ha cap intenció de modificar-lo. I vostès s'aferren a un informe de l'AIREF, per cert, una associació independent que diu moltíssimes més coses, parla de moltíssimes més coses, i vostès no treuen res d'això; per cert, un informe de l'any 2020, i, per cert, ho dic perquè han passat ja uns anys, i d'això fins ara, curiosament, fins a les eleccions no n'han parlat.

Vostès es basen també en un projecte de Llei de mobilitat sostenible, quan em digui a quin article o a quina part de l'exposició de motius o a qualsevol cosa parla d'aquest tema, parla de la possibilitat d'això que vostès ara han tret d'aquest tema, i jo li contestaré, però no és així.

A l'any 2019, vostès ja varen dir que si..., -va dir el Sr. Casado, per cert, va dir el Sr. Casado-, que si era investit Pedro Sánchez el descompte de resident perillava...

(Remor de veus)

D'acord. Per tant, quina és la realitat?...

(Remor de veus)

... I que si...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Marí i Ribas):

... i que si el Sr. Casado era president és garantia. Quina és la realitat? Tenim de president a Pedro Sánchez, tenim descompte del 75% i el Sr. Casado és a casa seva i descansa.

Gràcies.

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.13) Pregunta RGE núm. 1695/23, presentada per la diputada Sra. Vanessa Díaz i Ojeda, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a rehabilitació del mollet d'Es Caló.

Tretzena pregunta, RGE núm. 1695/23, relativa a rehabilitació del mollet d'Es Caló, que formula la diputada Vanessa Díaz i Ojeda, del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula la Sra. Díaz.

LA SRA. DÍAZ I OJEDA:

Gràcies, president, molt bon dia, diputades i diputats. Avui no només vinc a preguntar per la meua illa Formentera, sinó que pregunto directament pel meu poble, per Es Caló de Sant Agustí. Des del segle XIV hi ha notícies del nostre petit port com a port de refugi i durant la primera meitat del segle XX va ser un actiu port comercial. Gairebé tothom a Formentera ha après a nedar a les seves aigües.

Avui dia segueix havent-hi pescadors professionals i milers de turistes el visiten, uns per terra, uns altres per la mar desembarquen al seu mollet, probablement molts de vostès hauran gaudit de les seves vistes asseguts als seus bancs. Però resulta que aquest mollet d'Es Caló, recollit a l'annex de xarxes de ports, instal·lacions portuàries i complementàries de l'administració autonòmica de les Illes Balears, a la seva Llei 10/2005, de Ports de Balears, es troba en greu perill. Des del 2012, l'Associació de Veïns Es Caló reivindica les necessitats d'arreglar-lo atès que la plataforma que el sustenta es troba fortament exposada a la Tramuntana i al Gregal i deixa veure la malla metàl·lica del seu interior, amb el conseqüent risc per

a la seguretat del mateix mollet de la sortida a la mar de les embarcacions que es troben dins i de les persones que en gaudeixen.

Des de l'any 2016 els veïns ja disposaven d'un informe que assenyalava els perills per a aquesta infraestructura i en el 2017 el Consell Insular de Formentera va elaborar un avantprojecte de rehabilitació que mai no es va dur a terme per manca de competències.

En el ple de juny del 2021, i per unanimitat, es va aprovar instar la Demarcació de Costes a les Illes Balears a rehabilitar de manera urgent el mollet d'Es Caló, preservar la seva estructura i usos per garantir la seguretat del moll i la identitat d'aquest nucli.

I un any després, el juny del 2022, la Comissió de Medi Ambient d'aquest Parlament va reafirmar-se en aquest sentit en una PNL.

Sr. Conseller, després de tots aquests anys de reivindicacions, quines actuacions ha previst el seu govern per a quan assumeixi les competències de costes respecte de la rehabilitació del mollet d'Es Caló?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Díaz. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Mari i Ribas):

Moltes gràcies, Sr. President. Sra. Diputada, felicitacions per ser de Formentera i per ser d'Es Caló de Sant Agustí, que és un lloc magnífic.

El Govern de les Illes Balears crec que hem assolit una victòria històrica amb el traspàs de competències de costes, el domini públic, com a una part del territori nostre, hem de convenir tots que ha sofert un deteriorament important en els darrers 50 anys, per tant, el Govern de les Illes Balears vol assumir i assumeix el repte de la recuperació ambiental d'aquests espais tan emblemàtics de la franja litoral i garantir que els nostres ciutadans el puguin tenir en unes condicions bones i totes les coses fetes amb criteris d'interès general.

Rebrem definitivament i, efectivament, les competències el dia 1 de juliol, això és veritat, fins ara és una gestió, com sap, que com ha dit s'havia demanat per distints conductes a Costes i no s'havien fet aquestes reparacions. Jo crec que s'han de fer i ens posarem a treballar des del Govern, n'estic segur, quan tinguem les competències, en assumir aquests reptes i fer-ho segur amb la conformitat, amb el compromís, amb la complicitat del que vulgui també l'administració de Formentera, crec que no pot ser d'altra manera, com així hem fet des d'aquest govern en altres actuacions importants que hem tingut al llarg d'aquest mandat i també de l'anterior.

Per tant, crec que ho farem d'aquesta manera, perquè el mollet d'Es Caló s'ha deixat molt, s'ha degradat, som conscients d'aquesta degradació i s'ha de fer feina per aquesta

recuperació amb la forma que sigui possible, la forma que es pacti que s'arregli.

Gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula la Sra. Díaz.

LA SRA. DÍAZ I OJEDA:

Li agraeixo aquest compromís. li prendrem la paraula i no dubti que els veïns d'Es Caló ho tindran en contra per a les properes eleccions.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Díaz. Té la paraula el conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Mari i Ribas):

No, reafirmar-me en el que he dit abans, ja s'ha dit, és ver que és important aquest lloc, una altra cosa és el tipus de gestió que es faci. Vostè sap molt bé que si ho fa directament el Departament de Litoral de Costes, sigui on sigui, a Madrid o sigui aquí, a les Illes Balears, és un tema; una altra qüestió seria que Ports de les Illes Balears també fes una adscripció d'aquest tema, ho dic perquè potser em pregunta a mi també, en qualitat de president de Ports de les Illes Balears, i aquest tema no està adscrit, sí que era a l'annex, com ha dit vostè, del traspàs de la Llei 5/2010, però també és veritat que mai no s'ha arribat a fer aquesta adscripció d'aquest espai a Ports de les Illes Balears.

Per tant, és un tema purament de Costes, ara, amb les competències, supòs que és on podem començar a fer feina, crec que pactat amb la gent de Formentera i amb la gent d'Es Caló, si pot ser, per fer aquelles obres de millora que siguin allà, perquè és veritat que està deteriorat aquell espai important.

Gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller.

I.14) Pregunta RGE núm. 1709/23, presentada pel diputat Sr. Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt, relativa a compromís del Govern amb la millora dels serveis públics.

Catorzena pregunta, RGE núm. 1709/23, relativa a compromís del Govern amb la millora dels serveis públics, que formula el diputat Josep Castells i Baró, del Grup Parlamentari Mixt. Té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President, bon dia a tothom. Bon dia, Sra. Presidenta. Vostè sap que, entre els molts temes que preocupen el meu grup polític, hi ha el del correcte funcionament dels serveis públics i, especialment, la correcta atenció a la ciutadania per part dels serveis públics. I això per què? Doncs perquè en els intercanvis permanents i en les converses, amb les xerrades que tenim amb els ciutadans, percebem que aquest és un tema que preocupa molt la gent, la gent està molt queixosa de com se sent tractada per l'administració, com a una mica la sensació, moltes vegades, que les persones que treballen a l'administració, doncs, bé, no són conscients que els ciutadans, al final, són els destinataris, els que donen sentit a la feina d'aquests professionals. Evidentment, sempre dient, i ho hem de tornar dir, ja sabem que el 90% dels professionals fan una feina excel·lent, i, evidentment, la tasca del Govern és garantir i conscienciar i aconseguir que els ciutadans percebin una amabilitat, un bon tracte, una sensibilitat amb les preocupacions dels ciutadans.

Tot això ho trec sobretot a col·locació per un tema que ja va sortir fa unes setmanes a la sessió de control sobre la problemàtica que hi ha en aquests moments a l'Institut de Secundària de Ferreries, sobretot amb els estudiants de segon de batxillerat els quals veuen com el fet que hi hagi unes baixes repetides, intermitents, d'alguns dels seus professors, fa que els alumnes i les seves famílies estiguin molt preocupats per com arribaran aquests alumnes preparats a la selectivitat.

Evidentment, respecte absolut, escrupolós, jo sé que el Govern ho fa, només faltaria, i amb tot el nostre suport, als drets dels treballadors i, evidentment, si hi ha treballadors que, per motius o per justificació facultativa es troben de baixa, doncs evidentment sobre això no hi ha res a dir. Però, davant una situació així, el que no pot fer l'administració és simplement complir la legislació vigent; és a dir, quan hi ha un problema d'aquest tipus, que al final, d'una banda hi ha un tema de drets dels treballadors, que hem de respectar, però després, d'altra, hi ha l'expectativa legítima d'uns ciutadans de rebre el servei públic que toca. Crec que en aquests casos l'administració hauria de trobar solucions perquè una cosa no vagi en detriment de l'altra, i garantir, en aquest cas, que aquests estudiants arribaran ben preparats, amb la seva atenció docent que toca als exàmens de selectivitat.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Moltes gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Castells. Una pregunta molt àmplia sobre el tema dels serveis públics, que després acota vostè amb una qüestió molt concreta a la qual intentaré donar resposta una mica a tot.

Jo crec que compartim, i amb vostè duim uns anys ja de treball conjunt, en aquests vuit anys que hem començat a governar d'una altra manera, en el fons i en les formes de fer política; veníem d'una legislatura on s'havia caracteritzada pels retalls en els serveis públics fonamentals, per l'acomiadament dels professionals sanitaris, professionals educatius, de constrenyiment de tota l'administració pública, i des de l'any 2015 a ara hi ha hagut una inversió, com mai, en garantir el finançament dels serveis públics fonamentals, quan arribàrem era de 2.300 milions d'euros, ara són 4.000 milions d'euros que dedicam al pressupost dels serveis públics fonamentals, que poden dir sanitat, educació, serveis socials, habitatge, polítiques d'ocupació actives, en definitiva, tot el que crec que hem compartit conjuntament.

Es tracta, per tant, de finançar el públic perquè es garanteixi l'equitat i d'igualtat d'oportunitats per a tots i per a totes, i en aquesta línia hem treballat i treballam intensament com a Govern.

En el cas que vostè em fa referència sobre l'Institut de Secundària de Ferreries, que crec que el conseller Martí March ja va donar explicacions fa poquet en aquest parlament, és veritat que hi ha hagut un cas de baixes intermitents -d'un professor-, que la Conselleria d'Educació ha fet allò que pertoca, que és anar fent les substitucions en la mesura que pertoca i amb la màxima diligència; s'han canviat moltíssim els criteris de substitucions..., també sabem d'on veníem i d'on venim. Tenim més docents que mai en la història d'aquesta comunitat autònoma, hem començat el curs amb 16.870, hem fet oposicions cada any -excepte al 20, per la qüestió de la COVID-, arribarem a la dada que estimam del 8% d'interinitat, i això garanteix també estabilització a les escoles.

I és veritat, i jo ho compartesc amb vostè, que quan hi ha unes baixes intermitents, molt complexes, òbviament s'han de respectar els drets dels docents, que es respecten, de fet, aquests acords de la setmana passada tant en l'educació pública com en la concertada ens garanteixen aquests acords necessaris per tirar endavant, però també s'han de respectar els drets dels alumnes a l'aprenentatge; estam en un curs delicat, que és el segon de batxillerat, en aquest cas i, per tant, des d'Inspecció Educativa el que jo li puc garantir és que s'ha acompanyat continuament a aquests alumnes de l'Institut de Ferreries, que en aquest moment estan en les condicions més semblants possibles a tot el que són els altres, per la situació que s'ha sobrevingut en aquesta escola que, compartesc que hem de cercar les fórmules adients per garantir les dues coses: el dret del treballador públic, però també el dret del ciutadà -en aquest cas, de l'alumne- a rebre un bon servei públic, en condicions.

En aquesta línia continuarem treballant. Moltes gràcies.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. Sra. Presidenta, evidentment, jo no puc pretendre que vostè estigui a sobre de tots i cadascun dels problemes que hi ha, però sí que d'alguna manera doni les instruccions clares al seu govern, de donar respostes satisfactòries en aquests casos en els que, simplement, complir amb la legislació vigent acaba comportant una deficient prestació del servei públic; i, en aquest cas, a mi m'agradaria que vostè s'interessés per garantir que s'aplica tota la imaginació possible per donar una resposta satisfactòria a aquests estudiants.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells.

I.15) Pregunta RGE núm. 1690/23, del diputat Sr. Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, relativa a endarreriment en l'aplicació de les notes de la Llei Orgànica de modificació de la Llei Orgànica d'Educació, LOMLOE.

Quinzena pregunta, RGE núm. 1690/23, relativa a endarreriment en l'aplicació de les notes de la Llei Orgànica de modificació de la Llei Orgànica d'Educació, LOMLOE, que formula el diputat Josep Melià i Ques, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears. Té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia a tothom. Sra. Presidenta. Encara que la cultura de l'esforç brilla per la seva absència, vostès consideren que la llei educativa, la LOMLOE, i els seus criteris d'avaluació són fantàstics, i així ens ho han explicat reiterades vegades en aquest plenari.

Els directors dels centres d'ensenyament de les Illes Balears demanen simplificar els criteris d'avaluació, però la Conselleria d'Educació diu que no, que això és normativa bàsica i que no es poden simplificar; la comunitat educativa demana informes més comprensibles, i vostès s'hi neguen; però ara resulta que la setmana passada vostès, sorprenentment, anuncien que els centres podran seguir un any més sense aplicar les notes LOMLOE, quan en teoria això és tan fantàstic. Com s'explica aquesta contradicció?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Melià, per demanar-me, una vegada més, sobre la LOMLOE i, una vegada més, li diré que és una molt bona llei educativa, que ha tengut uns problemes d'aplicació per la frissor que s'ha tengut i que nosaltres ja vàrem denunciar com a Govern de les Illes Balears, i ho hem explicat en diferents ocasions. Que, a partir d'allà,

vàrem començar a treballar intensament, com es continua fent, amb la comunitat educativa per fer possible l'aplicació de la LOMLOE en els cursos senars, que és al que ens obliga la Llei orgànica, que és el que està succeint en aquests moments.

Dir-li, o negar-li la major: la Conselleria d'Educació no ha dit en cap cas que no s'hagin d'aplicar els criteris d'avaluació, enguany s'aplicaran a les Illes Balears, com ja li he contestat a diferents preguntes, tant jo com el conseller Martí March, en aquesta cambra parlamentària.

A les Illes Balears, a més, s'ha fet un plantejament de diàleg constant amb la comunitat educativa, s'han flexibilitzat algunes aplicacions, s'ha fet una formació estricta del professorat i s'ha fet una eina específica per a l'avaluació dels criteris d'avaluació dels centres que, en aquests moments -ja hi ha més de 300 centres- aplicaran, és més d'un 80%, tant de centres públics com de centres concertats, com algun centre privat.

Per cert, aquesta eina només l'ha feta aquesta comunitat autònoma i La Rioja, que en té una de semblant. Per tant, aquestes illes, aquest govern treballa intensament conjuntament amb la comunitat educativa per fer possible l'aplicació d'una llei orgànica, que és d'obligat compliment, però que, a més, Sr. Melià, és una bona llei. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sr. President. Per tant, vostè nega la informació periodística que deia que vostès prorrogaran un any més que no s'hagi de seguir aplicant les notes LOMLOE en el curs 2023-2024.

Dit això, vostès consideraran que és una gran llei, la LOMLOE, però és evident que la comunitat educativa pensa el contrari i que està ple de declaracions de claustres d'instituts de les Illes Balears que rebutgen la LOMLOE i que consideren que aquest no és el camí. I els criteris d'avaluació, que vostès sempre bravegen d'aquest consens continu i de la seva negociació, resulta que vostès els elaboren en contra de la comunitat educativa, en un mes els han de canviar perquè els varen aprovar pel setembre, després per octubre, varen haver de modificar-los, perquè la comunitat educativa no hi estava d'acord; i ara, els criteris que han d'aplicar el curs que ve, encara no els tenen elaborats i encara no estan pactats amb la comunitat educativa, i per tant hi haurà improvisació i presses.

I resulta que vostès diuen que han d'aplicar la llei i que això és normativa bàsica i que no queda més remei, però si ens giram i ampliam el focus, veim que altres comunitats autònomes han fet altres coses, amb molta més flexibilitat. Vostès estan amb els colors -que li explicava perfectament una diputada abans-, incomprensibles aquests criteris, els ho diuen els directors, però és que hi ha comunitats educatives que diuen uns criteris molt simples: "assoliment excel·lent, assoliment

notable, assoliment satisfactori, no assoliment”. I això ho fan amb la LOMLOE i a altres comunitats autònomes.

Per tant, es pot simplificar, poden ser més comprensibles i podem millorar l'aplicació de la LOMLOE.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. A veure, jo sempre li he dit el mateix, i la conselleria ha dit exactament el mateix, no s'ha dit que hi hagi d'haver cap any de pròrroga, al revés. Jo li he dit, en aquesta cambra parlamentària, la llei orgànica s'aplica. I m'estranya que un diputat, que un parlamentari que, a més, és advocat, em digui que les lleis no s'han d'aplicar, Sr. Melià, ja li he dit en algunes altres ocasions em sembla surrealista aquest discurs. S'ha d'aplicar de la millor manera possible?, sí. Des del consens i des del diàleg?, sí. Evidentment quan governa la dreta, aquí consens i diàleg amb la comunitat educativa, no n'hi ha; quan nosaltres governem, sí que n'hi ha.

I li he dit moltes vegades: en aquest moment, els criteris d'avaluació s'han treballat conjuntament amb la comunitat educativa, s'ha fet l'eina específica per poder ajudar en la seva aplicació; és una eina que -ja li repetesc- més de 300 centres usaran i empraran, han tengut els seus terminis per poder-se adequar a si és possible fer servir aquesta eina o faran la seva pròpia... En aquesta línia s'està treballant conjuntament, amb més formació de professorat que mai; en el mes d'abril tendrem acordats els criteris per al curs que ve, per tant, pactats abans que comenci el curs.

Aquesta és la intencionalitat del Govern, Sr. Melià. Que tot es pot fer millor?, sempre tot es pot fer millor, i amb aquest esperit crític i de treballar sempre en millorar les coses és com treballa el Govern de les Illes Balears. Moltes gràcies.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Presidenta.

I.16) Pregunta RGE núm. 1708/23, presentada pel diputat Sr. Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Baleares, relativa a serveis als ciutadans per part de l'administració autonòmica.

Setzena pregunta, RGE núm. 1708/23, relativa a serveis als ciutadans per part de l'administració autonòmica, que formula el diputat Jorge Campos i Asensi, del Grup Parlamentari VOX-Actua Baleares. Té la paraula el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Gracias, Sr. Presidente. Sra. Armengol, vivimos en el infierno fiscal de España: mientras no se llega a final de mes, no se pueden pagar los combustibles, la luz, incluso los gastos

escolares, sostenemos 11 consejerías, 47 direcciones generales, 3 secretarías autonómicas, 56 empresas públicas y más de 200 cargos políticos. Solo los sueldos de estos cargos políticos nos cuestan más de 14 millones de euros al año; solo uno de sus entes públicos, IB3 radio y televisión, nos cuesta más de 40 millones al año, con una audiencia que, como mucho, llega a 52.000 personas al mes. Es la “telearnegol”, que pagamos todos.

Con toda esta superadministración, dígame, Sra. Armengol, ¿considera que presta un servicio adecuado a los ciudadanos?

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Campos. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies, Sr. Campos. A veure, jo no sé a quin món viu vostè, qualificar que viure a les Illes Balears és viure a un infern, em sembla absolutament surrealista, no toca de peus a terra, Sr. Campos.

Aquesta comunitat autònoma -no gràcies a vostè, sinó gràcies a la gent d'aquesta comunitat autònoma que ha treballat intensament- lidera el creixement econòmic, crea ocupació com mai, té garantits serveis públics com mai perquè hi ha un govern que mira per a la gent i que treballa conjuntament amb la gent i que, efectivament, com mai s'està invertint en moltes qüestions que són bàsiques: en sanitat, en educació, en serveis socials, transport públic, que és gratuït a la nostra comunitat autònoma, gràcies al nostre treball conjunt amb el Govern d'Espanya, polítiques d'habitatge públic, polítiques d'ocupació activa i tantes i tantes altres coses, més una inversió pública també sense precedents a les nostres illes, gràcies al pressupost autonòmic més alt de la història, i gràcies als fons europeus.

Im'explica que tenim una administració sobredimensionada i que hi ha gent que cobra sous i no fa feina? Sr. Campos, vostè cobra més que qualsevol dels meus consellers, que fan, no el triple, deu mil vegades més de feina que vostè, un sou públic que cobra vostè, per servir a qui? Per servir a qui...

(Algunes aplaudiments)

I a l'únic lloc on governen han decidit que posen un vicepresident que cobra 80.000 euros, sense cap competència. Això és VOX. Moltes gràcies.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, presidenta. Té la paraula el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

A ver, Sra. Armengol, usted lo que ha hecho es dedicarse a despilfarrar, ha conseguido que los ciudadanos, los autónomos, los trabajadores consideren a la administración pública como

un problema que perjudica sus vidas y ha hundido los servicios públicos que necesitan los ciudadanos.

Fíjese, Sanidad, 70.000 pacientes esperan más de dos meses para tener cita con el especialista, 15.000 esperan una media de cinco meses para entrar en el quirófano. Educación, alumnos en barracones y enseñanza exclusivamente en catalán, por supuesto, donde además no se adquieren conocimientos. La vivienda, la más cara de España, imposible acceder a ella, menos a los “okupas”, que son sus protegidos, bueno y sobre todo si son inmigrantes ilegales, mucho mejor. Baleares, líder en tasa de criminalidad, falta de policías. Funcionarios, médicos, maestros manifestándose porque no pueden prestar su servicio correctamente, porque usted les ha abandonado con el plus de insularidad y les ha engañado cuando firmó un acuerdo para abonarles un complemento de fidelización, que no existe.

Para usted, Sra. Armengol, lo importante, por ejemplo, es impulsar observatorios para la cultura con perspectiva de género y regar, eso sí, con subvenciones millonarias a organizaciones separatistas, sindicatos y patronales, para que estén todos bien calladitos. Usted, Sra. Armengol, deja a esta comunidad con una deuda de más de 9.000 millones de euros.

Mire, aproveche ahora su turno para empezar a despedirse y avisar a su ejército de enchufados y subvencionados que a partir de mayo eliminaremos el gasto político superfluo, bajaremos impuestos y dedicaremos los recursos a prestar servicio público y ayudar a los ciudadanos, no con perspectiva de género y en catalán, sino con perspectiva de futuro y en libertad.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Campos. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. És el món a l'inrevés, a cap enquesta del món, els serveis públics no són un problema per a la gent, a l'inrevés, és el que demanda la ciutadania, Sr. Campos. Jo li faria unes recomanacions, no s'ha adonat que en aquestes illes, com mai hem acordat a través del diàleg social amb empresaris, amb sindicats, amb tota la societat civil, cap on volem anar i com hi hem d'anar? I no és gràcies a vostè, però hem sortit d'un moment molt complicat, si no hagués estat per nosaltres, la situació amb vostès seria un infern, això sí que seria un infern...

(Alguns aplaudiments)

...perquè amb una crisi molt menor, amb una crisi molt menor, el que vàrem viure amb el Govern del Sr. Bauzá, on vostè ocupava un “xiringuito”, en aquell cas sí que un “xiringuito”, que cobrava per no anar a fer feina, allò va ser un desastre.

Jo li demanaria que parli amb la gent, parli amb els empresaris i els digui com aquest govern ha aconseguit 855 milions d'euros que han salvat moltíssimes empreses i autònoms d'aquesta comunitat autònoma. Parli amb els funcionaris públics, que abans els acomiadaven i els llevaven

sous, per ara haver acordat amb tots ells millores de les seves condicions sociolaborals. Parli amb el tercer sector social d'aquesta comunitat autònoma, que hem pogut concertar amb ells serveis i donar estabilitat, igual que hem concertat orientació laboral, la primera comunitat autònoma que ho fa a tota Espanya. Parli amb la gent del sector primari d'aquesta comunitat autònoma, i vegi com s'ha aconseguit una PAC que lluita per a ells. Parli amb tothom que vulgui, però...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.17) Pregunta RGE núm. 1696/23, presentada per la diputada Sra. Patricia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos, relativa a plus d'insularitat per als funcionaris de l'Estat destinats a les Illes Balears.

Dissetena pregunta, RGE núm. 1696/23, relativa a plus d'insularitat per als funcionaris de l'Estat destinats a les Illes Balears, que formula la diputada Patricia Guasp i Barrero, del Grup Parlamentari Ciudadanos. Té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Gràcies, president. Mire, el factor d'insularitat el encareciment de la vivienda, el coste de la vivienda també i la cesta de la compra i un complement de residència que lleva dècades sin actualizarse está desembocando en un déficit de médicos, de profesionales sanitarios, de agentes, de funcionarios de prisiones, de justicia, de docentes y estamos en una situación de emergencia. Y todo ello redundo en una merma clara y en una degradación de los servicios públicos que se les da a los ciudadanos.

Mire Sra. Armengol, ¿por qué han dado la espalda a tantos y tantos empleados públicos del Estado, empleados esenciales con respecto al plus de insularidad?

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Guasp. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Gràcies Sra. Guasp, per demanar-me una altra vegada sobre el tema dels funcionaris públics, en aquest cas de l'Administració General de l'Estat i demanar-me aquí sobre aquesta responsabilitat, que no és nostra, és del Govern d'Espanya, com crec que és bastant obvi i bastant evident, una qüestió que, a més compartim i que n'hem parlat en moltíssimes ocasions.

Jo per res diria que donat l'esquena per part del Govern de les Illes Balears a cap funcionari públic i tampoc als de l'Administració General de l'Estat. Tot el contrari, per primera vegada en la història hi ha un govern que acompanya els

funcionaris de l'Estat en les seves reivindicacions, no només amb el plus d'insularitat, que vostè està només en aquesta qüestió, sinó amb un plantejament molt més ampli, de com es poden fer les oposicions per consolidar places en aquesta comunitat autònoma. Encara no ho hem aconseguit? Efectivament, encara no ho hem aconseguit i jo li don la raó. Nosaltres continuam defensant des del Govern de les Illes Balears que el Govern d'Espanya ha de fer justícia amb els funcionaris estatals que vénen a la nostra comunitat autònoma, augmentant sous i augmentant les condicions sociolaborals per a aquestes illes i convertir aquestes places de difícil accessibilitat i, per tant, fer un plantejament diferent sobre les oposicions. En aquesta línia hi continuarem fent feina.

Li donaré una bona notícia, Sra. Guasp: allà on nosaltres posam la banya, ho acabam aconseguint, i ho hem demostrat durant aquestes dues legislatures.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta. Té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Pues claro que le vuelvo a preguntar sobre esto. ¿Por qué no ha recibido a la plataforma UNISEP, que representan más de 48.000 empleados públicos?, ¿por qué no lo hace? Tanto que se creen los garantes del estado de bienestar, no defienden los servicios públicos, están construyendo el estado de malestar, porque están convirtiendo a los ciudadanos de Baleares en ciudadanos de segunda y ciudadanos de tercera, menoscabando sus derechos y los servicios públicos que recibimos, porque la realidad es muy dura, más que nunca. Faltan 350 médicos de familia, faltan 400 especialistas, faltan 1.000 efectivos de la Guardia Civil y de Policía Nacional, que vienen forzosos y hay un déficit de plantilla del 35%, ... la situación en Justicia es de colapso absoluto.

Y ya dije que cuando se sacaron ese complemento de fidelización de la chistera, yo sí salía a decir que era un *fake* y no me equivocaba, desde luego. Y mire, porque es que sólo con propaganda no se resuelven los problemas de los ciudadanos y ustedes siempre están tirando de la propaganda. Y, presidenta, respóndame ¿por qué Sánchez y compañía, no cumplen con Baleares? Y, ¿por qué sus diputados y sus senadores del Partido Socialista y de Podemos, han vetado una y otra vez en el Congreso de los Diputados que se actualice este plus de insularidad?, porque hay que recordar la hipocresía constante del Partido Socialista, pero también el cinismo del Partido Popular que no hecho absolutamente nada...

(Remor de veus)

... que lleva sin actualizarse ...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci per favor!

LA SRA. GUASP I BARRERO:

... este plus de insularidad, no se actualizó con Rajoy...

(Continua la remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Silenci per favor!

(Remor de veus)

Silenci!

LA SRA. GUASP I BARRERO:

No se actualizo con Rajoy ni con Zapatero, llevan desde 2006 sin actualizarse.

(Remor de veus)

Por tanto, ante el inmovilismo, la hipocresía y el cinismo del Govern del Partido Socialista y del Partido Popular, les doy mi compromiso que siempre defenderé esta causa justa en el Congreso, aquí...

(Se sent el timbre de tall del micròfon)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Guasp.

(Algun aplaudiment i remor de veus)

Senyors diputats, si no comentessin les paraules de la persona que té l'ús de la paraula, el temps no seria el que és. Gràcies pel seu silenci.

Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. A veure, Sra. Guasp, jo no li consent que digui que el nostre tracte amb la funció pública és igual que el del Partit Popular, és que no té res a veure. Quan jo vaig començar a governar, aquí s'havien acomiadat més de 1.000 professors i més de 1.000 i busques de professionals sanitaris. Aquesta és realitat del que hi havia quan la Sra. Riera era la consellera de l'administració pública...

(Alguns aplaudiments)

És que des que nosaltres governam hem contractat més de 8.000 persones, però hem fet oposicions cada any. Saps quants d'anys feia que no hi havia oposicions? Sap quantes places va deixar perdre el Govern del Partit Popular que han estat impossibles de recuperar? Aquesta és la realitat del que pensen uns sobre la cosa pública i del que pensam els altres. Sap quines retallades...

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Sap quantes retallades s'havien fet en les condicions sociolaborals dels treballadors públics d'aquesta comunitat autònoma i que s'han revertit durant aquests vuit anys?

(Remor de veus)

O creu que és enganar algú la signatura de carrera professional amb el personal laboral i funcionari de l'administració general; l'acord de Salut, que és històric en aquesta comunitat autònoma i ho han dit tots els sindicats, tots els treballadors públics; l'acord de l'educació pública i de l'educació concertada a la nostra comunitat autònoma; la incorporació com a personal propi del personal de GESAIB i tantes i tantes coses?

Per tant, no ens compari. Que queden coses per fer?, queden coses per fer. Que el Govern d'Espanya ha de reconèixer la insularitat dels treballadors públics?, sí, això, ho estaré jo sempre defensant devora els funcionaris perquè això pugui ser possible.

Ara bé, amb el Sr. “Eme punto” Rajoy es varen acomiadar 13.000 guàrdies civils i policies nacionals que ara s'han recuperat i cobren un 38% per cent més del sou.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

I.18) Pregunta RGE núm. 1705/23, presentada pel diputat Sr. Antonio Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular, relativa a impacte de la inflació per als ciutadans de les Illes Balears.

Divuitena pregunta, RGE núm. 1705/23, relativa a impacte de la inflació per als ciutadans de les Illes Balears, que formula el diputat Antonio Costa i Costa, del Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Costa.

EL SR. COSTA I COSTA:

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades i senyors diputats. Bon dia, Sra. Armengol. Pràcticament acabada la legislatura hi ha hagut una qüestió que ha estat recurrent, una qüestió que preocupa molt els ciutadans de les Illes Balears, molt especialment els ciutadans amb rendes mitjanes i baixes, i és que la inflació, és a dir, la pujada generalitzada de preus, no només no baixa, sinó que s'incrementa del mes de gener en què estàvem al 5,7% hem passat a un 6% al mes de febrer, en conseqüència si miram, a més, l'acumulat de dos anys assolim uns nivells d'increment de preus d'un 14% a les Illes Balears,

dels més elevats d'Europa juntament amb la resta de la península.

La cistella de la compra s'ha incrementat en un sol any -un sol any- un 15%, en conseqüència, titulars com aquest, Sra. Armengol: “*La inflación se come la subida salarial de los convenios de Baleares*”.

Creu, Sra. Armengol, que ha fet tot el possible per intentar combatre la inflació que suporten les famílies?

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Costa. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. Sí, Sr. Costa, miri, quan hi ha hagut problemes, i aquesta legislatura desgraciadament ha estat una legislatura tremenda en temes de complexitat de problemes, perquè hi ha hagut una pandèmia sanitària i, a més, una guerra a Europa de Rússia contra Ucraïna, que ha creat un problema d'inflació elevada a tot Europa, davant això aquest govern no s'ha posat mai de perfil: ha tret recursos com mai per posar-los a disposició de la butxaca de la ciutadania, de la classe mitjana i de la classe treballadora; hem negociat com mai amb el Govern d'Espanya per rebre recursos i posar-los a disposició de la gent, i com mai amb la Comissió Europea, tot el contrari del que va fer vostè.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta Té la paraula el Sr. Costa.

EL SR. COSTA I COSTA:

Sra. Armengol, el sector privat ha complert, via convenis ha incrementat els salaris dels treballadors de les Illes Balears. Ara li tocava a vostè, a l'administració pública baixar els impostos, perquè tenia marge, 1.000 milions d'euros més de recaptació tributària gràcies a la inflació.

I, Sra. Armengol, no és creïble el discurs aquest de la por i les retallades que ens ha amollat de forma sistemàtica. Hi ha altres comunitats autònomes, moltes d'elles del Partit Socialista, que han baixat els impostos als seus ciutadans, no vostè, però sí moltes altres, i no ha passat absolutament res, no s'ha fet ni una retallada, tot el contrari, s'han incrementat els recursos dels serveis públics fonamentals.

Tenia marge per ajudar les famílies de les Illes Balears: sanejar els comptes públics i, a la vegada, baixar els impostos, però vostè s'ha estimat més aplicar el mètode Sánchez: fregir les rendes mitjanes, les famílies, els autònoms i les PIME amb més i més impostos, i posar en marxa l'autèntica repartidora que

li permet fer la campanya electoral com si no hi hagués un demà.

En altres qüestions, vostè ha rebut unes renyades contundents del Sr. Sánchez, però en això d'ofegar les rendes mitjanes i baixes vostè és una fidel i lleial... o és fidel i lleial al Sr. Sánchez.

Es poden baixar els impostos als ciutadans de les Illes Balears, Sra. Armengol. Vostè no ho farà, però el Partit Popular de Marga Prohens a partir de maig baixarà els impostos d'una vegada per totes.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Costa. Té la paraula la presidenta del Govern.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

Gràcies, Sr. President. El Partit Popular de Marga Prohens no té cap credibilitat a baixar l'impost perquè quan ha governat els ha pujat tots, tots, Sr. Costa, tots...

(Alguns aplaudiments)

Deixi de dir mentides a la gent... Deixi de dir mentides a la gent. Si el problema de la inflació i de la cistella de la compra és ara, és aquest hivern, què passaria... quina influència té baixar els impostos quan es faci la declaració de renda? El problema és ara o no és ara, de la inflació i de la cistella de compra?

(Remor de veus)

Ara..., com que és ara, aquest govern,...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

LA SRA. PRESIDENTA DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS (Francesca Lluch Armengol i Socias):

... que és l'únic de tot Espanya, ha creat un escut social com mai. Ara, en aquests moments 77.886 persones de 105.000 desocupades ja han cobrat els 300 o els 600 euros de prestació. Això és el que ha fet aquest govern. 19.000 persones han cobrat una doble ajuda de dependència, que són les que la necessiten. Hem augmentat la RESOGA a les persones que la necessiten. Hem retornat les matrícules universitàries als joves d'aquesta comunitat autònoma. El transport públic és gratuït, i per això ajudam la gent a viure millor, Sr. Costa, això és el que ha fet aquest govern en el moment de dificultats.

Quan vengui la declaració de renda hi haurà més deduccions que mai a la història d'aquestes illes per a la classe

mitjana i treballadora. Recuperam totes les que vostè va llevar i n'afegim moltíssimes més.

Aquesta és la qüestió del que defensam, Sr. Costa, i hem fet feina conjuntament amb els empresaris i sindicats per augmentar salaris, coses que vostès no varen fer, Sr. Costa. No és només un mèrit dels sindicats i empresaris, que sí, sinó també del Govern que ha fet acord tripartit i hem aconseguit la pujada dels salaris històrica al conveni d'hostaleria, al conveni de residències privades i tants d'altres, Sr. Costa.

Què ha fet el Partit Popular mentrestant? Han votat en contra de la pujada de pensions, en contra de la pujada del salari mínim interprofessional, s'han posicionat en contra de les rebaixes dels preus del carburant, s'han posicionat en contra de les ajudes de 200 euros, s'han posicionat en contra de les beques per als alumnes, sempre en contra que les coses vagin bé en aquesta comunitat autònoma pensant en un rèdit electoral que no tendran, Sr. Costa.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Presidenta.

II. Interpel·lació RGE núm. 525/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a política general del Govern en matèria de salut.

Passam al segon punt de l'ordre del dia que correspon a la Interpel·lació RGE núm. 525/23, del Grup Parlamentari Popular, relativa a política general del Govern en matèria de salut.

Començam el debat amb la intervenció del Grup Parlamentari Popular. Donam la paraula a la Sra. Borrás.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, president. Bon dia, diputats i diputades. Bon dia, consellera. En primer lloc, i una vegada més, com sempre, vull posar en valor la tasca que fan tots els professionals que fan feina per millorar la nostra salut, la salut dels ciutadans, i que es dediquen a cuidar-nos a tots. En segon lloc, vull tenir un record molt sentit per totes les víctimes de la pandèmia, i avui també vull tenir un record especial per a totes les persones que sofreixen síndrome de Down.

I ara sí, començam aquesta interpel·lació que faig i que serà la darrera que fa el Partit Popular de sanitat. Quan preparava la interpel·lació en lloc de mirar el ChatGPT, com fan alguns dels diputats socialistes, vaig decidir que miraria de què es queixava el Partit Socialista l'any 2015, i ho vaig estar mirant. Del que més es queixava el Partit Socialista el 2015 era de les llistes d'espera, del Decret de garantia de demora, de la defensora o defensor de l'usuari de la sanitat pública i reclamaven Son Dureta; també es queixaven d'atenció primària perquè formaven part de la Plataforma "Deu minuts", que era ni més ni manco el temps que volien que els metges de família

dedicassin a cada persona i que pensaven que era l'adequat per prestar una atenció sanitària de qualitat.

De salut pública només els preocupava l'Agència de Salut Pública, allò altre devia estar bé perquè no ho mencionaven; no mencionaven les cobertures, si es posaven o no es posaven vacunes, es devien posar les que tocaven. No parlaven ni es queixaven mai de les malalties de transmissió sexual, que ara estan augmentat.

Tampoc no es queixaven de la Consulta Jove. Tampoc no parlaven d'obesitat ni d'hàbits saludables, tampoc d'addiccions, que som el fanalet vermell, que som la comunitat que més en tenim.

No els preocupaven els indicadors clau de salut, perquè, probablement estaven bé.

Tampoc no teníem excés de mortalitat, per tant, ells tampoc no en parlaven.

No els preocupaven les infeccions hospitalaris, que també som els primers d'Espanya, el 2015 devíem tenir-les bé.

No els preocupaven els descoberts ni els desproveïments de medicaments, ni d'antibiòtics, ni de vacunes, ni d'antidiabètics, ni de fàrmacs per a la insuficiència cardíaca.

No piulaven de l'atenció domiciliària, que ara la tenim la pitjor d'Espanya.

Tampoc no feien cap esment a la manca d'especialistes, ni en salut mental, ni dels oncòlegs d'Eivissa, ni dels cardiòlegs, ni dels anestesistes, devien estar bé. Sap per què estaven bé? Perquè hi havia els cardiòlegs i els oncòlegs que necessitaven, hi havia oncòlegs a Eivissa i hi havia cardiòlegs.

I també hi havia atenció sanitària adequada a Menorca. No rigui, consellera, perquè hi havia oncòlegs a Eivissa, no era com ara.

Tampoc no parlaven gens d'investigació ni d'assajos clínics, però començarem amb les queixes, començarem amb les llistes d'espera, que les llistes d'espera no són resultats en salut, són un indicador de com es gestiona el pressupost sanitari i és un indicador de l'equitat en l'atenció sanitària. Idò, ara, amb molt més recursos que mai, amb més recursos econòmics que mai i més professionals que mai, tenim més de 85.000 persones en llista d'espera. Quan feia un mes que havia començat la pandèmia, el nostre grup, els meus companys de partit, li vàrem dir que fes un pla de xoc perquè s'havien alentit totes les consultes i s'havien aturat les intervencions. Però, com que ho deia el Partit Popular no ens varen fer cas.

I varen esperar dos anys a fer un pla de xoc, 27 milions per a la privada i 18 milions per a jornades extraordinàries, i la promesa que baixarien un 20% anual. La despesa està feta, però les llistes d'espera no han baixat, tenim més de 23.000 malalts que esperen més de dos mesos per una consulta, 6.500 malalts a Eivissa i més de 3.000 a Menorca.

L'altre dia, per a un metge de digestiu, a una senyora amb malestar, amb una ecografia patològica, li varen donar cita per al mes de setembre. Ahir mateix, un malalt em deia que *cuando llegaron los cuidados paliativos mi cuñado estaba muerto*.

Parlava molt bé, molt, també del Decret de garantia de demora, però vostès seran els darrers que el posaran una altra vegada en marxa, probablement serà Marga Prohens. Tenen més de 3.000 malalts en espera de sis mesos per operar-se, més de 1.000 a Can Misses i més de 700 a Manacor. I si parlem de patologies, si parlem de pròtesis de genoll, de pròtesis de maluc, o d'unes simples cataractes, podria ser que ens posàssim les mans el cap.

Parlava molt del defensor o defensora de l'usuari, perquè justament el Partit havia derogat el decret; bé, doncs en vuit anys hem tengut dos defensors de l'Usuari. Sap quantes memòries han fet? Dues, consellera, amb la pandèmia més grossa que hem tengut, ha fet una memòria a l'any 2020, això sí, ens hem oblidat de posar-hi els annexes, li han tramès a vostè una carta de la Iban Cid i no la coneixem, li han tramès una carta a la presidenta del Govern per saber les condicions sanitàries dels nostres estudiants a Barcelona, i tampoc no la coneixem. Bé, serà que és normal, volen un defensor però no volen que faci memòria; quan hi ha el Partit Popular, volen defensor i memòria.

De l'Agència de Salut Pública, vuit anys després -vuit anys després- tenim els estatuts, tot un èxit d'eficàcia i d'eficiència, no saben planificar gens. Avui hem llegit que, després de vuit anys, absorbiran el personal de salut pública, això sí, com sempre, sense els professionals, perquè els professionals no ho saben.

Però l'estrella i com que venien vostès d'Atenció Primària i els agrada molt, idò ara tenim els metges més saturats d'Espanya, més de 1.800 targetes, i deia la consellera que havien arribat a un acord històric. I li diré el que diu *los defensores de la sanidad pública*: "*Los planes de Atención Primaria presentados por la conselleria y por el ib-salut, planes estratégicos y planes específicos para cada isla, son insuficientes y poco concretos, el 78% de la inversión anunciada en dichos planes está asignada a infraestructuras, un 10% a un convenio con la privada, y solo aproximadamente un 7% a incrementar la plantilla de sanitarios.*"

El Partit Popular fa exactament un any li va fer una proposta seriosa la qual es va aprovar per unanimitat, i vostès diuen que han fet un acord històric, però dels nou punts que hi havia en aquell acord només se n'han complert dos.

I podem parlar d'investigació, que vostès també ho tenen per bandera. Bé, doncs el 2021, és vera, hi havia 300 investigadors més, però hi havia 161 estudis clínics actius manco, 3 publicacions manco, tot això amb 300 investigadors més, i una patent menys que a l'any 2015.

Podem parlar d'infraestructures, Son Dureta, Felanitx, les han declarades d'interès autonòmic no se sap ja quantes vegades, Son Dureta vuit i Felanitx quatre anys de retard, més doblers, cada vegada, cada vegada fem una replanificació i augmentam els 5 milions.

Miri, a Eivissa, Ca Na Majora està buit, ara hi posaran els residents, els que hi vulguin anar; Verge del Toro segueix vigilant el Port de Maó, quan vaig entrar, el setembre de l'any 2021, la presidenta Armengol va dir que farien nou centres de salut i quatre més, el resum és que no n'hi ha cap de fet, encara. Ara, ahir, no sé si vaig sentir que havien aprovat un projecte a Manacor, però, bé, de tot això molta foto.

I podem parlar un poquet de gestió farmacèutica. Els dos concursos, han fet dos concursos de farmàcia, un el 2010 i un el 2015, és ver -ho repetesc- però és que no ho hem solucionat, del concurs del 2010 hi ha 18 farmàcies que el Tribunal Superior de Justícia els ha dit que les han de tornar, i encara no han fet res. Tenim un concurs de farmàcia del 2015, 34, varen convocar un concurs, va estar paralitzat dos anys i tenen un recurs perquè ha caducat. Això és inseguretat jurídica.

Si parlem de medicament, com li he dit abans, falten a les farmàcies vacunes, falten antidiabètics, falten medicaments per a la insuficiència cardíaca, i ara, després de vuit anys, han fet un conveni, un conveni per a seguiment, no per solucionar-les, per seguir.

I, finalment, vull parlar un poquet del procés d'estabilització el qual era molt necessari i a una pregunta meva del mes de febrer, sobre els objectius que tenien amb el procés d'estabilització, vostè em va contestar que els criteris tècnics de valoració eren definits per meses tècniques de professionals i aprovades per la Mesa Sectorial de Sanitat. Resulta curiós que unes bases altament beneficioses per als directius de l'ib-salut, les majors de totes les comunitats autònomes, directius que formen part d'aquestes meses, juntament amb vostè, hagin participat en el procés d'estabilització de diferents categories. Em pot assegurar que en aquestes meses tècniques no han participat també directius que s'hi presentaran?

A la mateixa sessió vostè va parlar d'àrees clíniques i quirúrgiques, però resulta que a dia d'avui no s'ha publicat cap llistat professional, el que va més avançat de tots és el dels tècnics de gestió, perquè s'hi presenten tots els seus directius, més de 20 directius es volen assegurar la plaça. Considera prioritari estabilitzar els directius de l'ib-salut a places de tècnic, en lloc de donar prioritat a l'estabilització dels professionals sanitaris?

Però tot això no acaba aquí, resulta que la convocatòria que fa referència a resolucions, la de signar el Sr. Palomino i no n'ha assignada cap. Em voldria per què?

El divendres una persona li va donar llum, es va inhibir de presentar-se a un procés d'estabilització, per donar exemple, i ara, en el seu torn, m'agradaria que em donàs resposta...

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Borrás, hauria d'acabar, per favor.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

... -vaig acabant, no es preocupi, un momentet-, m'agradaria que donàs resposta a aquests interrogants que té la població i

com ho solucionarà. No som catastrofista ni alarmista, no ho som, consellera, m'agradaria que em contestàs.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Borrás. Ara donam la paraula a la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president, diputats, diputades. Primer de tot, agraesc l'oportunitat de tornar a aquest faristol, per darrera vegada en aquesta legislatura, i explicar la feina que s'ha fet i que es fa a la Conselleria de Salut, deu minuts és poc temps per explicar des del 2015 el canvi de model.

Vostè em feia referència a la legislatura del Partit Popular, i m'ho ha posat molt bé perquè al 2011 el Partit Popular es va presentar a les eleccions i va prometre una autèntica revolució sanitària a les Illes Balears, i en què va consistir aquesta revolució sanitària, Sra. Diputada? Idò, miri, va consistir en el tancament dels centres de salut els horabaixes, el pagament per la targeta sanitària, el copagament farmacèutic als pensionistes -ni més ni manco que als pensionistes-, l'exclusió del sistema sanitari de 26.000 persones en aquesta comunitat autònoma, les més vulnerables.

Aquesta revolució del Partit Popular va consistir en l'acomiadament de 1.400 professionals, amb unes llistes d'espera *in crescendo*, sense pandèmia, intent de tancar l'Hospital General i l'Hospital Joan March, retornar el Verge del Toro. Vostè em demana..., no sé com té el valor de parlar del Verge del Toro, que es troba en plena reconstrucció, quan vostès el varen retornar a la Seguretat Social, Sra. Diputada.

Son Dureta tancat, no es va fer absolutament res en quatre anys, i ara s'hi treballa des de fa 7 anys a Son Dureta. I ja..., miri, avui o demà es firma l'acte de replanteig, i comencen les obres, les obres... -segueixen les obres-, perquè ja se n'han fetes moltes. Desinversió a Can Misses, com vostè mateixa ha dit, derogaren el Decret de garantia de demora, la defensora de l'usuari, en fi, no segueix perquè, si no, deu minuts no m'abastarien tampoc per comentar tot el que vostès varen destruir en quatre anys en aquesta comunitat autònoma.

I ens vàrem plantar al 2015, sí, Sra. Diputada, i des de llavors ençà s'ha incrementat el 70% el pressupost.

Ja sé que vostè diu que amb manco farà més, però això ho ha d'explicar i ho ha d'explicar molt clarament, a veure si tenen el valor de dir quines són les polítiques que faria el Partit Popular. Afortunadament, no tendran l'oportunitat de fer-les, però m'agradaria sentir quines farien.

A l'any 2015, del 2015 al 2019, a la primera legislatura, es varen rebaixar les llistes d'espera com mai en aquesta comunitat autònoma, vàrem arribar a 76 dies per a una intervenció

quirúrgica de mitjana, a 34 per a una consulta. Això vol dir: invertir, gestionar -gestionar- i bons resultats en salut per a la població, i així estàvem al 2019. I com ho férem? Idò ho férem contractant professionals, molts professionals, Sra. Diputada, millorant les condicions laborals, ampliant serveis, construint noves infraestructures. En definitiva i resumint, invertint en sanitat pública.

Però va arribar una pandèmia, a la qual no tenen cap interès de fer-hi referència vostès, però també governen a altres comunitats autònomes i passa el que passa, però, en fi..., de moment aquesta pandèmia jo crec que ha sacsejat tots els sistemes sanitaris de tot el món. I aquí podem dir, amb orgull, que som de les comunitats autònomes on millors resultats hem tengut de la pandèmia, la millor resposta posant tots els serveis al servei de la protecció de la població. I, superada aquesta fase més aguda, ho hem posat tot -tot- per recuperar l'activitat, tot per invertir més, tot per tenir més professionals, tot per donar una millor qualitat d'atenció sanitària.

I com ho hem fet? Hem signat acords històrics, vostè hi feia referència, hem signat acords històrics que retornen encara drets que va llevar el Partit Popular, com les 35 hores, que varen pujar vostès la jornada laboral, i ara hem pogut recuperar aquests drets per als treballadors. L'acord històric, no ho diu el Govern, Sra. Diputada, ho va dir una persona, un secretari general d'un sindicat, del sindicat SIMEBAL, va dir que era un acord històric, que havia tocat la loteria sanitària en aquesta comunitat autònoma als treballadors per Nadal.

Després, el procés d'estabilització. Em parla del procés d'estabilització, què va fer el Partit Popular quan va tenir l'oportunitat de governar? Zero oposicions, zero, Sra. Diputada, zero. I, com deia abans la presidenta, es varen perdre places perquè ni tan sols la taxa de reposició no es va aprovar per poder estabilitzar, per poder fidelitzar, perquè no els interessa la sanitat pública ni els interessarà mai i, per això, mai no seran una alternativa a un govern de progrés. Nosaltres hem contractat molta més gent, però també hem donat molta més estabilitat, estabilitat a tots els professionals.

Sra. Diputada, vostè em feia referència que si als directius el temps treballat, els compta o no els compta, ha comptat sempre..., sempre no, però en aquesta comunitat autònoma des del 2003, si no vaig errada, es compta la puntuació de les persones que tenen un càrrec directiu, perquè el contrari seria molt injust. I s'estabilitza tants de professionals que al final arribarem a una taxa d'eventualitat a l'any que ve d'un 5%, i això és molt poc. Sap a quant estava quan vostès governaven, quan nosaltres vàrem començar? A un 60%, i acabarem amb un 5%.

Hem ampliat l'oferta de places, la Facultat de Medicina jo crec que és un gran projecte i vostès també... vostès també, crec que aquí han estat d'acord amb la Facultat de Medicina, però qui ha fet feina perquè sigui possible és la Universitat de les Illes Balears i aquest Govern.

I no només això, ampliam el nombre de places un 15% per a l'any que ve; s'han ampliat les d'infermeria; s'ha duplicat el nombre de places de formació sanitària especialitzada en

aquesta comunitat autònoma. Quan vostès governaven es varen reduir quasi a la meitat, un 40% per ser exactes.

Quant a infraestructures, jo li ho dic, per què em diu “no s'estan fent”? Hi vagi, nosaltres, quan presentam un projecte i posam una primera pedra..., ara mateix m'ho deia la diputada d'El Pi, que al centre de salut d'Artà ja hi ha les excavadores excavant; el centre de salut de Sant Joan està en obres; el centre de salut de Santa Margalida està en obres; la unitat del 061 de Formentera està en obres; s'ha presentat el projecte d'Es Viver d'Eivissa; el centre de salut de Can Misses, que vostès ho varen desinvertir tot a Can Misses vell, està en el seu lloc, per exemple.

En aquests moments tenim 300 milions d'euros -300 milions d'euros-, Sra. Diputada, en infraestructures que es fan, que es fan, i 150 més en projecció.

Quant a tecnologia, tenim el Pla INVEAT, per exemple, hem augmentat molta tecnologia des del Govern, però tenim un pla del Govern d'Espanya que ens aporta 23 milions d'euro per renovar gairebé tota la tecnologia d'alt diagnòstic d'aquesta comunitat autònoma.

El Sr. Fuster, del Partit Popular, abans deia: “*El dato desmonta el relato*”, i aquesta és la realitat, Sra. Diputada, *el dato desmonta el relato*. Vostès no aturen de mentir, de dir mentides perquè ni les llistes d'espera estan com vostès diuen, ni moltíssimes de les coses, perquè no tenen més que... mentir o contraargumentar o dir... no ho sé... el que creuen que hauria de ser quan no és cert.

Han augmentat els recursos d'atenció a la infància i l'adolescència en salut mental, anam pel segon pla de salut mental, s'ha creat un observatori pioner a tota Espanya de prevenció del suïcidi, es reforça l'Atenció Primària com mai, tenen més temps, tenen projecte, tenen millors condicions, tenen Infosalut Connecta, també únic a Espanya.

Les demores s'han reduït a la meitat a Atenció Primària en els darrers mesos, el transport urgent i programat s'ha pogut internalitzar, els treballadors estan més satisfets que mai, 770 treballadors es beneficien d'un conveni col·lectiu aprovat també recentment de GESAIIB.

Tenim un 061 més fort que mai. S'ha ampliat la cartera d'especialitats de totes les Illes Balears, de totes, Sra. Diputada, més serveis, més prestacions, més professionals, un tracte més humà.

Em parlava de cures pal·liatives, cures pal·liatives s'ha ampliat fa uns mesos a 24 hores, 365 dies de l'any -24 hores, 365 dies de l'any, això no ho havia fet ningú encara i s'ha pogut fer.

I malgrat les dificultats i malgrat moltíssimes dificultats, com mai també en el temps de la democràcia o des del segle passat, amb la pandèmia que hem viscut, la sanitat pública batega més forta que mai, amb dificultats que no negam -que no negam-, sobretot per la manca d'especialistes arreu de tot l'Estat, però seguim fent feina i seguim fent feina com caracteritza aquest govern de progrés, amb diàleg, amb

participació, amb consens, amb empresaris, amb treballadors, amb sindicats, amb entitats, amb pacients, escoltant; perquè, com li vaig dir l'altre dia, les seves prioritats són les nostres prioritats i seguirem lluitant per a una sanitat pública excel·lent, perquè nosaltres sí, Sra. Diputada, sí que creiem que la salut és una inversió. Vostès pensen que la salut és una despesa. Nosaltres estam convençuts que la salut és una inversió i que és un tresor del qual se n'ha de tenir cura i se n'ha de tenir cura com fem en aquesta comunitat autònoma.

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. En torn de rèplica té la paraula la Sra. Borrás.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, president. Consellera, escoltar escolten poc, ho vàrem veure l'altre dia, va fer un pla estratègic de càncer sense oncòleg i sense els oncòlegs, ho va dir la cap de servei, la cap de servei de Son Llàtzer li havia dimitit una setmana abans i la cap de servei de Son Espases era allà i ho va dir ben fort i ben clar a la premsa greu.

(Algun aplaudiment i remor de veus)

Vostès només saben conjugar dos temps verbals: el passat, per criticar el Partit Popular, i el futur, per dir el que faran. Tenim excavadores, però no tenim ni Son Dureta, ni Felanitx, ni Ca Na Majora, ni Verge del Toro, no, no ho tenim! I, a més, li dic una cosa, aquí, en aquest faristol, no he mentit mai, vostè diu que mentesc i no he mentit mai! El Partit Popular no diu mentides, i jo tampoc no en dic.

No m'ha contestat quasi quasi a res, no m'ha contestat sobre la falta de planificació, fan una UCI més grossa a Inca i han de venir de Menorca a fer guàrdies; compren torres de colonoscops i no tenen digestiu; amplien l'Hospital de Manacor i ocupen el pàrquing i els diuen als malalts: no, idò veniu amb autobús, hi ha malalts que no hi poden anar amb autobús, consellera, vostè hi va amb xofer, però hi ha malalts que no hi poden anar amb autobús.

Anuncien nous centres de salut i els fan una denúncia a la PIMEM; volen ampliar el Canal Salat i els han dit: no es pot ampliar el Canal Salat, han de fer un centre nou. I nosaltres farem un centre nou.

I podem parlar de les direccions generals, no han fet cap tipus de manteniment a cap conselleria, a la Conselleria de Manacor s'ha esbucacat i han d'estar a un altre lloc. Cecil Metel segueix igual, probablement tots els fons europeus els haurem de tornar, perquè no els saben justificar. No han fet cap pla de formació, no han fet cap pla d'inspecció, nosaltres li hem demanat sempre i sempre hem anat endavant, l'any passat férem un pla d'atenció primària, i vostès el varen fer un any

després. Li vàrem dir que fes un pla estratègic de càncer i el varen fer després, malament, sense oncòleg i sense els oncòlegs.

Li hem demanat suport per a l'IdISBa per fer convocatòries, i vostès tampoc no han fetes.

L'únic que han duplicat vostès és la despesa, han duplicat la despesa en privada des del 2015 amb 48 milions a l'any 2022 amb més de 80.

Parlam de targetes sanitàries? Sap quantes n'hi ha de sensellarisme a Palma? Més de 2.000 persones, això només a Palma, no comptam el que hi ha a la part forana, són gent que pateix pobresa farmacèutica i tampoc no els volen donar targeta sanitària, perquè no els volen empadronar. Això ho fan vostès, el govern progressista, sí.

I ara tenc un parell de minuts i li vull dir també totes les propostes que li hem fet, li hem dit que fes un pla de xoc de llistes d'espera, que augmentàs les cobertures vacunals, li han dit que posàs unitats d'atenció d'accés vascular per a aquestes infeccions hospitalaris, que som els pitjors d'Espanya, i vostès no ens han fet cas.

Però, miri, li parlaré d'aquest acord històric que varen firmar el mes de desembre: el firmen el dia 22 de desembre i fins a dos mesos després no es va poder publicar, no sé per què, deu ser que no es posaven d'acord i per l'ib-salut hi havia molts de nervis. Aquest acord constava de 9 punts, 9 punts importants per a Atenció Primària, i és vera, estàvem contents, però miri, a dia d'avui només es paguen els MAE i els pagaments de l'hora de guàrdia, les agendes encara no estan configurades, la productivitat sobre les demores tampoc; tampoc no s'aplica l'absència de professionals; no apliquen que els metges que assumien l'activitat de dos tengués la retribució de 100 euros; no han desenrotllat l'assistència a altres col·lectius, ni a Muface ni a Mugeju; el rol de director de la zona bàsica deu trobar-se a un calaix del Sr. Palomino; les lliurances de guàrdies només es fan a tres centres de salut, i ja dia 30 de març havien de ser a 20; no es paguen les substitucions; la unitat de desburocratització no sabem on es; ni fidelitzen ni capten cap professional, com varen prometre.

Consellera, vostès són com aquell acudit dolent que diu: *la operación ha sido un éxito, el enfermo está muerto*. Vostès són ben igual!

Moltes gràcies.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Borrás. Ara, en torn de contrarèplica, té la paraula la consellera de Salut i Consum.

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT I CONSUM (Patricia Juana Gómez i Picard):

Gràcies, president. La veritat és que no m'esforçaré massa, Sra. Diputada.

(Remor de veus)

No, no m'esforçaré massa perquè és cert que no puc desmentir tot el que vostè diu que són falsedats, i és una darrera l'altra. I jo no sé... o sigui aquí hi som com a representants dels ciutadans de les Illes Balears i hem de fer autocrítica tots, i hem de saber quan governam què és el que fem i quines són les propostes del Partit Popular. Bé, és igual, de totes maneres, miri, allà on governen -allà on governen-, a Andalusia, a Madrid o a Galícia tenen les manifestacions més enormes, més enormes de tot el país; les queixes del Defensor del Poble, ho vaig mirar per curiositat, les tres comunitats autònomes que encapçalen les queixes en el Defensor del Poble són Madrid, Galícia i Andalusia. Es pensa que és casualitat? No és casualitat, quan es desinverteix en sanitat pública la població comença a preocupar-se seriosament per la seva salut. I vostès tenen un interès claríssim en aquest sentit, però no seré jo que ho digui aquí, perquè vostès no tenen el valor de dir-ho.

Vostès fan una crítica destructiva de tot, és que té el valor de dir que el Verge del Toro no es fa, no es fa. Es fa, es fa, Sra. Diputada! Hem passat una pandèmia i tot... no està aturat, no hi ha res aturat -no hi ha res aturat-, el que passa és que a vostès els sap greu, els sap greu que es trobin solucions, els sap greu que hi hagi un nou centre de salut a Santa Margalida, a Artà, a Montuïri, a Sant Joan, a Son Ferrer, a Peguera, a Son Gotleu, a Pere Garau, que hi hagi un nou SUAP de la Soledat, un nou centre de salut a Bons Aires, un nou centre de salut a Son Ferriol, els sap greu, els sap greu, Sra. Diputada, perquè no creuen en la sanitat pública, per això mai no seran una alternativa de govern, per la seva política sanitària.

Després no s'adonen compte que amb aquest menyspreu que fan de la sanitat pública menyspreen els professionals, que són els que cada dia donen resposta als ciutadans, els que fan milers d'intervencions quirúrgiques, milers de consultes, milers d'actuacions amb els ciutadans, i els ciutadans estan contents, Sra. Pons, m'ho va dir vostè l'altre dia que estava contenta de la sanitat pública. Idò, això s'ha de reconèixer també! I és gràcies als excel·lents professionals que tenim i als excel·lents gestors que tenim també en aquesta comunitat autònoma. Perquè nosaltres tenim un objectiu, que és millorar la salut i el benestar dels ciutadans.

No sé què és el que vostès proposen per a salut, és que no sé què és el que proposen, perquè quan tenen oportunitat de governar fan tot el contrari del que varen dir d'això de la transformació de la sanitat. Vostè ha repetit diverses vegades que amb manco farà més, això sí que ho ha dit en aquesta cadira on seu, sí que ho ha dit, i com ho farà? Eliminarà recursos? Eliminaran professionals, prestacions, tornaran tancar centres de..., tornarien tancar centres de salut?

(Remor de veus)

No és que, és clar, tot això ja em dirà com es fa.

Miri, nosaltres li ho torn repetir, s'ha caracteritzat aquesta legislatura per fer feina de la mà dels professionals, amb acords com mai no s'havien assolit, per unanimitat, sense una sola vaga en 8 anys, Sra. Diputada, sense una sola vaga en 8 anys, això vol dir capacitat de diàleg i capacitat de consens i capacitat

d'arribar a acords. I aquesta destrucció de la sanitat que vostè veu i que vostè manifesta dia rere dia, no és la percepció que tenen els ciutadans, no ho és per a res, per a res...

(Remor de veus)

I després tampoc no tenen cap interès a parlar de la pandèmia, ni com la pandèmia ha afectat, no tenen cap interès a parlar de la pandèmia, cap, cap. I que hi pot haver persones que no estiguin satisfetes d'un dia d'una atenció determinada? Pot ser, però són milers i milers les persones ateses en el sistema sanitari públic.

I la mostra és evident, jo demanaria als ciutadans, comparin, com deia la presidenta abans, la legislatura 2011-2015, què va passar en aquesta comunitat autònoma, i comparin què s'ha fet del 2015 al 2023, què s'ha fet i quines diferències hi ha hagut. I les diferències són substancials, 5.000 professionals més, un 70% de pressupost més, més prestacions que mai, més prestacions que mai, millors infraestructures que mai, més tecnologia que mai, més recerca que mai i Facultat de Medicina i moltíssimes coses més, i moltíssimes coses més.

I si no ho volen veure, és que estan totalment cecs, però, afortunadament, els ciutadans no ho estan.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Passam al tercer punt de l'ordre del dia, que consisteix en el debat i la votació de les mocions.

III.1) Moció RGE núm. 1630/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a política general del Govern en matèria de transport terrestre, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 208/23.

I, en primer lloc, debatrem la RGE núm. 1630/23, del Grup Parlamentari Popular, relativa a política general del Govern en matèria de transport terrestre, derivada del debat de la interpel·lació 208/23.

Donam la paraula, en primer lloc, al Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Camps.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. CAMPS I PONS:

Moltes gràcies, Sr. President. Després de 8 anys, no han estat capaços d'impulsar, com es mereixen els ciutadans d'aquestes illes, un transport públic eficient, còmode i segur i, per açò aquesta moció d'aquests 11 punts, per poder avançar cap a la direcció que els ciutadans de les Illes Balears necessiten en transport públic, tant a Serveis Ferroviaris de Mallorca, com al transport de bus.

Ampliar aquesta cobertura horària del servei ferroviari a primera i darrera hora dels dies laborables, implantar els trens

nocturns els caps de setmana i suprimir la disminució de freqüències a l'estiu és una cosa completament coherent, és una cosa que ens demanen als polítics per part de l'Associació d'Usuaris del Transport Públic, i vostès són incapaços de fer.

Incrementar la seguretat a l'Estació Intermodal i als voltants amb la figura d'agents d'autoritat, vostès són incapaços de fer convenis amb les administracions competents, com pugui ser l'Ajuntament de Palma o pugui ser la Delegació del Govern, perquè els serveis i cossos de l'Estat puguin fer serveis conjuntament i incrementar aquesta seguretat que ens demanden, i les xifres desgraciadament també ens ho ratifiquen.

Un altre punt per trobar aquesta novetat i aquesta comoditat, seguretat, fiabilitat i puntualitat del transport públic que a dia d'avui són incapaços d'haver donat després de 8 anys, dissenyar uns nous horaris de manera que es mantinguin les freqüències, en evitar les cruïlles impossibles de trens a l'entrada a Palma; coordinar els autobusos llançadora amb els horaris de parada a les estacions, coses que semblen prou viables sense gaire despesa pública, per poder donar un millor servei. Vostès en 8 anys no són capaços d'haver-ho vist, ni d'haver-ho reconduït.

Millora del servei d'informació i atenció als usuaris, per tal que sigui àgil i eficient i que permeti formular els suggeriments, queixes o reclamacions, tot el contrari, vostès a aquest tipus d'accions els solen posar prou entrebancs perquè els usuaris no ho tinguin fàcil per poder reclamar els seus drets.

El cinquè punt seria instar el Govern a reforçar aquesta seguretat en els serveis ferroviaris, reconegut com una de les infraestructures crítiques.

Instal·lar arcs de seguretat per detectar qualsevol tipus d'armes, per les xarxes socials està passant una persona duent una arma de foc en el cinturó a l'Estació Intermodal. A vostès aquestes coses sembla que no els preocupen, a nosaltres sí, i molt.

Exigir que l'Estació Intermodal sigui dotada d'un guia caní, vostès tampoc entenen que és una gran acció dissuasiva aquesta acció.

En el sisè punt demanam que es millorin els serveis tècnics i les infraestructures, amb nous tallers, magatzems, amplària de vies, incrementar la flota dels treballs de manteniment i reparació, etc.

En el punt setè, orientar tota la política d'adquisició de trens i aconseguir gradualment una flota d'unitats de quatre cotxes, homogènia, fiable i suficient, per simplificar les línies de manteniment, garantir la disposició d'unitats amb manteniment preventiu i amb reserva i encaminada a un futur augment de freqüències.

El punt vuitè, atès aquest increment d'usuaris, del qual ens alegrem, i ho reiterem públicament una vegada més, d'aquest transport públic, però aquests usuaris necessiten que es faci complir la normativa aprovada i vigent respecte el consell d'administració de Serveis Ferroviaris en el tema de la

compatibilitat dins els trens del tema de bicicletes; regulin d'una vegada la figura dels patinets, que encara no està incorporada dins aquest document, desgraciadament el mes de novembre vam veure per la península, concretament a Barcelona, els problemes que impliquen l'exposició d'una bateria d'un patinet, que va provocar ferits. I per tant, és un tema que no hem d'esperar que ocorri aquí, a Balears, una desgràcia perquè vostès acompleixin les seves obligacions.

El punt desè, era en aquest sentit dels patinets.

I el darrer punt, el punt onzè, referent a aquest convenis de transports que han estat incapaços de tirar endavant i de poder signar i han enganat tothom. Constatar que els recursos inclosos en el factor d'insularitat no constitueixen recursos addicionals, sinó que actuen com a substituïts dels convenis de carreteres, entre els consells insulars i el Govern d'Espanya i del conveni ferroviari amb la comunitat autònoma de les Illes Balears, perquè aquest fet suposa un engany per part de la ministra d'Hisenda i Funció Pública, la Sra. Montero, assumit i consentit per part de la presidenta Armengol i, al mateix temps, suposa un menyspreu a les institucions insulars i al conjunt dels ciutadans de les Balears.

Per tant, des del Partit Popular instam el Ministeri de Transports i Mobilitat, a través d'aquest Parlament, en coordinació amb el Ministeri d'Hisenda i Funció Pública, a iniciar una negociació immediata encaminada que es puguin signar els convenis de carreteres i de complir el conveni ferroviari, en el termini més breu possible.

Esperam que en aquesta ocasió ens donin suport totes les formacions polítiques.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

(La Sra. Vicepresidenta Primera substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Camps. Intervenció ara del Grup Parlamentari Ciudadanos, que ha presentat l'esmena [RGE núm. 1745/23](#), el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, presidenta, vicepresidenta. Bé, dintre de les nostres propostes de millorar la gestió dels fluxos turístics, dintre de les nostres propostes de millorar la digitalització a la gestió pública i dintre de les nostres propostes de millorar la sostenibilitat i impulsar el trànsit cap a l'economia circular, hem presentat una esmena a aquesta moció del Grup Parlamentari Popular, que fa referència a política general del Govern en matèria de transport terrestre, per proposar proves pilot sobre el que se'n diu transport a demanda.

El transport a demanda s'aplica ja a determinades comunitats autònomes d'Espanya, principalment a les zones conegudes com *la España vaciada*, a Castella i Lleó s'han

aplicat ja projectes d'aquest tipus que faciliten que línies, que, si fossin regulars, la major part dels trajectes no tindrien passatgers, doncs es puguin aprofitar i omplir-se quan, a demanda a determinades persones, ja requereixen aquests serveis. És una fórmula que implica una gestió, evidentment, digital i una gestió eficient per part de l'administració. A la comunitat autònoma de Catalunya també s'ha aplicat a diferents casos aquest tipus de transport i, pel que veiem a determinats articles de premsa, té prou èxit.

Per tant, dintre de les polítiques de gestió del transport a la nostra comunitat, podria ser una opció, sobretot la veiem en temes intermunicipals, o sigui, més que aplicar-ho a grans ciutats, sinó a municipis que són més petits que tenen determinats problemes per arribar a Palma i que, d'una forma gestionada, es podrien fer viatges a demanda. I esperem que el Grup Parlamentari Popular accepti aquesta esmena.

I, sobre la resta dels punts que té aquesta moció, bé, he d'anunciar que pràcticament votarem a favor de la major part dels seus punts. Sí que és vera que ens abstenem en el punt número 5, perquè consideram que utilitzar arcs de seguretat o un guia caní a tots els torns per poder incrementar la seguretat, per ventura ens excedim, d'això se n'hauria de fer una anàlisi més acurada de quines són les mesures de seguretat que requereix l'Estació Intermodal.

I aquí també a qualque moment del debat hem tengut la iniciativa de dir que és vera que l'illa de Mallorca té una gran Estació Intermodal que, potser en el seu moment sí que tenia una justificació, però que segurament, per una millor eficiència en els fluxos turístics, també no estaria malament que hi hagués diferents sots-estacions a altres bandes de l'illa.

També ens abstenem en un punt..., demanar-li al Sr. Camps, si ens ho justificàs no tindriem cap problema a canviar el sentit del vot, el tema de construcció de nous tallers. Jo no tinc clar si és aquesta la iniciativa més factible econòmicament, hauríem d'analitzar si amb els tallers actuals es poden fer unes reparacions o un manteniment adequat als trens que hi ha actualment.

Bé, amb la resta, evidentment, estam d'acord i sobretot amb un dels punts que ha fet més èmfasi, amb el punt número 11, que fa referència al conveni de carreteres, que és veritablement, serà bàsic aclarir aquest tema, perquè difícilment els consells insulars podran millorar el nostre sistema de transport públic si no es fan convenis de carreteres amb l'Estat, i això és un tema que s'ha d'aclarir el més prest possible, per no endur-nos sorpreses com ens hem endut amb aquesta llei de pressuposts de l'Estat, en què vam veure que desapareixien tots els convenis de carreteres que teníem signats fins al dia d'avui.

Gràcies, vicepresidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Ara el Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, que ha presentat l'esmena [RGE núm. 1779/23](#), el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Gracias, Sra. Vicepresidenta. Ya le adelanto al Sr. Camps que nuestro voto será favorable a todos los puntos de su moción, nos parece acertada.

Nosotros hemos presentado una enmienda de adición, me voy a centrar en nuestra petición, es muy clara: instamos al Gobierno de las islas Baleares a garantizar que todas las comunicaciones destinadas a los usuarios, tanto de SFM como del TIB, realizadas a través de cualquier medio, ya sea megafonía, cartelería, audiovisual, prensa, se faciliten en las dos lenguas oficiales.

Es un poco triste tener que presentar una enmienda de adición que diga algo que debería ser lo evidente y lo normal en cualquier país democrático del mundo, que las informaciones y comunicaciones se trasladen a los usuarios en los dos idiomas oficiales.

Pero ¿qué pasa actualmente? Pues, por ejemplo, si vamos a las redes sociales de SFM o de TIB los encontraremos exclusivamente en catalán; si vamos a los paneles electrónicos de los andenes los encontraremos exclusivamente en catalán.

¿Por qué pasa esto? Pues es interesante saberlo, esto pasa porque existe el Decreto 49/2018, que, asombrosamente, se llama *sobre el uso de las lenguas oficiales en el ámbito de la comunidad autónoma de Baleares*, que obliga a que todo sea exclusivamente en catalán, y obliga a los trabajadores públicos incluso, es decir, interventores, maquinistas, taquilleros son algunos de los trabajadores que están obligados a dirigirse exclusivamente, bueno, y prioritariamente, siempre en catalán en todas las comunicaciones al público.

Es curioso, porque cuando hablas con los trabajadores te dicen que jamás, y lo digo textual: "jamás hemos tenido ningún problema de comunicación con los usuarios". Pues bien, gracias a este decreto, aprobado por el Gobierno socialista de la Sra. Armengol, por ejemplo, establece que "las comunicaciones orales a través de sistemas de megafonía en las dependencias de la administración autonómica deben ser en catalán". Eso sí, "solo se utilizarán las lenguas oficiales, si estamos en casos vinculados a una emergencia". Bueno, si hay una emergencia, entonces sí, vamos a decirlo también en español para que lo entienda todo el mundo.

Pero ustedes han llegado hasta este esperpento de aprobar normativas que imponen esto. Incluso no solo obligan a rotular interna, externamente, solo en catalán, llegan hasta las máquinas de café, las máquinas de café también en catalán, las expendedoras. Incluso ese decreto, ahora que estamos aquí en este parlamento, obliga a que las intervenciones públicas de cualquier tipo de autoridad, de cargo, sean exclusivamente en catalán. Eso es llegar..., dentro de poco, ustedes..., bueno, gracias a Dios, en dos meses y algo ustedes ya no estarán gobernando, pero serían capaces de aprobar normativas para que venga un comisario de los suyos, un comisario lingüístico que entrara en el salón de la casa de alguien, y le dijeran: ¿usted en qué idioma está hablando aquí, ahora, con su mujer? Tiene que hablar en catalán. Ustedes van a llegar a esto, o sea,

el atropello de libertades es tal, que llegan..., vamos, es asombroso.

Realmente, la enmienda de adición, lógicamente, se circunscribe a esta moción, pero, como les he dicho, estamos ante normativa que afecta a todos los ámbitos de la vida, ya no solo pública, sino también privada, y es la obsesión que tienen ustedes con la imposición del catalán.

Yo animo desde aquí a que los ciudadanos defiendan sus derechos, defiendan sus libertades, como estoy haciendo yo ahora mismo, que no estoy cumpliendo con lo que dice este decreto, que es claramente discriminatorio. Yo animo a que defiendan esos derechos y libertades basados en la Constitución y, desde luego, esta va a ser otra normativa que nosotros nos comprometemos, si tenemos responsabilidad de gobierno, a derogar inmediatamente.

Muchas gracias. Buenos días.

(Algun aplaudiment)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Els Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca han presentat l'esmena [RGE núm. 1782/23](#). En primer lloc, la intervenció del Grup Parlamentari Socialista, el Sr. Ferrer.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Gràcies, Sra. Vicepresidenta, i bon dia a tothom. Per preparar el posicionament del meu grup sobre aquesta moció, Sr. Camps, vaig decidir començar pel final i vaig anar directament a la lectura de la moció, prescindint de llegir el *Diari de Sessions*, que hauria de ser el desitjable. Quina va ser la sorpresa, o no? Trobar-me que d'11 punts dels quals consta la moció, 9 són exactament calcats -exactament els mateixos- que ens va dur el passat 22 de novembre de l'any passat, al plenari d'aquesta mateixa cambra, calcats.

Per un costat, em va resultar una mica de sorpresa aquesta manca d'originalitat, dic sorpresa en mode irònic, com es pot imaginar, perquè sempre estam en el mateix, no s'aporten arguments ni dades que sostinguin les afirmacions que es fan des d'aquesta tribuna, sinó que més aviat ens basam en una adjectivació completament desmesurada o fins i tot -com deia abans- en una exposició a la interpel·lació que li va fer al conseller, plegada de calúmnies, en aquest cas, referides al procés de contractació de Serveis Ferroviaris de Mallorca, però que després no tenen una transposició a la moció. Per tant, el que vol dir que eren simplement calúmnies perquè, si no, jo imagin que vostè, com a diputat, tenia dues opcions: una, dur una proposta d'esmena, mitjançant una moció, o anar-se'n a Fiscalia a denunciar-ho, i veig que cap de les dues no ha estat així.

Per tant, si li sembla bé, anirem punt per punt i ens detindrem i farem aturades, com si fos un vagó de metro o un vagó de tren, i en alguns hi passarem directament com si fos el tren exprés, que va de Palma a Marratxí, tot i que ja m'imagin que vostè no sabrà de què li parl perquè vostè el transport

públic només el veu des de les finestretes des del seu vehicle privat.

(Alguns aplaudiments)

Però bé, jo li diré, per il·lustrar una miqueta. Del primer punt al tercer, hi votarem en contra, fins i tot al primer punt presentam una esmena, que és la mateixa que presentarem el novembre de l'any passat, per intentar aproximar postures, vostè en aquell moment ja duia el discurs escrit, esperem que aquesta vegada ens escolti i que sigui capaç que puguem arribar a aquest acord que nosaltres li plantejam.

Després també..., a la resta ja hi votam en contra, senzillament per la raó, perquè vostè ens parla que "cal millorar les primeres i darreres freqüències els dies feiners", és així, no? Miri, això, aquest llençol que li duc, això -no sé si ho ha vist mai- és una taula d'horaris de les freqüències del tren de Mallorca, té en direcció Inca a Manacor i després en direcció a Palma i després té dissabtes, diumenges i festius. Li ho deixaré per aquí per si li fa ganes consultar-ho.

Ens hagués agradat a la interpel·lació i també a l'exposició de la seva moció, que ens hagués dit quins horaris calia millorar o quins horaris calia ampliar, bàsicament perquè el primer tren que surt de Palma, el matí surt a les 5:50, i el primer tren que surt de Sa Pobla surt a les 6 del matí, i els darrers surten a les 22:30, ens hagués agradat saber quina freqüència calia ampliar, quines dades tenia el Partit Popular, que diu que parla tant amb els usuaris. Va ser impossible saber-ho a la seva interpel·lació, ja he dit que plegada de calúmnies, i també ha estat impossible saber-ho avui.

En el punt quart, que ens parlen de millorar l'atenció als usuaris, tampoc no vaig trobar cap pista de quin era el model alternatiu de millora de l'atenció, ni tampoc no l'he sabuda avui. Nosaltres li acceptariem aquest punt si es dignàs a eliminar la frase final que diu "disponible totes les hores que Serveis Ferroviaris presta el servei", perquè ja es pot imaginar que ara mateix articular un servei amb aquestes dimensions no seria gairebé inútil, sinó que tampoc no hi ha recursos, ni tampoc possibilitats material de fer-ho, però ens agradaria conèixer el projecte alternatiu.

Del punt 5è al 9è repetim el vot que ja vàrem fer en el seu moment, hi votam en contra. Ens fa gràcia que criminalitzin els usuaris de bicicletes i de patinets. A nivell anecdòtic, el portaveu del seu partit, que estic molt content de veure'l de vegades els matins, que es desplaça amb un patinet, jo em deman si també el Sr. Costa és susceptible de tenir un patinet explosiu cada vegada que l'entra en seu parlamentària o el deixa dins la seu del seu partit. Jo crec que no, jo, a més, estic molt content que el Sr. Costa fomenti la mobilitat sostenible amb el patinet, però a mi no se m'ocorreria pensar que el Sr. Costa és una espècie de terrorista que va amb el seu patinet explosiu per tot arreu on es desplaça. Per tant, si no ho aplicam al Sr. Costa, no ho apliqui vostè, Sr. Camps, a la resta d'usuaris del transport públic.

En el punt 11è, ja saben vostès quina és la nostra argumentació, quina és la nostra posició, li hem explicat altres vegades que ens han tret el tema del conveni de carreteres, un

Consell de Mallorca, quan governava la Sra. Salom, que va aturar completament màquines, contraposat amb la millora del finançament per a les Illes Balears i concretament a l'illa de Mallorca que ha guanyat més de gairebé 4.000 milions d'euros per part de l'Estat per poder fer inversions.

Per tant, jo crec que val més que deixem de fer voltes en cercle i passem directament a les estacions d'aquest transport públic que funciona bé i que funciona, a més, guanyam usuaris cada dia.

I ja referint-me a les esmenes de Ciudadanos, he de dir-los que nosaltres estariem disposats a acceptar-la, en el cas que canviàs l'expressió "autobuses" per "transporte público" i que al final de la frase on diu "buses" digués "transporte a demanda".

La comparació de Mallorca amb la *Espanya vaciada* crec que ha estat poc afortunada, Sr. Diputat de Ciudadanos, però, en qualsevol cas, proposam aquest canvi i esperam que l'acceptin.

I de VOX, ens ha fet aquí arribar les seves dues obsessions particulars aquesta legislatura quant a transport públic: el primer era, el *cruising* que es fa a l'Estació Intermodal, que era una de les seves obsessions que han dut aquí en diverses ocasions, i ara el català, cap sorpresa, i ja es poden imaginar quin serà el sentit del meu partit a la seva esmena, que no presenta cap mena d'alternativa...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sr. Ferrer, por favor, tiene que terminar.

SR. FERRER I RIPOLL:

... al transport públic de les Illes Balears, sinó que només redunda i redunda en els seus mantres obsessius.

Moltes gràcies, vicepresidenta.

(*Alguns aplaudiments*)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Ferrer. Intervenció del Grup Parlamentari Unidas Podemos, el Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Sra. Vicepresidenta, señoras diputadas, señores diputados. Esta moción vuelve a traer a este pleno afirmaciones y propuestas ya consideradas en fechas anteriores, al menos en gran medida. En realidad, creemos que lo que hay detrás de esta iniciativa es poner en tela de juicio la acción de gobierno en materia de transporte, cuestionar al Gobierno desde la oposición es algo normal, ya que las posiciones políticas y la propia ideología no tienen por qué coincidir, es, por tanto, legítimo este proceder, pero lo que nos preocupa es que algunas de las afirmaciones que se vierten en esta moción no estén basadas en la realidad estadística de fuentes fiables, y solo reflejan aspectos parciales de esta realidad o representan cifras

porcentualmente bajas de lo que se describe, elevándolas a una categoría superior cuando no se construye sobre meras interpretaciones o suposiciones sin una base suficientemente sólida.

¿Cómo se pueden interpretar si no los puntos 2 y 5 de esta moción, mostrando una situación de inseguridad ciudadana absoluta en los límites del caos en la Estación Intermodal de Palma? No negamos que existan problemas de orden público, como suceden en todas las grandes ciudades, pero, ¿cuánto representan los actos delictivos porcentualmente sobre el número total de viajeros? En la Intermodal pasaron 2 millones de pasajeros en los primeros cuatro meses de 2022, ¿cuánto representan estos actos delictivos con respecto al número total de pasajeros?

Me recuerda esto a la obsesión del PP con los ocupas, que solo supone, según distintas fuentes, una cifra en torno al 3% del total de viviendas, y de esta cifra solo el 10% es realmente preocupante, es decir, el 0,3%. Esto debe representar más o menos sus problemas de seguridad en la Intermodal.

El objetivo, por tanto, que se persigue, a nuestro entender, es solo crear alarma social de manera infundada.

Los puntos 1 y 3 ya se comentaron en la moción anterior y ya se informó que la frecuencia en horario punta estaba en torno a los diez minutos. No obstante, en ese tiempo se ha mejorado, también según nuestro entendimiento, la conexión entre trenes y autobuses, algo coincidente con algunas de sus peticiones. Por eso también se ha hecho una enmienda, que ya presentado el Sr. Ferrer, sobre la cual no me voy a extender.

El punto 4, también se ha explicado, y si se retira la última frase, podríamos votarla a favor.

El punto 6 ya se vio en la anterior moción y pensamos lo mismo que entonces, es verdad que aquí hay un punto 9, la letra e), que habla de los sistemas de control de circulación, algo que creemos que está incorporado de alguna manera también en la propia planificación del SFM.

El punto 7, sobre nuevas unidades para los Servicios Ferroviarios de Mallorca, también fue ya comentada, se dijo entonces que se había adjudicado a una empresa vasca la construcción de 5 nuevas unidades con 4 coches cada una con cargos a fondos europeos.

De los puntos 8 y 9 se comentó que hay una revisión del reglamento en marcha sobre esta cuestión, derivada del mayor uso que se hace de este medio de transporte que, en sí mismo, igual que en el de patinete, es una buena noticia en cuanto a movilidad sostenible. Es indudable que hay que mejorar el uso común de determinados medios de transportes, pero con una visión de compatibilidad.

Volvemos a lo mismo comentado anteriormente, ¿cuántas incidencias o mal uso del transporte público se hace con la introducción de bicis o patinetes en el tren? ¿Porcentualmente qué representa? ¿Tiene sentido hacer de esto un punto o dos de una moción?

En el punto 10, ya se comentó en la moción anterior que sí, que es verdad, que era necesario introducir en el reglamento la regulación del uso del patinete en el interior de estaciones y vagones de SFM, como aún es verdad que no está resuelto, apoyaremos esta petición votándola a favor.

En cuanto, por último, al punto 11, relativo al convenio de carreteras y ferroviario, volvemos un poco a lo mismo, lanzan sobre la mesa acusaciones que no tienen una base sólida al decir que se pierde dinero por este convenio, cuando se recibirá más dinero por el REIB. En realidad, estos convenios quedan superados por esta forma de financiación y es hora de blindar unos ingresos antes que depender de la buena voluntad o del momento político que se viva en el gobierno central.

Por otra parte, como hemos dicho tantas veces a lo largo de esta legislatura, seguir apostando por la ampliación de carreteras y el transporte privado con el coche particular va en contra hoy día de todas las recomendaciones europeas y de los organismos dependientes de la ONU, que claman por la reducción de las emisiones provenientes del transporte para cumplir los Acuerdos de París.

Gracias.

(Algún aplaudiment)

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sr. Jiménez. Intervenció del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, el Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

Moltes gràcies, vicepresidenta, molt bon dia, diputats i diputades. Sr. Camps, jo no sé si ho he contat qualque vegada ja, crec que sí, com que ja tinc uns anys em permet en aquests anys poder contar sempre el mateix, el que dèiem dels nostres padrins i sempre contem el mateix, idò ho contaré igual: que, en certa ocasió, a un debat de política general -no era aquí, era al Consell de Mallorca-, va venir un conegut a participar del públic com a oient, i no havia vingut mai, per tant, aquella sala i tot plegat li semblava com a molt gros, i em demana: Miquel, Miquel, com va això, com va? Dic, mira: ara sortirà el Govern i dirà que tot és meravellós i llavors sortirà l'oposició i dirà que tot és un desastre. I la realitat quina és? Que ni tot és tan meravellós ni tot és un desastre, no és vera?

El que sí que és cert és que si això fos el consell de direcció d'una empresa, aquesta empresa segurament ja hauria fet fallida; és a dir, si des dels instruments que tenim parlamentaris nosaltres haguéssim de fer un seguiment exhaustiu de com funcionen les coses tal vegada no seríem l'operatius que nosaltres ens pensam que hauríem de ser. Ho dic perquè a un debat d'una interpel·lació i després d'una moció on gastam cinc minuts, deu minuts, evidentment crec que no ens dona com per fer una anàlisi exhaustiva de quina és la situació a dia d'avui del transport terrestre a l'illa de Mallorca, del transport públic parlam, en aquest cas, no.

I, molt especialment, i ja que funcionam per legislatures, i ara que n'acabam una, de veure quin ha estat aquest procés; és

a dir, des que vàrem començar aquesta legislatura, amb aquell estat com estaven les qüestions, a dia d'ara, en quines coses hem millorat les quals, evidentment, són moltes, i en quines queda per millorar. Jo mateix, ahir horabaixa vaig estar reunit amb un grup de veïnats a S'Esgleieta, on hi ha un problema que, si volen venir a Esporles, depenen del terme municipal d'Esporles, han de davallar primer a Palma i llavors tornar pujar amb una altra freqüència, perquè és diferent de la que passa per S'Esgleieta, que és la de Valldemossa, i és a mode d'exemple, evidentment.

Hi ha molts de camí recorregut i n'hi ha molt per recórrer, crec que això és situar-nos dins un plànol molt objectiu.

Per tant, amb referència, diríem, a la moció que vostè ha presentat, que és fruit d'aquest debat d'aquesta interpel·lació, hi ha qüestions amb les quals sí que podríem estar d'acord amb un rerafons, pot ser no com estan expressades, per això a una d'aquestes hem presentat aquesta esmena. Jo no sé a Menorca quina hora és la primera hora del matí o la darrera hora del vespre, perquè, per ventura, així coincidirien un tren que sortiria a les 23:59 i un altre que sortiria a les 00:01, evidentment, no és el mateix a primera hora del matí per a un forner que per a un senyor que acaba la seva guàrdia a les vuit del matí.

I en aquest sentit, hem proposat aquesta esmena, de dir, bono, vegem de què parlam, vegem aquestes freqüències que hi ha les quals, evidentment, no són un caprici, responen a un procés participatiu, on hi ha diferents òrgans que, evidentment, prenen o participen d'aquestes preses de decisions, i jo crec que, també, evidentment, els hem de donar gràcies per aquesta participació, tant a nivell d'usuaris que s'han posat d'acord per presentar propostes, com, bono, com evidentment també diferents institucions que també proposen. I no hem d'oblidar també que, en aquest sentit, i és vera que no n'hem parlat el que n'hauríem d'haver parlat durant aquesta legislatura, és que ja hi ha una desigualtat, per exemple, amb les competències algunes de les quals ja estan transferides i altres no estan transferides, com vostè bé sap, Menorca, Eivissa i Formentera si les tenen transferides, Mallorca no les té transferides, i l'Estatut d'Autonomia diu que s'han de transferir. I si no s'ha fet encara, evidentment, és perquè és una qüestió d'una complexitat mala d'analitzar amb cinc minuts que tenim.

Precisament, crec que avui mateix aprovam un decret llei, presumptament l'aprovarem, on es fa incidència en tota una sèrie de qüestions que, precisament, el que fan és adaptar-se a la realitat del dia d'avui, amb uns termes d'una campanya turística sense precedents durant l'estiu passat, que va suposar una sèrie d'incidències i de problemàtiques serioses a l'hora de fer ús i de potenciar l'ús del transport públic i que, evidentment, es volen corregir mitjançant un decret llei, avui mateix, avui mateix.

Per tant, crec que el sentit del vot per part del nostre grup serà el mateix que els grups que donam suport al Govern, i també a l'espera de si s'aproven o no les esmenes que s'han presentades.

Res més, gràcies i bon dia.

(Algún aplaudiment i remor de veus)

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Ensenyat. Es el turno de fijación de posiciones del Grupo Parlamentario El Pi Proposta per les Illes Balears, la Sra. Sureda.

LA SRA. SUREDA I MARTÍ:

Gràcies, presidenta, senyores i senyors diputats. Evidentment, Sr. Camps, és cert que vostè és una persona que, si ho ha de presentar dues, tres o quatre vegades ho presenta, i la veritat, i ho he de dir, és que hi ha punts que les voten en contra els grups que donen suport al Govern, però que després ho executen. I això, per exemple, des d'El Pi ja ens va bé.

Sí que per presentar aquesta o per veure el sentit del vot, vaig mirar la interpel·lació i em va sorprendre el conseller com d'agosarat va ser en dir i explicar l'èxit de la política de mobilitat d'aquest govern, i sobretot quan era un èxit absolut.

(Remor de veus)

Si miram el que va dir, podem veure que parlava de la xarxa de transport interurbà que s'havia dissenyat i s'havien aconseguit més connexions i més freqüències, també hem de recordar que es va fer aquella concessió tard, i des d'El Pi, malament, perquè defensàvem que es fes amb més lots perquè les empreses d'aquí tenguessin més possibilitat de poder participar en aquests lots del transport interurbà.

També parlava de la xarxa ferroviària, que està totalment electrificada. Tanta sort!, s'havia d'acabar el 2018, i va ser a finals del 2019 quan es va acabar d'electrificar, que va ser l'únic en aquesta legislatura passada que es va acabar.

Per tant, que s'han fet avanços? Sí, i no ho negaré, però també tatxar-ho d'un èxit absolut crec que és fer massa passes endavant.

També va fer a la interpel·lació una sèrie de grans anuncis, perquè mostrar fotos de trens amb previsió de fabricació o que es fabriquen perquè arribin, bé, jo no sé aquells trens si són els que vendran aquí o no! A més, dir dels 185 milions del Trambadía que és un excel·lent conveni, que no està firmat! Per tant, això d'un protocol d'intencions, tremola!, perquè aquí protocols d'intencions n'hi ha haguts moltes vegades, i tremola!, perquè moltes vegades tampoc no s'han executat. Per tant, jo crec que hem de tocar amb els peus a terra, que s'han avançat, -i també ho ha dit el Sr. Ensenyat-, no tot és blanc ni tot és negre, ni tot està tan ben fet ni tot està tan mal fet. Què s'avança? Sí, però s'ha avançat molt poc a poc.

En concreció, a la moció que vostè ha presentat, nosaltres a la majoria de punts, així com fem al debat de l'anterior moció, dia 22 de novembre, hi ha alguns punts nous, però alguns sí que es repeteixen, com dic, a la majoria de punts que amplien i milloren serveis, amb nous horaris, seguretat, connectivitat, freqüències, les donarem suport.

Sí que és cert que al punt 5 ens hi abstenem, ja ho vàrem dir l'anterior vegada, a l'anterior moció, nosaltres, que hi hagi reforços en el tema de les taquilles, que hi hagi arcs de seguretat o el fet que hi hagi guies camins, crec que són els especialistes, que aquesta entesa i aquest personal que hi ha d'haver de la Policia Local o de la Policia Nacional, que reforcin la vigilància, són ells que han de decidir què s'ha de fer, crec que des d'aquí no som nosaltres, per tant, a aquest punt ens hi abstenem.

He de dir que al tema del punt 6 li votarem a favor, però, com vàrem comentar, abans de fer construcció de nous tallers s'ha de mirar si els existents es poden millorar i no haver d'ampliar noves infraestructures si es poden millorar les que tenim.

Ampliar les flotes ho trobam bé.

La normativa vigent, tant respecte de les bicicletes com respecte dels patinets, nosaltres veiem bé que es revisin i s'actualitzin.

En el punt 10, que el Sr. Ferrer ha dit que el votaran en contra, jo crec que el fons, d'aquest punt és que es modifiqui i s'incorpori la regulació de l'ús dels patinet. El fet de l'explosió que hi ha pogut haver, això és veritat que es podria eliminar, perquè l'important és que es faci aquesta regulació, que a la moció passada varen votar a favor els grups que donen suport al Govern. Per tant, nosaltres hi votarem a favor.

I respecte del punt 11, ja per acabar, nosaltres, evidentment hi donam suport. Creiem que el factor d'insularitat en el tema dels convenis de carreteres, com el conveni ferroviari, és ridícul el que s'ha fet des de l'Estat, llevar-ho d'un costat per posar-ho a l'altre. I per tant, des del nostre grup parlamentari, tot el que benefici les nostres illes i els recursos econòmics per millorar les infraestructures, hi donarem suport.

Gràcies president.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Sureda. Pel Grup Parlamentari Mixt, el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Sr. Camps, ja li anunciï que nosaltres als 10 primers punts de la seva proposició no de llei, ens abstenem, ens abstenem perquè detectam a la seva moció una sèrie de problemes, que, de fet, vénen derivats d'una asimetria en la distribució de competències de transport terrestre.

Les interpel·lacions, com vostè sap, són per debatre sobre política general del Govern en determinades matèries i, és clar, si alguna cosa no té aquesta moció subsegüent del debat de la interpel·lació, és la característica de la generalitat, perquè no només no es refereix a la política general del Govern, i, per tant, d'aquesta comunitat autònoma en matèria de transport terrestre, sinó que, fins i tot en aquells àmbits on té competència el Govern, que és a l'illa de Mallorca, se

circumscriu només a un únic tema, que és el del servei ferroviari.

Per tant, entenem que, evidentment, aquest és un debat que gairebé, en el millor dels casos, s'hauria d'haver substanciat en comissió, que crec que és l'àmbit en el qual es poden estudiar amb el debat que vostè planteja totes aquestes qüestions. Evidentment, vostè té dret a presentar la moció en els termes que consideri adient, i també, evidentment, el nostre grup de posicionar-se en funció d'aquests aspectes formals d'aquesta moció.

També val a dir que, és clar, quan s'entra en tant de detall en alguns aspectes és molt fàcil votar a favor de millorar coses, però sempre hem de tenir en compte que, des del punt de vista pressupostari, millorar coses i destinar més recursos a coses vol dir destinar menys recursos a coses. I aquest és l'element que, des de MÉS per Menorca, ens fa mirar amb una certa desconfiança la seva moció. Escolti, nosaltres vèiem amb tota la simpatia i tota la complicitat millorar, escolti, que els vagons de Serveis Ferroviaris de Mallorca estiguin niquelats, però, és clar, això té un cost i aquest cost s'ha de detreure d'altres despeses. I nosaltres, precisament, el que reclamam i el que reivindicam i del que ens queixam és que el Govern fa una atenció excessiva al transport terrestre de Mallorca i oblida el finançament del transport terrestre de la resta d'illes. I, és clar, quan vostè insisteix tant a millorar a aquests nivells el transport terrestre a l'illa de Mallorca, vostè, per passiva, s'oblida del problema del transport terrestre a la resta d'illes.

Per tant, nosaltres volem ser prudents i, tot i que ja li dic, en principi veiem amb tota la simpatia que es millori el transport ferroviari a Mallorca, entenem que una moció d'aquest tipus, jo per això li dic que pens que hauria estat més adequat presentar-ho en comissió, on s'hagués pogut també quantificar o veure amb quins termes, evidentment, o quin cost té tot això que vostè demana i, per tant, quin compromís de recursos suposa que, evidentment, no es podran dedicar a altres aspectes.

Tot això és la valoració que fem respecte dels 10 primers punts. És veritat que vostè a l'11è punt planteja un tema, que sí que és d'abast general de totes les illes i que vostè sap que el nostre grup s'hi ha interessat, i nosaltres compartim el fons del que vostè ha plantejat aquí. Però, sincerament, Sr. Camps, si vostè el que vol, sincerament, és que tiri endavant un posicionament d'aquest Parlament per reclamar la recuperació dels convenis de carreteres i que no se'ns enganyi amb el factor d'insularitat, crec, sincerament, que si vostè vol aconseguir això, no hagués redactat aquest punt d'aquesta manera, perquè a mi, sincerament, com que jo vinc aquí a aconseguir resultats, a mi tota la retòrica dels menyspreus, dels enganys, de la complicitat, assumit i consentit per part de la presidenta Francina Armengol, a mi em sobra, Sr. Camps. Perquè vostè aquí a què ve? Ve a cercar un posicionament d'aquest Parlament a favor dels convenis de carreteres la qual cosa, per cert, ja està feta, amb una proposició no de llei que va presentar el mes de novembre MÉS per Menorca i que es va aprovar per unanimitat, o simplement vostè el que vol és aprofitar això, per fer la seva campanya electoral i per posar el dit a l'ull a la presidenta i al Govern?

A nosaltres ens sap greu, però no va amb el nostre estil i, per tant, nosaltres en aquest aspecte tampoc no hi participarem. I, per tant, tot i que estam d'acord amb el fons del que vostè planteja, per aquests motius que li he dit, també ens abstindrem.

En resum, ens abstindrem als onze punts de la moció.

Gràcies, Sr. President.

(Algun aplaudiment)

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Castells. Ara donam la paraula al grup proposant, té la paraula el Sr. Camps.

EL SR. CAMPS I PONS:

Moltes gràcies, Sr. President. Sr. Castells, començ amb vostè. A mi el que em preocupa és que vostès s'identifiquen o comparteixen la redacció del nostre punt 11, però vostè ha estat incapaç de presentar una esmena per intentar arribar a un acord, per tant, no sé qui és qui no acaba de resoldre el problema, o intentarà apostar pels menorquins, per la part que ens correspon com a menorquins, que som nosaltres dos, tirar endavant aquest punt número 11, en el qual parlam dels incompliments i dels enganys que ens fa, tant el ministeri com la Sra. Armengol.

Sr. Ferrer, vostè s'ha atrevit a dir que jo havia calumniat el Sr. Marí, el conseller de Mobilitat i Habitatge. Ja veieu quin interès té el Sr. Marí, perquè no ha estat present ni un minut en aquesta moció...

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

..., per tant, tal vegada deu tenir la consciència que no té gaire tranquil·la.

I vostè em diu que aquesta moció d'11 punts, 9 són repetitius; és clar que són repetitius, perquè creiem en el que diem, perquè creiem i escoltam el col·lectiu d'usuaris del transport públic de Mallorca, perquè creiem en les mesures que nosaltres duim. Per tant, vostès ho tenen molt fàcil avui, els queden 68 dies per votar als ciutadans d'aquestes illes, els queden 68 dies perquè posin en marxa aquesta moció que nosaltres defensam i entenem que és el que es mereixen per tenir un transport públic assenyat...

(Remor de veus)

..., com es mereixen els ciutadans. Per tant, és a les seves mans que açò es millori.

Quant als punts que hem presentat el Partit Popular, el primer punt: reforçar la cobertura horària; vostès ens hi presenten una esmena, l'equip de govern ens hi presenta una esmena i eliminen el reforç quan ve la temporada alta, quan més usuaris vindran potencialment vostès davallen els reforços de les línies, sí, perquè vostès a l'esmena ho han eliminat. A veure si no sabran ni el que han presentat, Sr. Ferrer, aquí ho

demostra. Per tant, nosaltres per apostar per un transport públic hem d'incrementar les freqüències i hem d'incrementar els horaris.

Agents d'autoritat, convenis, és clar que sí, hi ha part que no correspon a aquest govern, però sí que té la responsabilitat o la corresponsabilitat d'asseure's amb el batle de Palma, però no es preocupi que quan el Sr. Martínez sigui batle, açò ho farà el Partit Popular...

(Remor de veus)

I a la Delegació del Govern la persona, quan canviï, segurament, la presidència d'aquest Govern, també arribaran a acords per poder salvaguardar i posar la seguretat allà on correspon.

Millorar i prioritzar un servei còmode, que dissenyi nous horaris de trens, que coordinin els horaris de bus llançadora amb el tren, per no deixar gent al carrer, com fan vostès.

Millorar el servei d'informació. Infraestructures crítiques, vostès troben que és una obsessió que té el Partit Popular, és que són les enquestes, és que són les notícies diàriament a la Intermodal, que és un lloc allà on passen molts de milers de persones cada dia, hi ha una zona sensible, hi ha una zona que se'n diu les taquilles, allà no hi ha cap tipus de control, hi ha una foto que passa per les xarxes socials on hi ha un individu amb una pistola que ha passat per l'Estació Intermodal, perquè es reconeix que és l'Estació Intermodal. Què hem d'esperar que passi una desgràcia? Quan les persones delinqueixen a les taquilles, és allà on ho amaguen, ho sabem perquè ens ho diuen els sindicats, ens ho diuen els vigilants, ens ho diu la policia i vostès només giren el cap.

Per tant, nosaltres com a Partit Popular seguim amb la defensa d'aquests punts, tot i que siguin repetitius, i vostès ens ho recordin cada dia, però no es preocupin que quan el Partit Popular, d'aquí 68 dies, tinguem el Govern, farem aquests punts i molts d'altres, perquè els ciutadans s'ho mereixen.

Perquè tampoc el que no és de rebut és que vostès tenen regulat, mitjançant el consell d'administració de Serveis Ferroviaris, unes obligacions, i jo no tenc res contra les bicicletes ni els patinets, com ha volgut manifestar el Sr. Ferrer, del Partit Socialista, jo el que tenc és que vostès són uns irresponsables, perquè no fan acomplir aquestes normatives que tenen l'obligació d'acomplir, vostès facin acomplir-les i donaran seguretat i donaran el que els serveis públics es mereixen, comoditat, fiabilitat i d'altres.

Quant al patinet, l'únic que diem des del Partit Popular, vostès, després de 8 anys, no han estat capaços d'actualitzar aquesta aquest consell d'administració de Serveis Ferroviaris de Mallorca, perquè reguli i reculli dins la seva normativa l'ús i on s'han de deixar aquest tipus de vehicles com són els patinets, vostès sempre han d'esperar que vengui la tempesta, sempre que vinguin els problemes per poder reaccionar. I açò és el que el Partit Popular els anuncia i els reivindica una vegada i una altra.

Però el que els deia, senyors de l'esquerra, en general, perquè també ens ha fet una dissertació el Sr. Ensenyat, de si el Govern té... tot li sembla que tot va bé, a l'oposició tot li sembla que no, hem de cercar un equilibri, hem de cercar terme mitjà, i aquí el que diem nosaltres amb aquesta moció és que hi ha molts punts que es podrien millorar, per l'interès general pel qual els 59 diputats d'aquest Parlament som aquí, i no som capaços en coses tan evidents de poder sincronitzar horaris, de poder mantenir i reforçar a l'estiu quan vénen a visitar-nos aquests milions de turistes, per donar un bon servei de transport; però el que ens deia fa uns minuts, el Partit Popular vol que aquest transport públic sigui millor, sigui puntual, sigui segur, sigui fiable, sigui còmode i d'aquí 68 dies la nostra presidenta, Marga Prohens, serà la presidenta...

(Remor de veus)

... d'aquestes Illes Balears i acomplirà açò i moltes altres coses que es mereixen tots els ciutadans de Balears.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Sr. President, no ens ha quedat clar si el Sr. Camps accepta l'esmena al punt 1, si accepta l'esmena *in voce* al punt 4 i si accepta la modificació de l'esmena d'addició de Ciutadans,

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ferrer. Jo li aclariré...

(Rialles i remor de veus)

..., el Sr. Camps manifesta que no accepta l'esmena de modificació al punt 1; que no accepta l'esmena d'addició del Grup Parlamentari Ciudadanos; i que sí accepta l'esmena d'addició del Grup Parlamentari VOX.

(Remor de veus)

I farem votació separada envers la intervenció dels diferents grups.

Passam a votar, en primer lloc, el punt 1. Votam.

20 sí, 29 no, 2 abstencions.

Votació del punt 2. Votam.

20 sí, 29 no, 2 abstencions.

Votació del punt 3. Votam.

20 sí, 29 no, 2 abstencions.

Votació del punt 4. Votam.

20 sí, 29 no, 2 abstencions.

Votació del punt 5. Votam.

13 sí, 29 no, 9 abstencions.

Votació del punt 6. Votam.

20 sí, 29 no, 2 abstencions.

Votació del punt 7. Votam.

20 sí, 29 no, 2 abstencions.

Votació del punt 8. Votam.

20 sí, 29 no, 2 abstencions.

Votació del punt 9. Votam.

20 sí, 29 no, 2 abstencions.

Votació del punt 10. Votam.

44 sí, 4 no, 2 abstencions.

(Remor de veus)

Votació del punt 11. Votam.

20 sí, 29 no, 2 abstencions.

I votació de l'esmena RGE núm. 1779/23. Votam.

17 sí, 34 no, cap abstenció.

III.2) Moció RGE núm. 1631/23, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a transferència de Costes i Litoral, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 209/23.

Seguidament, passam al debat i votació de la Moció RGE núm. 1631/23, del Grup Parlamentari Popular, relativa a transferència de Costes i Litoral, derivada del debat de la Interpel·lació RGE núm. 209/23.

Abans de començar el debat, els he d'informar que avui dematí, a primera hora, s'ha enregistrat un document, signat pel Grup Parlamentari Socialista, el Grup Parlamentari Unidas Podemos, el Grup Parlamentari Mixt i el Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, on informen que les esmenes de la RGE núm. 1783 a 1785/23 no han de dur la signatura d'Unidas Podemos.

Així l'ordre del debat queda modificat.

Començam el debat amb la intervenció del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Lafuente.

EL SR. LAFUENTE I MIR:

Gracias, Sr. Presidente, buenos días. Bien, moción derivada de la interpelación del anterior plenario, en esa interpelación insistíamos en la importancia de la materia de competencias en

costas y el litoral y el traspaso, y insistíamos en dos cuestiones: una, que era el contenido de ese traspaso de competencias, que pensamos que era un tanto inútil traer a debate hoy ese contenido, porque está hecho el traspaso, nosotros ya manifestábamos que discrepábamos en cuanto a la euforia del Govern de ese traspaso, en cuanto al contenido, no a que hiciese ese traspaso, considerábamos que el procedimiento, los medios y las materias, y tal como venía establecido pues no nos parecía más adecuado, el Govern estaba eufórico con ese traspaso y el tiempo dirá cómo se gestiona esta materia. Y otra de las cuestiones de debate era la modificación del reglamento, en que evidentemente nosotros manifestamos nuestra discrepancia.

Los puntos que traemos, de 7 puntos, en nuestra moción, creemos que son puntos fundamentales en los que puede existir un amplio acuerdo, al menos deseamos que exista un amplio acuerdo.

Los dos primeros se refieren a un acuerdo que ha habido en Formentera, que es especialmente importante, y en Formentera, por unanimidad, el Consell Insular de Formentera ha adoptado una serie de acuerdos y, teniendo en cuenta la importancia de esos acuerdos y cómo afectan a una materia tan sensible como costas y litoral para esa isla, creemos que es importante que este Parlamento le dé soporte al Consell Insular de Formentera en los acuerdos que tomó en su pleno. Y no entendemos que sea una invasión de competencias, ni un conflicto de competencias, porque creemos que son perfectamente razonables y lógicos los acuerdos que tomó el Consell Insular de Formentera en esa materia, que, además, afecta a su actividad económica y su patrimonio cultural. Hoy hemos visto una pregunta también que afectaba sobre esta cuestión, y el primer punto es dar soporte a esos acuerdos, y otro es que cuando se gestione, por parte del Govern, la competencia de Costas y litoral, se tengan en cuenta los acuerdos del Consell de Formentera a la hora de gestionarlos; es decir, si hay unas determinadas decisiones, se tenga en cuenta cuáles son esos acuerdos que ha tomado el Consell Insular de Formentera, por unanimidad. Entiendo que, si ha habido acuerdo, por unanimidad, en Formentera, no debe existir problema para que esos acuerdos sean ratificados por el Pleno del Parlamento y le demos fuerza a esas reivindicaciones de Formentera.

El punto tercero se refiere al acuerdo adoptado por el Consell Insular de Eivissa, también ha adoptado acuerdos en materia de costas y litoral, y también figuran en el acta del plenario, no los voy a recordar, pero básicamente se trata precisamente de atender un principio básico y fundamental que es la compatibilidad entre la actividad económica, la actividad de las personas y la conservación de la costa y el litoral, que puede ser perfectamente compatible, con independencia de otras cuestiones que podamos estar o no de acuerdo.

El punto cuarto es precisamente ese principio, que el Parlamento reivindique la compatibilidad de la actividad económica, la actividad de las personas, con el mantenimiento del litoral y que ese principio sea de aplicación cuando se gestionen esas competencias. Creo que es una cuestión, como mínimo para nosotros, para el Partido Popular, básica y fundamental. Si no hay..., si todo consiste en meras prohibiciones, en mero intervencionismo público, si no se le da

posibilidad con las condiciones debidas, cumpliendo la ley, a los ciudadanos, también de ejercer actividades económicas en una comunidad autónoma turística como la nuestra, pues al final lo que se hace es destruir el patrimonio.

El punto quinto era otro de los grandes problemas que hemos visto, es que se proceda a la resolución de los expedientes pendientes de resolución que hay en Costas. Según el Colegio de Ingenieros de Caminos hay miles de expedientes; algunos -decía el Colegio de Ingenieros- de hace 4 años, me consta que hay algún expediente pendiente de hace 10 años. Pues que se proceda a su resolución porque, evidentemente, se produce un problema económico, un problema personal y un problema importante en la gestión de esta competencia.

El sexto y el séptimo son dos puntos relativos a la defensa del patrimonio etnológico, arquitectónico y cultural de las islas Baleares, como son las *casetes de vorera* y otras construcciones históricas que existen en Baleares. En estos..., pues entendemos, primero, que nos pronunciemos favorables a su conservación y mantenimiento. Y, en el séptimo, pues que el Govern balear, cuando tenga la gestión, no solamente tenga un papel pasivo, sino que impulse un plan de conservación que, evidentemente, pasa por la coordinación con los ayuntamientos y los consejos insulares para conservar este patrimonio cultural, arquitectónico, etnológico y sus usos tradicionales, y todo entendiendo que conforme a la normativa vigente.

Por tanto, entendemos que nuestros puntos son plenamente consensuales, plenamente con posibilidad de acuerdo de todos los grupos políticos, y solicitamos su apoyo.

Muchas gracias.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Lafuente. Intervenció dels Grups Parlamentaris Socialista, MÉS per Mallorca i Mixt, que han presentat conjuntament les esmenes RGE núm. 1783 a 1785/23.

Començam amb la intervenció del Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Borràs.

EL SR. BORRÀS I BARBER:

Gràcies, Sr. President. El PP voldria que el Reglament de la Llei de costes reincorporés els preceptes de la Llei 2/2013, que la Sentència 233/2015, del Tribunal Constitucional, va declarar inconstitucionals. Volia tornar una delimitació del litoral en forma de ziga-zaga, sinuós, dibuixat a la carta.

Hem de respectar els sistemes dunars? Hem de promoure l'equilibri entre l'economia i la preservació, que sembla que el PP reclama en el punt 4? Els Consells de Formentera i d'Eivissa han al·legat en defensa d'uns arguments que ells consideren legítims, res a dir, ho respectam, però som en el Parlament i hem de fer cas al PP, el Parlament -un ens legislatiu- patrocinarà la recuperació d'uns preceptes legals que han estat declarats inconstitucionals.

Vet aquí que el PP, que sol bravejar de ser el campió del món de la seguretat jurídica, vol que votem a favor de restituir una inconstitucionalitat manifesta; manifesta i sentenciada, només una mostra: antecedent 1.8 de la Sentència, on s'afirma que l'establiment d'una "*determinación singular del dominio público marítimo-terrestre para la isla de Formentera*", va significar una "*violación frontal*" de l'article 132 de la Constitució, "*violación frontal*".

Sr. Lafuente, vostè sap perfectament la sentència que diu, i també ho sap la Sra. Prohens, per més que afirmi, la Sra. Prohens, que les disposicions del Reglament, que són conseqüència -recordin- de la Sentència del Tribunal Constitucional, generen inseguretat jurídica. Ara resulta que el vigilant del sant graal de la seguretat jurídica és, segons el PP, el més formidable promotor de la inseguretat jurídica. Ara, qualque excusa havia de cercar la Sra. Prohens, és clar, per poder anar a Eivissa i a Formentera a escampar l'alarma; una alarma falsa, perquè la immensa majoria d'instal·lacions suposadament afectades per la supressió de la delimitació del 2013, en realitat, no hi estan, perquè estan emparades per la regulació del 1997, perquè poden ser prorrogades fins al 2072, perquè parlem de concessions, no de propietats, perquè parlem d'edificacions legals, respectades -ja ho he dit- per la delimitació del 1997.

O no és així? O és que el PP vol legalitzar -ja que hi som-tots els afegits i "futumbus" que han sorgit arreu del litoral, *a posteriori*? Falsa alarma, senyors del PP, tan falsa com la promesa feta per la Sra. Marga Prohens que establirà -si governa- una determinació singular del domini públic marítimoterrestre per a Formentera; és a dir que ha promès -la Sra. Prohens- que si governa, violarà frontalment la Constitució. Són promeses marca de la casa, o marca Prohens, perquè, segons ella, la ministra Ribera té la intenció de, com consta al *Diari de Sessions*: "*llevarse por delante incluso núcleos urbanos de la isla de Formentera*". Vet aquí una mostra més del proverbial i ponderat rigor de la "*ligereza*" del PP.

Punt 5, si de cas, amb esmena, perquè a partir de la recepció de la competència, els expedients s'han de resoldre en els terminis legalment establerts, però hi ha més de 4.000 expedients acumulats i és impossible resoldre'ls en sis mesos.

Casetes de vorera, punts 6 i 7, també amb esmenes, perquè allò que s'hagi de protegir ha de tenir, per anar bé, un aval tècnic de caràcter patrimonial, i les competències les tenen els consells i els ajuntaments, que han de participar en la redacció del seu pla de conservació. Volem preservar les casetes de vorera, els mollets, els escars i tots els edificis singulars i/o tradicionals del litoral, amb els usos de sempre, i volem que, sempre que sigui legalment possible, els concessionaris puguin optar a la pròrroga dels seus drets. Però qui ho ha de fer és qui correspon i amb criteris patrimonials. Per açò les esmenes.

Passem al punt 4, l'únic punt que votarem a favor, tal com ve; i dic "tal com ve", perquè allò que votarem és el seu sentit literal: "la gestió del litoral s'ha de fer a partir de l'equilibri entre l'activitat econòmica i la conservació de la costa", hi estam d'acord, ara, com es pot avaluar si una activitat concreta és compatible o no amb el manteniment d'aquest equilibri?

Mitjançant una norma que determini els usos aptes, els no aptes i els condicionats, a partir de les tipologies possibles, d'acord amb la zonificació territorial que s'estableixi, segons una classificació reglamentària fonamentada en les condicions naturals, ambientals i d'accés, i amb els informes que preceptivament s'estableixin; és a dir: a partir d'una regulació que determini -predetermini- els usos possibles, i on ho són i on no ho són, segons la classificació de cada espai concret del litoral, d'una manera reglada. Així -només així- es pot gestionar el litoral tot preservant l'equilibri amb el medi ambient.

Hi ha alternativa? Sí, la discrecionalitat, i aquest és el camí que sembla que ha triat el PP, que a cada legislatura perd un llençol ambiental. “*El PP apuesta por la gestión y no por la prohibición*”, Marga Prohens *dixit*, gestió versus prohibició. I com es pot gestionar el litoral sense contemplar l'opció de prohibir? Perquè, si no hi ha res prohibit, tot està permès, arreu. Què significa gestió si no hi ha hagut abans una regulació? Arbitrarietat, usos a la carta, significa seguir el mètode del delinqüent Jaume Matas, *¡hágase!*

Per les seves promeses els coneixereu, diu un vell aforisme electoral, o per les seves obres, perquè tant per les seves obres com per les seves promeses queda més que clar que l'aspirant Prohens és partidària del mètode de l'*¡hágase!*, no debades es va apuntar a Nuevas Generaciones a l'any 2005, en el moment més àlgid de la carrera delictiva del seu primer mentor polític.

Per tant, benvinguda sigui la transferència de costes, la gestionarem amb rigor, amb planificació i amb respecte pel medi ambient, tot i apuntar també al manteniment de l'activitat econòmica de qualitat en el nostre litoral.

Gràcies, president.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Borràs. Intervenció del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Gràcies, president. Bé, jo voldria, des de MÉS per Mallorca començar la meva intervenció i tornar remarcar una qüestió que ja n'hem parlat a aquesta cambra, però creiem que és important, que valoram positivament que s'hagi aconseguit la transferència, aquesta fita que tots demanàvem de la transferència de costes, a partir de l'estiu del 2023. I també vull donar les gràcies per la feina feta per la conselleria i pel seu conseller Miquel Mir.

Tot això, malgrat, com he dit, temes que ja hem comentat, les línies vermelles que va posar l'Estat, en el sentit que s'acabava la possibilitat de fer un informe a l'hora de fer concessions que afectassin el domini íntegre, però sobretot la imposició que la recaptació del cànon de litoral se'l quedava l'Estat i no el podia recaptar la comunitat autònoma.

Però, bé, com he dit abans, malgrat aquestes imposicions, creiem que hem assolit una victòria històrica perquè, des del

punt de vista de MÉS per Mallorca, el domini públic marítimoterrestre és precisament una de les franges de territori que més han patit en aquests darrers 50 anys, precisament per mor d'aquest urbanisme salvatge i, sobretot, que s'ha intensificat a la zona costera i a la zona litoral. Per tant, crec que hem d'assumir aquesta responsabilitat i el repte de recuperar ambientalment aquesta franja litoral i iniciar aquesta adaptació de la franja litoral al canvi climàtic, que tindrà una de les seves principals expressions, precisament, amb l'augment del nivell del mar que afectarà moltes d'aquestes qüestions que es debaten avui aquí.

Amb la qüestió dels primers punts, jo crec que el Sr. Borràs ja s'hi ha estès, però, bé, nosaltres consideram que, malgrat la delimitació del domini públic marítimoterrestre, és una de les funcions que l'Estat es reserva i que continuarà essent Demarcació de Costes qui el delimiti, i la normativa autonòmica mai no podrà ser menys proteccionista que la normativa bàsica estatal. I així ho ha dit aquesta sentència del Tribunal Constitucional la qual, precisament, va declarar inconstitucional el règim específic del domini públic marítimoterrestre de Formentera, i que avui s'esmenta en aquests primers punts. Per tant, nosaltres no hi podem votar a favor.

És més, nosaltres consideram que aquest domini públic marítimoterrestre ha de ser protegit com pertoca per a l'ús i gaudi públic, se n'ha d'assegurar la seva conservació i, precisament, al màxim intentar la protecció dels seus valors naturals, no sols perquè sigui un patrimoni col·lectiu ambientalment fràgil i valuós, sinó perquè constitueix, com he dit abans i he esmentat, la part del nostre territori més exposada als efectes del canvi climàtic i, per això, que es preveu que patirà majors riscos.

Per tant, dit això, nosaltres també votarem a favor del punt 4, tal vegada, com ja he entès que havia insinuat el Sr. Borràs, no ho entenem de forma similar al Partit Popular que ha fet la proposta, nosaltres sí que hi votam a favor perquè entenem el punt 4 amb una lectura literal de trobar aquest equilibri en la qüestió econòmica, en la qüestió de protecció.

Ara, respecte de les esmenes que hem presentat, nosaltres consideram que en el traspass hi ha molts d'expedients, molts d'expedients retardats i que, per tant, a nosaltres no se'ns pot assegurar que el 2023 es resolguin, i jo crec que el Sr. Lafuente i coneix molt bé l'administració, per tant, reconeix que tampoc no és fàcil i, per tant, d'aquí la nostra esmena, que quan es faci efectiva aquesta transferència doncs sigui dins els terminis establerts legalment. I jo esper que així ho reconsideri i així es pugui aprovar per una majoria o un consens gran en aquesta cambra.

La segona esmena que nosaltres estam d'acord amb aquest esment que es fa de les casetes de vorera, però creiem que també aquesta moció oblida altres elements patrimonials que hi ha a la resta d'illes, i que jo crec que, nosaltres, des de MÉS per Mallorca, trobam que s'haurien de equiparar a aquestes casetes de vorera que s'esmenten en aquesta moció, com són els mollets i els escacs i, per tant, també requereixen una protecció sempre quan hi ha els organismes competents en matèria patrimonial, insulars o locals, perquè també hi ha els catàlegs municipals

que protegeixen béns i que tinguin una voluntat de protegir-los. Creiem que hem d'implantar els consells insulars i els ajuntaments a formar part d'aquesta decisió.

Això serien les dues qüestions que s'esmenten en aquesta esmena que hem fet al punt 6, que s'ampliï per a mollets i escars, però que també s'impliqui als consells insulars i als ajuntaments en aquesta qüestió.

I en el cas del punt 7, bé, la qüestió d'un pla de conservació, consideram que és una bona proposta, però sí que creiem que també hauria de ser àmplia i, per tant, hauria de ser un pla de conservació i usos, perquè així contemplaria tot l'espectre d'aquests edificis singulars, siguin casetes de vorera, siguin mollets, siguin escars, que tenim intenció que les nostres institucions, els que tenen un valor patrimonial, que consideram que hem de protegir davant una llei de costes, potser que no considera aquests fets, però que amb una protecció local o insular es podrien tenir en compte.

Per tant, creiem que les nostres esmenes milloren la moció que ha presentat el PP i també demanam que es puguin aprovar en aquest sentit.

Moltes Gràcies.

(*Algun aplaudiment*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Campomar. Intervenció del Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Díaz.

LA SRA. DÍAZ I OJEDA:

Molt bon dia, de nou. Avui discutim aquesta moció del Partit Popular que demana d'aquest parlament que, entre altres punts, doni suport a les peticions del Consell de Formentera, és evident que el Consell de Formentera no vol anar contra una sentència del Constitucional, únicament vol que es reconeguin les característiques particulars, i per això ha fet un informe jurídic que va concloure que les modificacions d'aquest Reglament de Costes, introduïdes pel Govern central, duren a terme una nova delimitació *de facto*, que les modificacions del Reglament de Costes són contràries a la determinació de la mateixa Llei de costes i de la seva finalitat, que és l'equilibri entre la protecció del domini públic marítimoterrestre i l'activitat econòmica.

Les modificacions que han aportat també suposen l'eliminació de criteris tècnics introduïts per la delimitació del domini públic marítimoterrestre i suposen una regressió de la normativa del 1989, la qual cosa comporta l'exercici arbitrari de la seva competència, així com una inseguretat jurídica. Amb això, l'administració de Costes pot ampliar l'extensió d'aquesta franja de titularitat estatal en detriment de la propietat privada i de les competències autonòmiques i municipals sobre l'ordenació del litoral.

Les modificacions d'aquest reglament limiten els drets reconeguts legalment als particulars, empreses i altres titulars de concessions, així com les pròpies competències

autonòmiques sobre aquest litoral les quals cerquen erradicar qualsevol activitat humana i econòmica a la franja del litoral. Així, a títol d'exemple, en el cas dels habitatges particulars, la reforma d'aquest reglament tanca la porta a la permanència d'aquesta mena d'edificacions en la franja costanera, perquè podria localitzar-se d'aquesta.

Així mateix, en el referit a les empreses en domini públic marítimoterrestre, amb concessions atorgades abans del 1988, desapareix *de facto* el seu dret de pròrroga, ja que el reglament limita la permanència màxima d'aquesta mena d'activitats a la costa a una durada màxima de 30 anys, un temps que ja ha transcorregut. De fet, fins i tot els concessionaris que hagin sol·licitat pròrroga del seu títol abans de l'aprovació de la reforma, però no hagin rebut resposta expressa del Govern central, veuran denegada la seva petició, la qual cosa genera una retroactivitat clarament desfavorable.

Per tant, i com no podria ser d'una altra manera, aquesta diputada votarà a favor.

També votarem a favor del punt 4.

Respecte dels punts 5, 6 i 7 ens hem sumat a les transaccions que creiem que milloren i clarifiquen la proposta inicial, hem de tenir en compte que les casetes varadors, tal i com he expressat a la meua pregunta aquest matí, encara hi ha professionals de pesca que les fan servir; un mal ús per part d'alguns en alguns llocs no poden detreure els drets de tots aquells que ho fan conforme a la legislació. A més a més, tant a Eivissa com a Formentera, aquestes casetes varadors varen ser declarades béns d'interès cultural a l'any 2002 pel llavors Consell d'Eivissa i Formentera, i mereixen tota la protecció que li puguem donar.

Moltes gràcies.

(*Algun aplaudiment*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Díaz. Ara començam el torn de fixació de posicions i, en primer lloc, donam la paraula al Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula el Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Sr. President, bon dia de nou. Cuestionar el nuevo Reglamento de Costas es directamente cuestionar una sentencia del Tribunal Constitucional contra un artículo y tres disposiciones de su reforma de la Ley de Costas. Concretamente, y en relación con dos puntos de su PNL, referente a Formentera, declaró inconstitucional la disposición adicional cuarta, sobre el deslinde en esta isla, que hacía un deslinde a la carta que sobre todo servía para los intereses de unos pocos, camuflados como interés general. Lo que ha hecho el nuevo Reglamento de Costas es aplicar la sentencia del Constitucional, nada más. Lo demás es palabrería para conseguir más votos, pero no contando que existe una sentencia del Tribunal Constitucional.

Ustedes tampoco explican bien a la población que la ley prohíbe la propiedad privada en el dominio público marítimo-terrestre, solo puede haber concesiones que se otorgan dependiendo de varios factores, quien tuviera antes de la ley una propiedad en este espacio tenía 30 años de período transitorio para seguir utilizando este espacio. En el caso de Formentera podría llegar hasta el 2027, incluso con su aberrante modificación, la de ustedes, de ampliación hasta los 75 años, pueden seguir estando ahí hasta la década de los 70 de este siglo. Y digo aberrante porque, con aquel cambio, favorecieron conscientemente el interés particular frente al interés general.

Recuérdese también que la sentencia del Tribunal Constitucional indica que los límites del dominio público marítimo terrestre no son permanentes ni inmutables, y que se pueden modificarse según los ritmos de la naturaleza, no los de la actividad económica. Y hace mención el Alto Tribunal a los informes del IPCC, que indican que el calentamiento global es inequívoco y duradero y que el Mediterráneo y las costas bajas resultarán especialmente afectadas.

Votaremos, por tanto, en contra de los tres primeros puntos.

Interpretamos el punto 4 como una declaración genérica de intenciones, sin más, aunque en realidad habría que hablar de qué actividad o a qué actividades económicas se refieren, no toda actividad económica y humana es positiva y en algunas ocasiones es totalmente contraproducente con el equilibrio de los ecosistemas litorales. Votaremos, no obstante, que sí, a favor, entendiendo que se podrán aplicar las medidas de control para evitar estas potenciales disfunciones.

En el punto 5 se habla de resolver los expedientes pendientes de costas en el año actual, habría que especificar a qué expediente se refieren. De alguna manera lo ha explicado el Sr. Lafuente, por ejemplo, yo también lo explico ahora, una concesión en dominio público marítimo-terrestre no es algo que se haga en poco tiempo, requiere trabajo de campo y de recopilación de información administrativa, cartográfica, incluso, en ocasiones, históricas. No obstante, compartimos que los tiempos son muy lentos y que hay mucho expediente con retraso.

Los puntos 6 y 7 ya venían recogidos de alguna manera en una PNL anterior, repetimos lo dicho entonces, muchas de estas construcciones fueron edificadas en su momento, con una función enfocada a la actividad pesquera, perdiéndose en la mayor parte de los casos esta función con el paso del tiempo. En la actualidad han quedado como espacios de encuentro y de ocio de fin de semana, en su mayor parte, no digo que todas, y de vacaciones de personas que tienen su vivienda en alguna localidad cercana. La pernocta que se realiza en algunas de ellas implica, además, un uso residencial prohibido en la propia ley.

No compartimos que se prorroguen concesiones de forma automática sin revisar los usos actuales de las mismas, sí que se hagan los estudios, estamos de acuerdo con ello, que se hagan los estudios para conservar aquellas que puedan tener un valor patrimonial, a las que había que dar un uso público y jamás privado, de acuerdo con lo estipulado en la propia ley. Es decir

que estos puntos hablan de dos temas, pero no podemos votar a favor, puesto que hablan de prórroga de concesiones de manera general.

Gracias.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Jiménez. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, president. *Sr. Lafuente, yo no sé si, a lo mejor en su tiempo de réplica, o sea, de defender su moción, le diga al Grupo Parlamentario Socialista, al Sr. Borràs, que al que tiene que contestar es al Grupo del Consell de Eivissa y también al de Formentera, no darnos aquí una lección de constitucionalismo, porque precisamente lo que estarían haciendo ustedes es incumplir la Constitución si no dejan el derecho a presentar réplicas e informes com fa el Consell d'Eivissa i Formentera, d'acord?*

Perquè el que es fa en aquesta moció, a la qual nosaltres donarem suport, és precisament instar el Govern d'Espanya que modifiqui una llei que és del seu àmbit competencial, això és el que diu. Perquè el que diu és que escolti, accepti i doni suport a les reivindicacions dels informes d'Eivissa i Formentera, no diu una altra cosa, aquí no diu per a res d'incumplir la llei. I, per tant, qui té l'àmbit competencial de modificar una llei, que entenem, i un reglament, que entenem nosaltres que ja li han dit per activa i per passiva que no concilia ni complementa l'activitat econòmica d'un sector molt concret, entre altres coses, diversificació econòmica, un model històric d'economia, amb la normativa. Això és el que diu la moció, perquè és el que diuen les al·legacions que fan els Consells de Formentera i d'Eivissa.

Per tant, d'inconstitucionalisme res, és clar, vostès s'han d'acollir a això perquè no tenen altra resposta que dir no a Formentera, no a Eivissa, a un consell i a un altre. I, a més, amb el suport de les cambres de comerç, amb el suport de la societat civil, amb el suport del sector econòmic i amb el suport dels consellers i conselleres dels Consells d'Eivissa i Formentera, això és el que diu aquesta moció. No diu per a res que digui al Govern d'Espanya o al Govern de les Illes Balears que no acompleixi el que diu el Tribunal Constitucional.

I, per tant,...

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

... -no, no, no em digui vostè això, llegeixi vostè el que diu la moció: donar suport a les al·legacions. I les al·legacions el que reivindiquen és una modificació de la normativa, evidentment, acomplint la Constitució. Ara, si vostès es volen acollir a la part..., vostè ha fet, crec que ha estat devers quatre minuts de cinc dient que són uns incompliments de la Constitució. Lògicament, nosaltres venim aquí a reivindicar, precisament, el compliment de la Constitució, la via que pertoca, la

modificació normativa. I l'insta, l'informe de Formentera i informe d'Eivissa que quan vostès despleguin, a partir del juliol, la normativa de la comunitat autònoma, facin una llei que concilii aquestes dues activitats.

Vostès, amb aquesta aplicació, dient si al Reglament, tal com ho diu, sense voler-ho modificar, el que fan, precisament, és dir no a les reivindicacions de Formentera, no a les reivindicacions d'Eivissa i, a més a més, carregar-se tot ara mateix una activitat econòmica; que, per cert, precisament aquesta activitat econòmica són els més interessats a protegir el litoral, perquè en viuen d'aquest litoral, perquè en viuen d'aquesta marca de protecció del medi ambient i d'una qualitat del medi ambient. El que passa és que vostès, aquest concepte de compatibilitzar, diuen: tancam, prohibim, intervenim, en lloc de regular i conciliar les dues activitats, que és el que el meu grup parlamentari li ha dit des del principi, i que aquesta moció li planteja.

Per tant, nosaltres, evidentment, li donarem suport.

Vostè considera, Sr. Lafuente, que ha d'acceptar les esmenes? Bé, és una qüestió seva. Nosaltres, tal i com hem estudiat la moció, ens semblen correctes les reivindicacions que nosaltres defensam aquí, i que, per tant, nosaltres li donaríem suport.

Però és curiós que de vegades aquí parlen de l'interès i del federalisme insular i federalisme interior, i vostès no han fet cap resposta ni cap tipus de delegació, d'empatia amb el que han plantejat els consellers i conselleres dels consells insulars, directament ha passat vostè a contestar el posicionament nostre davant del tema de la moció que li presenten. Jo crec que té una oportunitat, tenia una oportunitat el Partit Socialista per contestar al Partit Socialista de Formentera i al Partit Socialista d'Eivissa, bé, el Partit Socialista d'Eivissa ja s'hi va esmentar, però, vaja, a l'interès de cada una de les quatre illes, amb realitats que tenen pròpies, no les dóna resposta aquest Reglament i, per tant, nosaltres entenem que s'ha de modificar i entenem, a més, que alguna vegada el Partit Socialista tingui en compte que protegir l'economia és protegir les Illes Balears, protegir aquest model d'economia en el litoral i adaptar-lo a aquesta conciliació és contribuir a la diversificació del turisme i de l'economia.

I vostès el que fan és tancar uns recursos i pegar una portada a més de 1.600 famílies d'aquesta comunitat autònoma que en viuen i que tenen aquest tipus d'activitat.

Moltes gràcies.

(Algún aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Gómez. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente, buenos días, diputados y diputadas de esta Cámara. Nuestro voto será favorable a esta iniciativa

porque entendemos que la modificación del Reglamento General de Costas, perpetrada por el Gobierno de Sánchez, perjudica gravemente los derechos que legalmente tenían reconocidos los particulares y las empresas que son titulares de concesiones en el dominio público marítimo-terrestre. Y eso perjudica, a su vez, el desarrollo de la necesaria actividad humana y económica en la franja del litoral.

Teniendo en cuenta la realidad física de las Islas Baleares, el hecho de ser islas, precisamente el litoral cobra una especial relevancia a la hora de desarrollar la vida social, económica y cultural de la población de Baleares, y nosotros apostamos por cuidar de las personas, y cuando las personas, la población, esté cuidada y tenga un entorno próspero que le permita desarrollarse en todos sus ámbitos, sólo entonces podremos dedicarnos a proteger las piedras. Primero son las personas no las piedras.

Pero sí alguien cree que poniendo las competencias de costas en manos de la comunidad autónoma vamos a salvaguardar los derechos de los concesionarios en el dominio público marítimo-terrestre, lamento decirle que está muy equivocado. De hecho, todos los ataques a las construcciones en dominio público marítimo-terrestre que hemos conocido en los últimos meses vienen avalados por el pertinente informe de la Consejería de Medio Ambiente del Gobierno de Armengol; es el caso de El Bungalow en Ciudad Jardín; de Ses Casetes des Capellans en Platja de Muro; de numerosos chiringuitos de playa, que han sido cerrados, que esos sí merecían seguir abiertos; de la piscina del Mar y Paz en Can Picafort; todos con su informe negativo de la Consejería de Medio Ambiente de la Sra. Armengol, en el que luego el Estado se apoya para justificar la eliminación de esas concesiones.

Por tanto, aquí no se trata de gestionar desde el Estado o desde las comunidades autónomas, aquí se trata de gestionar bien o gestionar mal, y, evidentemente, la gestión que se está llevando a cabo en el dominio público marítimo-terrestre no es buena, es mala, es muy mala, porque no contenta a nadie.

Así se evidenció en el acuerdo del Consejo Insular de Formentera, el de todas las fuerzas políticas, incluidas las que mandan en el Gobierno de la nación y en el Gobierno autonómico, estuvieron de acuerdo en aprobar, por unanimidad, instar al Gobierno de Sánchez a modificar la redacción del Reglamento General de Costas, eliminando los cambios producidos, que lo único que hacen es incrementar la arbitrariedad en los lindes y en los otorgamientos de las concesiones administrativas en dominio público.

Estamos de acuerdo en que el Gobierno de Sánchez suspenda cualquier trámite que implique restricciones de derechos, en aplicación de las novedades reglamentarias que se han introducido, desde el pasado mes de agosto, en el Reglamento General de Costas.

Estamos de acuerdo en que la Ley de Costas debe procurar la conciliación entre la protección del dominio público marítimo-terrestre, con los derechos de sus ocupantes y debe reconocer el valor etnológico, cultural e histórico de los núcleos de población y de los elementos costeros tradicionales a los que debemos proteger.

E igualmente, estamos de acuerdo en la presentación de cuantos recursos judiciales sean necesarios para salvaguardar los derechos de los ocupantes, recursos que pueden incorporarse por quienes estén legitimados para ello, como es el caso de los consejos insulares que han decidido presentar un recurso contencioso-administrativo ante los tribunales de justicia contra la modificación del decreto general de Costas, por parte del Gobierno de Sánchez.

Todo esto, con lo que están de acuerdo también los miembros del Consejo Insular de Formentera, tanto los del PP, como los del PSOE, como los del resto de la izquierda que están allí representados, no tiene la misma acogida, en cambio, en el PSOE y en la izquierda del Consejo Insular de Eivissa, donde los partidos políticos de izquierdas votaron todo lo contrario, votaron en contra de lo que habían votado en Formentera.

Por tanto, ¿cómo vamos a estar tranquilos y a creer garantizados los derechos de la gente por el hecho de que Costas se gestione desde aquí, desde la comunidad autónoma? Evidentemente, las políticas públicas que se aplican y que padecen los ciudadanos no dependen de que el responsable de la gestión se siente en la Moncloa o se siente en el Consulado del Mar, sino de la voluntad política que tengan los gobernantes, estén donde estén, se sienten donde se sienten.

Las enmiendas que ha presentado la izquierda a esta moción no son tranquilizadoras, nos dicen que están a favor de conservar las edificaciones tradicionales existentes en la costa, siempre y cuando así lo consideren los organismos competentes, unos organismos que gestionan ellos mismos, y nada impedirá que esos organismos se manifiesten luego en contra de su conservación, como ya ha ocurrido desde la Consejería de Medio Ambiente de la Sra. Armengol.

Por tanto, y sólo en caso de que se acepte la enmienda de la izquierda al apartado 6 esta moción, solicitamos la votación separada del mismo.

Gracias, presidente.

(Algún aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Bon dia, senyores i senyors diputats, Sr. President. Bé, el debat d'aquesta moció bàsicament s'ha substanciat, el Grup Parlamentari El Pi li donarà suport íntegrament.

Entenem que es demostra, una vegada més, el que vàrem dir en el plenari passat, que hi ha grups parlamentaris que donen suport al Govern que són reincidents en la incoherència, perquè, és clar, voten a Madrid una cosa, aquí en voten una altra, a Formentera una altra, i així anam, i jo això realment és de molt poca seriositat.

I després posen excuses de mal pagador, perquè el Reglament no transcriu la sentència, no transcriu la sentència, el Reglament fa un... -no, no, no transcriu la sentència- fa una regulació i agafa la sentència de punt de partida, però amb la sentència són possibles altres regulacions que la del Reglament. Però aniré més enfora, aniré més enfora, tampoc no passa res si es qüestiona la doctrina del Tribunal Constitucional, perquè la doctrina del Tribunal Constitucional pot canviar, de fet, ha canviat en moltes matèries. Per tant, tampoc no seria cap pecat que una institució tengués un plantejament diferent i defensés una normativa que qüestionàs i que implicàs un canvi en la doctrina del Tribunal Constitucional.

Dit això, nosaltres, evidentment, donarem suport als tres primers punts els quals, al final, només volen que s'acompleixin i es doni suport als acords adoptats pels consells insulars. Aquests partits, Sr. Lafuente, que són tan defensors dels consells insulars, avui, avui els deixen més tirats que una llosca!

Amb el quart punt, evidentment, estam absolutament d'acord, la gestió de costes i litoral ha de ser compatible, ha de fer compatible l'activitat humana i l'econòmica amb la conservació de la costa.

Amb el punt cinquè estam absolutament d'acord, perquè, al final, el que intenta és defensar l'agilitació dels procediments administratius i que les coses es resolguin com toca i no s'eternitzin, que, per cert, és la gestió de l'Estat la que ha eternitzat, és la de la comunitat autònoma? Ja ho veurem, per ara, no ho sabem, el que sabem és que la gestió de l'Estat ha eternitzat els procediments i ha fet que aquests procediments siguin francament millorables en la seva tramitació.

I al punt 6è i al punt 7è els donarem suport, amb aquestes esmenes, així com vénen als punts d'acord o acceptant les esmenes. De fet, el Grup Parlamentari d'El Pi té presentada una proposició no de llei que va en un sentit molt similar a aquests, per tant, nosaltres el que pensam és que les característiques patrimonials d'aquestes edificacions s'han de preservar.

Em sorprèn molt el que ha dit el portaveu de Podemos, perquè, és clar, el portaveu de Podemos es veu que no entén el concepte "concessió administrativa", perquè el concepte "concessió administrativa" és un ús privatiu del domini públic. Quan diu "hi ha d'haver ús públic", doncs no hi ha d'haver cap "concessió administrativa", ha de desaparèixer la "concessió administrativa", segons es desprèn de la seva explicació. En tot cas, nosaltres, evidentment, consideram que aquests elements patrimonials només legalment, així com està a la llei, només és possible el seu manteniment si es donen les "concessions administratives". Per tant, estam totalment d'acord amb el plantejament que fa el Partit Popular.

Acab, nosaltres a la moció que vàrem presentar sobre els quaranta anys de l'Estatut ja vàrem incloure un punt sobre la insatisfacció que generava a les Illes Balears la transferència, tal com s'havia produït en costes i litoral, i crec que aquest és un tema que ve absolutament connectat i relacionat amb la seva moció, Sr. Lafuente, perquè, en definitiva, també pensam que les Illes Balears haurien de tenir més mans lliures, no haurien de dependre d'informes vinculants per part de l'Estat en aquesta

qüestió, ja que és una gestió que assumeix com a competència les Illes Balears.

I, evidentment, consideram que els cànons haurien de quedar les Illes Balears, no podia deixar de dir-ho.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Ara donam la paraula al grup proponent, té la paraula el Sr. Lafuente.

EL SR. LAFUENTE I MIR:

Gracias, Sr. Presidente. Bien, brevemente, vamos a ver, en cuanto a las enmiendas presentadas a los puntos 6 y 7, entendemos que la competencia para la determinación si son elementos a proteger, pues son de los consejos insulares y los ayuntamientos, y entendemos que la propuesta, pues, clarifica, y si es en aras a un consenso, aceptaríamos las enmiendas de los puntos 6 y 7.

En cuanto a la enmienda al punto 5, sobre los plazos de resolución, nos gustaría, en todo caso, les propondría una transacción, que “se resuelvan en el plazo legalmente establecido”; lo que pasa es que hay algún expediente que lleva 10 años, otros que llevan 4 o 5, y hay 4.000 expedientes pendientes de resolver, “en el plazo legalmente establecido” creo que ha sido superado con creces.

Yendo directamente a las intervenciones de los grupos políticos, con todo el respeto, Sr. Borràs, yo creo que usted se ha montado un cacao mental importante, porque ha hablado de las propuestas del Partido Popular, y nosotros lo que hacíamos era a las propuestas de los consejos insulares, nosotros no tenemos el Gobierno..., es el Consell Insular de Formentera que, por unanimidad, aprobó una serie de propuestas y que la Sra. Díaz i Ojeda le ha explicado perfectamente qué propuestas eran, y cuáles eran, y no se trataba de una cuestión de poner en cuestión la constitucionalidad, es que se lo ha explicado perfectamente -no sé si usted lo ha llegado a entender, en eso tengo mis dudas, pero que se lo han explicado aquí el Sr. Gómez y la Sra. Díaz, perfectamente les ha dicho cuáles eran los acuerdos del Consell Insular de Formentera, no eran propuestas del Partido Popular.

No eran propuestas, tampoco, como ha dicho el Sr. Jiménez, de una minoría, eran propuestas, por unanimidad, de un consell insular, y ustedes votan en contra de lo acordado por Formentera. Que quede claro que el Partido Socialista vota en contra de lo acordado, por unanimidad, por el Consell Insular de Formentera, vota en contra de lo que pide Formentera.

(Alguns aplaudiments)

Que quede bien claro. Yo creo que su sectarismo y su afán de ir en contra del Partido Popular le hace ese cacao mental de confundir al Consell Insular de Formentera, donde gobierna la izquierda, con el Partido Popular, pero son cosas diferentes, nosotros, al menos, lo tenemos bastante claro.

Usted acusa al Partido Popular de arbitrariedad, de pedir la discrecionalidad, mire, Sr. Borràs, el Sr. Avel·lí Blasco, que creo que no es del Partido Popular, y de derecho administrativo sabe muchísimo más que yo y creo que muchísimo más que usted, habla precisamente de que una de las características de la modificación del Reglamento es que propicia la arbitrariedad. Por tanto, la arbitrariedad, justedes, ustedes, el Partido Socialista que aprobó ese reglamento, se la dejamos toda para ustedes en materia costas!

Por tanto, no tienen absolutamente ningún sentido sus argumentaciones, y yo creo que le puede más el ir en contra del Partido Popular que aplicar un poco el sentido común y, al menos, dar soporte al Consell Insular de Formentera en esta cuestión.

Agradecer las propuestas en positivo que se han hecho, yo creo que por parte de Ciudadanos, por parte de VOX, por parte de El Pi, sobre el apoyo a nuestra propuesta.

Yo creo que el Sr. Jiménez, también lamento discrepar de usted, entiendo que también vota en contra de lo que ha pedido el Consell Insular de Formentera. Entiendo que no tiene, o sea..., confunde, como ha hecho el Sr. Borràs, la modificación del reglamento, que hace una mención al tema de la sentencia del Tribunal Constitucional, pero es que el reglamento modifica otras muchísimas cosas más, como muy bien ha explicado la Sra. Díaz Ojeda, que es el acuerdo del Consell Insular de Formentera.

Aprovechan la sentencia del Tribunal Constitucional para poder meter muchísimas modificaciones más, que poco tienen que ver con esa cuestión y que creo que perjudican seriamente a Formentera, a Eivissa, pero perjudica seriamente al conjunto de Baleares, la modificación del Reglamento.

Y que hablamos de ¿qué hace compatible la actividad económica con la actividad de preservación del medio ambiente? El punto 5, que decimos: es una declaración de intenciones de hacer compatible la actividad económica, la actividad de las personas con la modificación del medio ambiente. Yo les voy a poner un ejemplo claro de Menorca, que todo el mundo, los menorquines, saben perfectamente, un ejemplo claro de lo que no se debe hacer: construir *ex novo* en primera línea con cemento, mamotreto de Fornells, lo que ha hecho el Govern de las Illes Balears...

(Alguns aplaudiments)

..., eso es lo que no se debe hacer...

(Remor de veus)

Lo que sí se debe hacer, Bucaneros, es un chiringuito en una playa turística, en Binibeca, preciosa, que llevaba 50 años en que se iban prorrogando las concesiones y daba un servicio público y creaba una actividad económica, y daba vida a los familiares de esa actividad económica, este verano, cerrado; este invierno, en ruinas, hecho una auténtica porquería. Parte de nuestro patrimonio histórico y cultural, que es ese edificio, que sale en todas las postales y tal, en ruinas. Pues eso es hacer compatible la actividad económica con la preservación del

medio ambiente, lo que no se debe hacer: mamotreto de Fornells que ha hecho el Govern de Francina Armengol...

(Alguns aplaudiments)

..., lo que se debe hacer: mantener la actividad económica perfectamente compatible con la conservación del patrimonio y con la actividad económica, Bucaneros de Binibeca, esa es la diferente forma de hacer política. Si se basa en el sectarismo, en la prohibición y no dejar hacer nada o en dejar hacer cosas manteniendo, precisamente, y cumpliendo la ley.

Muchas gracias.

(Remor de veus i alguns aplaudiments)

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

President, no hem entès si accepta qualche esmena o no.

EL SR. PRESIDENT:

Vegem, sí que ho ha dit, Sra. Campomar, sí que ho ha dit. Simplement jo tenc un dubte, que és l'esmena al punt número 5, no sé si formalment presenta transacció o no.

EL SR. LAFUENTE I MIR:

Sí, Sr. President, demanava una possible transacció, de totes maneres, si no s'accepta la transacció, que era que es faci la resolució dels expedients en el termini que legalment marca la llei, també acceptaríem la seva proposta per tal que hi hagi el màxim acord.

EL SR. PRESIDENT:

O sigui, fa la transacció i, en cas de no ser acceptada, també accepta l'esmena.

Doncs, deman l'opinió als grups parlamentaris, si accepten aquesta transacció.

EL SR. BORRÀS I BARBER:

President, per clarificar.

EL SR. PRESIDENT:

Sense entrar en debat, per favor.

EL SR. BORRÀS I BARBER:

Sí, per clarificar, si el Sr. Lafuente vol dir que vol suprimir de la nostra esmena la part final que diu "a partir de la recepció efectiva de les competències". Si és açò correcte, sí podem acceptar la transacció.

EL SR. PRESIDENT:

Tothom hi està d'acord? Doncs votarem aquesta esmena, amb la transacció incorporada.

Supòs que podem fer votació separada, perquè hi ha hagut posicionaments diferents.

Passam, en primer lloc, a votar el punt 1. Votam.

22 sí, 26 no, 2 abstencions.

Passam a votar el punt 2. Votam.

21 sí, 27 no, 2 abstencions.

Votació del punt 3. Votam.

21 sí, 27 no, 2 abstencions.

Votació del punt 4. Votam.

48 sí, cap no, 2 abstencions.

Ara votació del punt 5, amb l'esmena RGE núm. 1783/23 incorporada i la transacció incorporada. Passam a votar. Votam.

50 sí, cap no, cap abstenció.

Votació del punt 6, amb l'esmena RGE núm. 1784/23 incorporada. Votam.

43 sí, 5 no, 2 abstencions.

I, finalment, votació del punt 7, amb l'esmena RGE núm. 1785/23 incorporada. Votam.

45 sí, 5 no i cap abstenció.

IV. Debat i votació sobre la validació o la derogació del Decret Llei 2/2023, de 6 de març, de mesures urgents en matèria del servei públic discrecional del transport de persones viatgeres i en altres matèries vinculades a sectors econòmics (RGE núm. 1647/23).

Passam al quart punt de l'ordre del dia, que correspon al debat i la votació sobre la validació o la derogació del Decret Llei 2/2023, de 6 de març, de mesures urgents en matèria del servei públic discrecional del transport de persones viatgeres i en altres matèries vinculades a sectors econòmics.

Començam amb la intervenció per part d'un membre del Govern per fer l'exposició de les raons per les quals el decret llei ha estat promulgat. Donam la paraula al conseller de Mobilitat i Habitatge.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE (Josep Marí i Ribas):

Sí, Sr. President, bon dia altra vegada, senyores diputades, senyors diputats. Demanam avui la convalidació del Decret 2/2023, que es va aprovar el dia 6 de març, i era per a mesures urgents en matèria del servei públic discrecional de transport de persones viatgeres, el fem amb l'objectiu de garantir més servei públic al transport de viatgers, tant per part dels residents com de les persones que ens visiten.

De tothom és sabut que comença una temporada turística, quan comença la temporada turística s'incrementa moltíssim la demanda de transport, la passada temporada ja va ser fortament complicada per oferir un transport de qualitat, veníem de temporades marcades per la incertesa per mor de la situació de pandèmia i no es podien preveure unes determinades afluències de visitants. El problema de la mancança de vehicles no s'havia produït cap temporada turística de la manera com es va produir a l'any 2022 i ara ens trobam a les portes d'una nova temporada turística on es preveu de forma clara mantenir el nombre de visitants i el Govern ha decidit actuar amb previsió per aprovar un paquet de mesures que donin garanties a un millor servei, tant per als nostres ciutadans com per als que ens visiten.

I per fer-ho hem actuat de forma integral a tot el sector del transport, ja que l'increment de la demanda afecta el transport públic discrecional de viatgers amb vehicles de turisme, el transport públic discrecional de viatgers amb autobús i l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor, i tot això repercutirà, conseqüentment, en els clients dels serveis de transport públic. Precisament, per aquest motiu es fa necessària una regulació que impedeixi aquesta situació de crisi en el sector del transport per carretera, per això el decret contempla una sèrie de mesures que són d'aplicació, algunes són d'aplicació estrictament durant la temporada d'estiu i un tros d'aquesta temporada, i altres que comencen amb l'entrada en vigor d'aquest decret llei, és a dir, sense límit temporal i amb caràcter de permanència.

Totes aquestes mesures estan pensades i consensuades amb el sector. Aquí avui també transmetre públicament, una vegada més, l'agraïment d'aquest Govern pel seu compromís amb garantir el dret a la mobilitat en aquesta comunitat, tant de persones com de mercaderies, tenint en compte la gran afluència de gent de fora que ens visita i la necessitat de donar un bon servei, un servei de qualitat a unes illes turístiques, com són les illes d'aquesta comunitat. Només de la mà del sector podem garantir el dret a la mobilitat als nostres ciutadans.

Han estat anys de canvi complexos i moltes vegades han requerit d'un gran esforç per part de tots, ciutadans, sector i administració, i des de l'administració ho hem fet sempre amb l'objectiu de millorar el servei dia a dia. Hem fet la major aposta pel transport públic col·lectiu en el conjunt de les Illes que s'havia fet mai; hem renovat totes les concessions de bus amb tot el que això implica, busos nous sostenibles, amb majors serveis i prestacions; hem electrificat la xarxa de tren i hem augmentat les freqüències. En definitiva, hi ha un canvi radical del que es va trobar aquest Govern a l'any 2015, quan vàrem començar a governar.

La ciutadania ens ha respost, cada dia són més els usuaris que aposten pel transport públic col·lectiu com a alternativa i s'ha arribat a xifres rècord. I ara, sumat a la gratuïtat del transport públic, juntament amb Canàries, que, com saben, és l'únic territori que tenim totalment aquesta gratuïtat.

I tot això no hagués estat possible, com dic sempre, si no fos per una forta i contundent planificació de les actuacions, és per això que avui presentem un decret que planifica i dona eines al sector per poder oferir un servei de més qualitat per a la pròxima temporada, no només per als que ens visiten, sinó

també per als residents, que no es vegin afectats i puguin seguir tenint un transport bo, malgrat estiguem en temporada alta.

Però, entrant en matèria, els vull explicar a tots vostès algunes de les principals mesures que incorpora aquest decret, explicaré, per tant, els punts més importants d'aquest decret.

En primer lloc, el decret autoritza la contractació per plaça en el pagament individual del seient en el transport discrecional de viatgers en autobús, que tenguin origen o destinació als aeroports de les Illes Balears o als ports de La Savina, Eivissa, Ciutadella, Maó, Alcúdia i Palma, en el període comprès entre l'1 de maig i el 31 d'octubre d'aquest any 2023, prorrogable aquesta mesura per a les mateixes dates, si així ho decideix el Govern dins l'any 2024.

I això es fa amb unes determinades condicions: primer, la contractació ha d'estar feta amb 24 hores de previsió. El servei discrecional, aquest, no pot utilitzar les parades reservades a les parades de bus regular. L'empresa transportista ha de facilitar a cada viatger un document on consti, com a mínim, la identificació de l'entitat venedora, el nom i el NIF, la identificació del viatger, etc. Les entitats venedores han de tenir a disposició de la Inspecció de Transports còpia d'aquests documents durant un mínim d'un any des de la data de realització del transport i un fitxer actualitzat amb les contractacions fetes, com a mínim, amb aquestes 24 hores d'antelació, a disposició de la Inspecció.

Amb caràcter excepcional, també es podrà autoritzar la contractació per plaça de determinats serveis de transport, si es produeixen algunes circumstàncies, com són temes d'afluència massiva de públic o demanda que no pugui ser atesa per serveis regulars.

També habilitam un procediment excepcional perquè els ajuntaments, un altre dels punts importants, puguin atorgar llicències temporals d'autotaxi i que -això ja estava previst a la Llei de transport-, però per a aquest any 2023 els ajuntaments podran fer l'atorgament de llicències temporals sense la prèvia aprovació del Pla regulador que s'estableix a l'article 53.4 de la Llei 4/2014. Això entenem que donarà una major capacitat de resposta als ajuntaments perquè puguin ser més àgils a l'hora de reduir els terminis de la tramitació d'aquest pla. Això sí, aquells ajuntaments, a un altre apartat que ho diu, aquells ajuntaments que tinguin ja establert un pla, és el cas de quasi tots els ajuntaments, per exemple, de l'illa d'Eivissa, que conec bé, aquells ajuntaments que ja tinguin un pla establert i que, per tant, han dimensionat aquells vehicles estacionals que han de treballar durant la temporada, i que han dimensionat les necessitats, hauran d'acomplir aquest pla. Per tant, la facilitat només és per a aquells que no tenen el pla i que, davant la dificultat potser d'haver-lo de fer, poden mitjançant un acte administratiu motivat que determini la seva adjudicació, les condicions de prestació del servei, el nombre mínim i màxim i les condicions per les quals hauran d'ajustar-se els drets i les obligacions que tenen els concessionats, la quantia de la taxa, el supòsit de revocació, el termini de duració, etc., per tant, ho poden fer mitjançant un acte administratiu mínimament motivat, però no han de complir el tràmit per a aquest any 2023, amb el tràmit del Pla estacional, que és un tràmit més espès.

També hi ha una altra mesura que es posa, que és que els VTC hauran de demanar, els nous VTC, hauran de demanar llicència municipal per poder fer el servei urbà. En realitat els VTC poden fer amb normalitat el transport interurbà, però les que es poguessin donar noves han de tenir llicència municipal per poder actuar dins l'àrea urbana. Per tant, i és al municipi on estigui residenciat el vehicle i hauran de seguir també el corresponent procediment per aconseguir-la. Aquesta regulació, com he dit, afecta les noves llicències i no les que ja estan operatives, que ja les tenien.

El decret també reconeix al servei del taxi, una qüestió important, al servei del taxi la condició de servei d'interès públic, com a tal se'ls considera part integrant dels serveis de mobilitat pública com a mitjà per assegurar un servei de qualitat suficient i homogeni per a tots els ciutadans.

Una altra qüestió també que s'havia discutit i parlat és que el Govern també s'obliga que en el termini d'un any de l'entrada en vigor del decret llei, el Govern ha de determinar, d'acord amb els ajuntaments, les condicions d'un règim especial unificat de recollida de viatgers a l'illa de Mallorca per al servei de taxi; un règim unificat basat en la utilització d'una aplicació tecnològica única i un sistema tarifari homogeni. Crec que és important aquest punt, perquè se n'ha parlat i és un tema importantíssim que ja s'aplica, al manco a altres bandes, en el cas de l'illa de Formentera perquè competeix a un municipi només, lògicament, i en el cas de l'illa d'Eivissa, perquè hi ha hagut un acord d'ordre de càrrega que permet aquesta insularització, que és molt més efectiva de cara a prestar un servei.

El decret també contempla la distribució de l'ajuda estatal per a l'establiment del descompte del cent per cent als preus dels abonaments del transport i títols multiviatge del transport públic col·lectiu terrestre de les Illes Balears.

Incorporam al decret que presentam avui, i que demanam la seva ratificació, acordam, plasmam l'acord que hi ha de distribució dels 43 milions inclosos en els pressuposts generals de l'Estat, i s'ha fet aplicant el criteri poblacional, així es va discutir amb els distints consells insulars que, com saben, són competents en matèria de transport a cada una de les Illes, a excepció de Mallorca en què ho és el Govern, hi ha una distribució en funció d'aquesta distribució: 33,5 milions corresponen a Mallorca, 3,5 a Menorca, 5,6 a Eivissa i 429.000 a Formentera, que representen el total del 43 milions d'euros.

Vull dir-vos també que a Mallorca el repartiment entre els diferents modes de transport s'ha calculat en base als ingressos tarifaris totals de la targeta ciutadana i de la targeta intermodal, que són les que donen accés a la gratuïtat durant l'any 2023 i durant els dotze primers mesos abans del setembre de l'any 2022, quan varen començar les primeres mesures de descomptes tarifaris, i queda una distribució entre l'EMT, el transport interurbà del TIB i el tren i metro amb diferents quantitats en funció d'aquesta aplicació que es fa i que consta en el decret.

Les entitats beneficiàries de les ajudes han manifestat formalment el seu compromís d'implantació del descompte del cent per cent, que era una qüestió prèvia també en la firma

d'aquests acords per poder fer aquesta distribució, i els títols multiviatges del transport col·lectiu i terrestre per a l'any 2023. El pagament de les ajudes es tramitarà a l'entrada en vigor, lògicament, d'aquest decret llei.

Dins el decret llei també es modifica, en aquest cas, la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transport terrestre i mobilitat sostenible a les Illes Balears, pel que fa a la immobilització de vehicles. El decret fixa en tres mesos el període d'aplicació de la mesura cautelar d'immobilització del vehicle, passats aquests tres mesos es podrà donar per finalitzada aquesta immobilització i es podrà procedir al desballestament, que ve donat per una..., abans no hi havia aquest període i era molt difícil, en determinades circumstàncies, poder fer l'eliminació d'aquests vehicles. D'aquesta manera donam resposta a una problemàtica expressada reiteradament, molt concretament des de l'illa d'Eivissa, a causa de l'acumulació de vehicles que han exercit per ventura el conegut com a taxi pirata als dipòsits de l'administració on s'han de custodiar aquests vehicles que són interceptats i immobilitzats i després, per aquesta falta d'aquesta temporalitat més curta, costava molt l'eliminació o el desballestament d'aquests vehicles que no venien a ser recollits pels seus propietaris.

Per tant, com he dit al principi de la meua intervenció, aquest decret, dic, és el resultat del consens i la planificació per donar eines al sector del transport perquè pugui oferir un servei de qualitat als residents i també als visitants durant la temporada turística. És una feina necessària i confirma l'aposta d'aquest govern per un servei de transport per carretera que s'adapti a les circumstàncies que tenim i doni resposta a les necessitats de la ciutadania.

Esper que sigui ratificat, entès i que puguem seguir millorant el transport públic de viatgers a aquesta comunitat.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT.

Gràcies, Sr. Conseller. Per tal d'ordenar el debat, sol·licit als portaveus dels diferents grups parlamentaris que manifestin si volen intervenir en el torn a favor o en contra o en fixació de posicions. Grup Parlamentari Popular?

EL SR. COSTA I COSTA:

Intervendrem en el torn de fixació de posicions. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Grup Parlamentari Ciudadanos?

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Fixació de posicions. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari VOX?

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Fijación de posiciones, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Grup Parlamentari El Pi?

EL SR. MELIÀ I QUES:

Fixació de posició.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Grup Parlamentari Unidas Podemos?

LA SRA. SANS I REGIS:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari MÉS per Mallorca?

EL SR. FERRÀ I TERRASSA:

Intervindrem en el torn a favor. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Mixt?

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Fixació de posicions.

EL SR. PRESIDENT:

Grup Parlamentari Socialista?

EL SR. FERRER I RIPOLL:

A favor.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies. Començam el debat i ho fem amb la intervenció del torn a favor del Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula el Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Sr. President. Parece claro que la temporada pasada hubo un déficit de transporte público y privado en las islas para atender la demanda de movilidad en el archipiélago. Las previsiones de llegada de pasajeros se vieron sobrepasadas en un momento de cierta incertidumbre debido a las consecuencias de la pandemia. El resultado de esta situación fue un servicio limitado que produjo retrasos en las solicitudes de los servicios demandados o incluso imposibilidad de atender todas las peticiones. Esto, indudablemente, supone, a fin de cuentas, un

servicio de una calidad inferior a la que se espera de unas islas cuyo principal activo económico es el turismo.

Es indudable que en esta nueva temporada hay que enfrentar esta situación de manera diferente teniendo en cuenta las previsiones que apuntan a un mayor crecimiento de la demanda, algo que nos preocupa sobremanera, no tanto por la prestación del servicio, que es lo que pretende este decreto, como por la presión sobre el territorio que supone el aumento de personas que acceden a las islas.

La prestación del servicio puede solucionarse aportando las medidas necesarias para que no ocurran los problemas de saturación de la movilidad registrados, y por ello debatimos hoy este decreto ley que trata de ordenar el transporte en esa temporada que empieza en breve plazo. Otra cosa es la presión sobre el territorio, cuyo debate se posterga nuevamente.

Pero empecemos analizando el decreto ley. Dada la previsión de personas viajeras que se desplazarán a las islas en esa temporada, se habilita en el artículo 1 de este decreto la posibilidad de la contratación por plazas del servicio discrecional de viajeros por carreteras. Esta es una posibilidad extraordinaria contemplada en el artículo 63.2, de la Ley 4/2014, de 20 de junio, de transportes terrestres y movilidad sostenible de las Illes Balears, basadas también a su vez en el artículo 99 de la Ley 16/1987, de 30 de julio, de ordenamiento del transporte terrestre, modificada por la Ley 9/2013, de 4 de julio, en ambas se indica que solo puede emplearse esta posibilidad por causas muy específicas, con requisitos estrictos y de forma transitoria.

La excepcionalidad de la norma nos hace pensar en la insuficiencia del servicio irregular que, a su vez, nos debería llevar a la reflexión sobre dos cuestiones: la prestación pública de servicio y sus objetivos, por una parte y, por otra, sobre el crecimiento continuado de la demanda en relación con la masificación derivada del turismo.

El otorgamiento de licencias temporales de autotaxi por parte de los ayuntamientos facilitará la prestación de servicios al eliminar de forma temporal los trámites al efecto, contemplados en el artículo 53.4 de la Ley 4/2014, de transportes terrestres, ya comentada previamente. No obstante, la eliminación contemplada del Plan regulador puede establecer alguna sombra de duda en la designación de las concesiones de licencias temporales, aun reconociendo que en el propio decreto-ley se apuntan unas condiciones mínimas para ellas.

En cuanto a las licencias de VTC en el ámbito urbano del artículo 5, independientemente de lo que determina el Decreto 43/2014, de 3 de octubre, por el cual se despliegan y concretan determinados aspectos de la actividad de arrendamiento de vehículos con conductor en el ámbito territorial de las Illes Balears, y que se respeten las ratios entre taxis y VTC -determinada por islas-, siempre hemos manifestado nuestra oposición a este servicio de transporte. Lo que se plantea aquí es el ámbito urbano de la actividad de los VTC, algo ya muy discutido en el conjunto del Estado, a partir de un decreto del ministerio de 2018, que implantaba una moratoria de 4 años para que las comunidades autónomas regulasen en este sentido

acabado este tiempo; moratoria que venció el 30 de septiembre del año pasado.

No creemos que puedan convivir VTC y VT por las características especiales de los primeros, que incurren en competencia desleal con los segundos, por no hablar de las plataformas existentes ubicadas fiscalmente en el extranjero que, afortunadamente, de momento, no se encuentran presentes en el Archipiélago. En este artículo se indica también que los VTC deberán pedir autorización a los ayuntamientos en el caso de querer prestar estos servicios urbanos.

Igual consideración hemos de manifestar con respecto a la disposición adicional primera en relación con el Decreto 46/2019, de 7 de junio, por el cual se establecen las autorizaciones de alquiler de vehículos con conductor, de ámbito insular y de carácter temporal, en la isla de Mallorca. Nos parecen adecuadas tanto la declaración del taxi como servicio público de interés general, reconocido en el artículo 6, y la decisión de aplicar un régimen especial unificado de recogida de viajeros en la isla de Mallorca para taxis, basado en la autorización de una aplicación tecnológica única y un sistema tarifario homogéneo, según se explica en la disposición transitoria tercera, algo que entendemos también que habrá que extender al resto de las islas.

Nos parece adecuada, por otra parte, la distribución de los 43 millones de los Presupuestos Generales del Estado para el establecimiento del descuento del cien por cien del abono del transporte y títulos multiviajes de transporte, contemplada en la disposición adicional segunda y que se calcula según criterios de población. En el caso de Mallorca se han de tener en cuenta las distintas modalidades para su distribución.

En este decreto también se modifica la disposición final segunda, la ya citada Ley 4/2014, de Transportes Terrestres, en cuanto a inmovilización cautelar de vehículos, reduciendo a tres meses el tiempo de estacionamiento en espacios públicos, algo preocupante por la acumulación de vehículos sin recoger.

Este decreto-ley también tiene incorporadas otras disposiciones finales, fruto de modificaciones legislativas necesarias de adaptación a lo decidido en la Comisión Bilateral de Cooperación Administración General del Estado-Comunidad Autónoma de las Baleares, así como otras de matizaciones menores de algunas leyes. De esta manera, se modifica la disposición final tercera, el Decreto-ley 4/2022, de medidas extraordinarias y urgentes para paliar las consecuencias económicas y sociales derivadas de la guerra de Ucrania, consecuencia de las discrepancias manifestadas por la Administración General del Estado, que acabó generando la apertura de negociaciones que culminaron en un acuerdo de la citada comisión bilateral en relación con este decreto.

Asimismo, de conformidad con lo adoptado en esta misma comisión bilateral, se modifica, en la disposición final cuarta, el artículo 8 de la Ley 13/2012, de 20 noviembre, de medidas urgentes para la activación económica en materia de industria y energía, así como la disposición final quinta, el artículo 48 bis de la Ley 10/2019, de 22 de febrero, de cambio climático y transición energética.

Se establecen también modificaciones puntuales en la disposición final sexta, de la Ley 3/2022, de medidas urgentes para la sostenibilidad y la circularidad del turismo en las Illes Balears; y las modificaciones que se describen, por último, en la disposiciones finales séptima y octava, afectan a la Ley 8/2012, de 19 de julio, de turismo de las Illes Balears, y de la Ley 10/2022, de 23 de diciembre, de ocio educativo para niños y jóvenes de las Illes Balears, en relación con la delimitación específica de los albergues juveniles y eliminando aquellas instalaciones que no cumplen los requisitos pertinentes y tengan, en cambio, características turísticas, por lo que habría que aplicarles la normativa propia. También, en la disposición final séptima, se establece un calendario en relación con las camas elevables de los establecimientos hoteleros.

Volviendo al inicio de este discurso, el objetivo de este decreto-ley es asegurar el transporte y la movilidad para este verano, para esta temporada en las islas; estamos de acuerdo con ello y votaremos a favor, aun manteniendo la discrepancia con los VTC, pero lo que nos preocupa es que hay que limitar el crecimiento de la demanda.

Hay que reducir la llegada masiva de turistas, pensar en otra manera de vivir, en otra manera de enfocar la actividad económica, que reduzca de manera ostensible la llegada de viajeros a las islas, responsable de la tremenda presión sobre el territorio y de una enorme huella de carbono. El informe definitivo -que ha salido hace unos días, apenas-, del IPCC, el informe definitivo del IPCC, no deja lugar a dudas: no hay tiempo para seguir por la misma senda de emisiones. Hay que cambiar ya, ¡ya!

Gracias.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Jiménez. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

Sí, president, bon dia. Si m'ho permet, intervindrè des d'aquí perquè seré breu, crec que és un decret llei que, com a contingut polític, és un contingut prou més tècnic que no polític. Crec que el Sr. Jiménez abans que jo ha fet una exposició acuradíssima sobre el decret i sobre el contingut del decret, i tampoc no em vull repetir respecte d'això, és a dir, crec que tenim tota una sèrie de qüestions, de reptes damunt la taula, de problemàtiques que es donaren específicament o especialment a la passada temporada turística i que es pretenen erradicar.

Sense tampoc inventar la pólvora, perquè ja fa molts d'anys que està inventada, senzillament, d'agafar experiències que ja funcionen, fins i tot a altres illes, on tenen les competències ja delegades en temes de transports. I crec que, en aquest sentit, es tracta d'agafar aquelles experiències que han tengut un bon funcionament a altres indrets i intentar vehicular-ho, en certa manera, també aquí específicament, i on hi ha problema seriós, és a la Ciutat de Mallorca -a Palma- i també, evidentment, a les

zones més turístiques, en aquest sentit, i on parlem de problemàtiques que són molt puntuals dins el temps i que, per tant, des d'aquest decret se li vol donar resposta i que, per tant, votarem a favor.

Moltes gràcies.

(Algún aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ensenyat. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Ferrer.

EL SR. FERRER I RIPOLL:

Gràcies, Sr. President, i bon dia novament a tothom. Jo sí que seré una miqueta més breu que el senyor..., vull dir una mica més extens que el Sr. Ensenyat, perquè nosaltres el que volem és fer una sèrie d'observacions sobre aquest decret llei, perquè és més que evident que compartim la necessitat de poder pal·liar les externalitats negatives que vam viure, justament l'any passat, pel que era, i és, una bona notícia, com és la reactivació econòmica i turística de les nostres illes, però que és cert que va provocar determinades qüestions, problemes de transport, que aquest decret llei està cridat a solucionar.

Pel que fa al títol primer, nosaltres entenem i a més estam molt d'acord que -com a positiu- aquesta feina que s'ha fet des de la Conselleria de Mobilitat i Habitatge per poder dotar d'aquest nou mecanisme que permeti al transport discrecional la venda de places de manera individual en aquells trajectes que tinguin origen o destinació als ports i aeroports de les nostres illes.

Nosaltres entenem que es dona així sortida a una necessitat de transport que no té per què consolidar-se en el temps, però que sí ha de permetre descongestionar aquestes infraestructures bàsiques per a les nostres illes.

Entenem, a més, que aquests requisits que s'estableixen en el decret llei són completament garantistes i que ens eviten un frau de llei en un tipus d'activitat que ja havia estat molt vigilada precisament en el passat, quan s'havien incomplert les previsions establertes a la Llei balear de transport.

I també estam especialment d'acord amb els requisits de contractació d'aquestes places individuals i que s'hagi de fer una antelació mínima de 24 hores, precisament per això, per evitar un frau de llei que converteixi aquestes places de transport discrecional en una altra cosa que no són, i que entroncaria més amb un enfocament ultra liberal del transport públic col·lectiu que no pas amb el que es pretén en realitat amb l'objecte d'aquest decret llei, i que, per tant, es desviaria completament del que hauria de ser una concepció, en aquest cas, regulada del transport i que també s'allunyaria de la concepció que sempre ha tengut el nostre Grup Socialista pel que fa a la gestió del transport terrestre.

També en el títol II estam d'acord amb aquesta modalitat d'aquesta agilitació de la possibilitat d'atorgament de noves llicències temporals d'autotaxi, sense que s'hagi de fer

l'autorització prèvia que s'establia a l'article 53 de la Llei 4/2014, entès, aquest, com un procediment massa enrevessat i complex i que no produiria els efectes desitjats. Per tant, pensam que l'instrument que es desplega mitjançant aquest decret llei podrà permetre a aquells ajuntaments poder desplegar aquestes llicències temporals mitjançant un acte administratiu, que queda taxat també en el desenvolupament del decret.

En el títol III, pel que fa a aquest tipus de llicència per als vehicles de lloguer amb conductor, nosaltres consideram que ha de ser imprescindible aquesta autorització prèvia i preceptiva del municipi on estigui residenciat el vehicle, a través d'un procediment competitiu, d'aquesta manera els municipis tendran la potestat de determinar el nombre màxim d'autoritzacions VTC urbanes, domiciliades al seu municipi en atendre les característiques turístiques i la seva població flotant, així també com una adequada gestió del domini públic, el funcionament correcte de la mobilitat i el foment de les polítiques de transport públic col·lectiu i la protecció del medi ambient.

El que nosaltres volem és evitar que s'aprofitin aquests tipus de llicències, com ja passa a Madrid gràcies a Isabel Ayuso, que, per implementar un model de negoci, algunes marques ja han començat a desplegar, en aquest cas a la ciutat de Madrid, un sistema de negoci, un sistema de perversió del cost del sistema del taxi que, lluny d'afavorir una economia col·laborativa i redistributiva que cerqui un bon servei a la ciutadania, el que es fomenta, en aquest cas per la marca ultra liberal Ayuso, és el foment de la precarització laboral i la concentració de grans beneficis en mans d'empreses privades i ubicades fora de la realitat de la ciutat de Madrid.

El que cal evitar, per tant, és aquesta situació i el que cal és garantir la supervivència i la qualitat del servei públic del taxi en el seu àmbit territorial, sense renunciar, això sí, a iniciatives per millorar la competitivitat i la qualitat del sector.

En aquest sentit, nosaltres volem posar damunt la taula que el que passa ara mateix a la Comunitat de Madrid, amb un reglament aprovat recentment que pretén dotar d'una nova normativa el sector del taxi, i que permetrà acumular de 3 a 50 llicències a mans d'una sola persona, sigui física o jurídica, això és realment la destrucció del sector del taxi i la destrucció de la qualitat d'un servei públic...

(Remor de veus)

A més de conèixer també que aquest nou reglament eliminarà per complet l'obligació que tenen tots els taxis de lliurar un dia per setmana i establirà una llibertat horària completa per als taxistes que treballin perquè treballin quan ho desitgin. S'evita, així, no sols la conciliació familiar de centenars de taxistes que tenen el taxi com a una forma de viure, com a una petita empresa familiar, sinó que els tira a les potes dels cavalls dels especuladors, els quals amb aquesta acumulació de llicències podran permetre's el luxe de controlar més treballadors, cada vegada més precaritzats, i, això sí, podran cobrir les 24 hores i els 7 dies de la setmana, però entrant en una clara competència deslleial amb aquells que no poden fer-ho.

Cada vegada que governa el Partit Popular ja sabem què passa quan té l'oportunitat de posar les seves mans damunt el petit comerç o damunt els petits empresaris, ho dona tot a les grans superfícies, en el cas del comerç, o ho dona tot als grans especuladors, en aquest cas del taxi, en liberalitzar i aprovar regularitzacions que acaben amb el comerç tradicional de proximitat o que acaben, en aquest cas, amb empreses d'autònoms i familiars.

El que fa Ayuso a Madrid és el que volen fer a la resta de l'Estat si ostenten el poder, la seva agenda oculta de sempre, amagada sempre darrere aquestes rebaixes impositives, però que al final acaba resultant que acaben perjudicats, primer de tot, les petites empreses i, segon, els ciutadans, en aquest cas, el que explicava, amb una liberalització o també denominada "uberització" del servei del taxi o del servei discrecional, que és el que succeeix a Madrid, en aquest cas no es generarà ocupació, com és el que ens vénen, sinó que més aviat el que es generarà serà precarització.

Precisament per tot plegat, per aquesta exposició tan llarga que ja veig que alguns diputats de la dreta ens arrufen el morro, tota aquesta explicació ja tan llarga ve per justificar el motiu pel qual nosaltres donam suport a aquest decret llei i concretament a més, al títol IV, que és *Les mesures específiques relacionades amb l'autotaxi*, perquè aquí es reconeix un acte de justícia que és el de considerar el taxi com un aliat més en la xarxa de transport públic de les Illes Balears.

En cap cas, el taxi no ha estat ni és ni serà una amenaça per al transport públic col·lectiu, per a la bicicleta o per a altres modes de mobilitat sostenible ni viceversa, tots ells són aliats i contribueixen a generar una xarxa de diverses opcions que ha de tenir una finalitat última, que és la de reduir el nombre de vehicles privats a motor que circulen per les nostres carreteres i ciutats i que són els que generen, precisament, aquests problemes de contaminació i de col·lapse. És per això que nosaltres aplaudim molt especialment el reconeixement que es fa a l'article 6 d'aquest decret de la naturalesa de servei públic d'interès general.

I esperam que aquesta comunitat autònoma no canviï mai el criteri de liberalitzar aquest ja sigui el taxi o liberalitzar el sector dels VTC en donar entrada a grans acumuladors o a grans especuladors que puguin, primer de tot, acabar amb les empreses familiars i, segon, acabar amb la qualitat d'un servei públic que es presta a la ciutadania, ja siguin locals com forans.

Pel que fa a la disposició segona, nosaltres estam d'acord també amb aquest sistema de compensacions aprovat, primer de tot, tenint en compte la població de cadascuna de les Illes i després també tenint en compte la distribució que es fa a l'illa de Mallorca entre els usuaris que es transporten per part de l'Empresa Municipal de Transports de Palma i la resta d'usuaris que es transporten per part de la xarxa del Consorci de Transports de Mallorca.

Ens ho va dir aquí el conseller, fa dues setmanes, a una interpel·lació, quan ens recordava que aquests mesos de gener i febrer de 2023 han estat uns mesos rècords pel que fa a xifres de transport de viatgers en transport públic col·lectiu, hem arribat a una xifra de 3 milions de passatgers, una xifra que és

un rècord completament absolut, si la comparem amb períodes iguals, i ara aquí no faré trampes, no parlaré ni de l'any 2020 ni del 2021, sinó que me'n aniré a l'any 2019, quan en aquest mateix període de gener i febrer es varen transportar 1,6 milions de passatgers i a l'any 2022 foren 1,7.

Per tant, jo record que 3 milions de passatgers aquest any 2023 entre gener i febrer és tot un èxit, un èxit que demostra que les noves freqüències funcionen, un èxit que demostra que les noves concessions del TIB funcionen i un èxit que demostra que les més de 360.000 persones que ja disposen de la targeta intermodal no són només usuaris del present, sinó que també seran usuaris del futur, perquè la mesura que es fa ara de gratuïtat del transport públic no només va encaminada a reduir els efectes de la descontrolada inflació, produïda pels efectes de la guerra d'Ucraïna, sinó que té un altre i secundari objectiu, que és el de generalitzar una fidelització d'usuaris del transport públic.

I nosaltres, com a Grup Socialista, estam d'acord que aquesta mesura, que és una mesura d'emergència, una mesura de rescat per evitar que les butxaques dels ciutadans es vegin perjudicades per la situació d'inflació que vivim, pugui tenir, a més, aquest objectiu de consolidar tota una massa crítica d'usuaris de transport públic i que, a més, siguin ells els que ens reclamin i ens segueixin reclamant als polítics que representam la voluntat de la sobirania popular, que ens segueixi reclamant una millora constant i una renovació constant en els serveis de transport públic.

Per tot plegat, nosaltres aplaudim aquest decret llei, hi votam a favor i esperam que la resta de partits, ara que no sabem massa bé què diran, però que almanco hi puguin donar també un suport.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ferrer. Passam al torn de fixació de posicions. En primer lloc, donam la paraula al Grup Parlamentari del Partit Popular, té la paraula la Sra. Cabrera.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. CABRERA I ROSELLÓ:

Gracias, Sr. Presidente. Bueno, se trae hoy a debate y validación o no, el Decreto Ley 2/2023, de medidas urgentes en materia de servicio público, discrecional de transporte de personas viajeras y en otras materias vinculadas a sectores económicos. Un decreto ley que atiende, según el título, a unas necesidades de movilidad, pero que, además, vuelve a convertirse en un cajón de sastre, de temas varios y correcciones, consecuencia de mal regular. Un decreto con algunas medidas, entendemos que a demanda del sector, para mejorar el funcionamiento de Mallorca y, en general, y que también decimos valoramos positivamente.

Otro decreto que hace ya el número 36, lo decía hoy el diario *Última Hora*, bajo el pretexto de la extraordinaria y urgente necesidad, pero que la han convertido en tal, por su falta de previsión, falta de previsión del Govern balear, falta de trabajo para dar una solución global, consensuada a un tema extremadamente importante y complejo que ustedes quieren despachar muy rápidamente. La movilidad consideramos que es un problema que no es nuevo, de hecho, antes ya de la pandemia, se vaticinaban y planteaban por parte del sector los problemas que hoy existen. Han ido tomando medidas, que han parchado la situación, atendiendo a temas específicos, pero no se ha abordado de manera integral, y así nos lo trasladan, y este decreto ley, como digo, no deja de ser otro parche.

Vemos falta de planificación, de infraestructuras dimensionadas a la justa medida y obras que ahogan los flujos, sin dar primero alternativas ni siquiera de aparcamientos. Vemos que ya nos hemos quedado sin los convenios de carreteras, porque ni siquiera han ejecutado en 8 años y vemos que también faltan conductores, falta formación específica, faltan facilidades que les viene reivindicando el sector.

Y al Sr. Ferrer le diré que más vale que no se preocupe tanto de Madrid y se preocupen más de Baleares, que es lo que les ocupa...

(Alguns aplaudiments)

..., su triunfalismo, la verdad, es que nos preocupa un poquitín.

Porque en realidad la situación del transporte viene siendo caótica, la temporada pasada ya se generó un caos en movilidad, así se lo trasladó el sector del transporte, así lo han sufrido y lo sufren los ciudadanos y así lo denunció el sector turístico en las diferentes ferias turísticas, como uno de los graves problemas a solucionar. No es normal que hayan esperado a marzo de este año, para tomar alguna decisión a este respecto y ustedes hablan de previsión, ¡sorprendente!

Abordar una nueva temporada en precario, cuando se sabía que esta temporada habría necesidades muy importante de atender, es desidia, y no es el servicio que ha de dar un destino turístico, como Baleares, en el que se ha de apostar por la calidad, el cuidado de nuestros visitantes, el cuidado a los residentes y por la sostenibilidad. Después de 8 años de Govern Armengol, seguimos viendo cada día como el colapso, que ya existía en las entradas de Palma, sigue creciendo, con las obras resulta caótico.

También veíamos recientemente los problemas generados por el cierre del túnel de Son Vic en Andratx, o los atascos diarios con el carril VAO. Vemos buses llenos dejando gente en tierra, como única alternativa teniendo el taxi, generando también una distorsión sobre ese servicio, mientras la administración no refuerza rutas en transporte regular de manera suficiente, no se compran más coches suficientes, o no se facilita que haya nuevos chóferes. Otro ejemplo, en Menorca, el caos con el Jaleo bus del año pasado, fue el detonante que se llevó por delante a la consellera de movilidad.

En cuanto a las medidas que ustedes aportan en este decreto ley, vemos que efectivamente, se permite la contratación por

plaza en el transporte discrecional de viajeros en autobús, con origen o destino en puertos y aeropuertos. Sabemos que es una demanda del sector, desde hace mucho alega el sector que había que permitir dar servicio a la demanda, optimizar el uso de los vehículos y evitar emisiones. El Sr. Conseller habla de consenso, pero si bien es cierto que el sector lo considera esto mejor que no tener nada, también afirma que tiene difícil efectividad, con contratación 24 horas, antes no se podrá dar respuesta a la demanda de los traslados, la gente seguirá quedándose en tierra como cada año, y el hecho de que sea sólo para 2023, la inversión en logística y en tecnología necesaria no se podrá amortizar, además de que ya estamos en abril, prácticamente.

En cuanto a las medidas de licencias temporales para los taxis, con un tratamiento excepcional, nos hacen llegar, ¡qué bien, estupendo!, que ya está recogido en la Ley de 2024, como también ha dicho el Sr. Conseller, pero que falta planificación denuncian dificultades, otra vez, para conseguir coches que tardan 7 meses, para conseguir conductores, para conseguir taxímetros, que tardan 2 meses y que todo esto la verdad que se les antoja difícilmente aplicable. Y medidas para las autorizaciones de los VTC, en las que se establece que las nuevas que se den, perfecto, no pueden hacer viajes urbanos, sólo interurbanos, y si el ayuntamiento correspondiente lo autoriza explícitamente, es algo que nos dicen que administrativamente puede generar confusión, agravios comparativos, además de la disparidad de criterios que pueden tener los diferentes ayuntamientos a la hora de actuar.

Otro punto que se recoge en este texto son las ayudas del Estado, para la implantación del descuento del cien por cien en el precio de los abonos del transporte y los criterios de reparto por islas. En este caso, sí, lógicamente, podríamos compartir la regulación por decreto ley, los criterios los vemos correctos y así lo ven los consejos. Aquí lo importante es que, efectivamente, este dinero llegue rápidamente, para poder formalizarse estos convenios con las empresas.

Vemos también que establecen un año para determinar un régimen especial, unificado, de recogida de pasajeros del taxi. Sinceramente, lo vemos más una forma de ganar tiempo, porque el sector lleva pidiendo algo así desde hace años y años. Pero es que, por otro lado vemos que este texto aborda modificaciones legislativas por discrepancias con el Gobierno central y van alrededor ya de 20, dado que el Govern de la Sra. Armengol, por enésima, vez ha regulado mal, ha sobrepasado sus competencias a sabiendas, y lo peor es que, con esta actitud, ha estado engañando a los ciudadanos, para al final volver a remitirse a la normativa estatal.

Modificado el Decreto 4/2022, de medidas urgentes por la guerra de Ucrania, todas las promesas de revisiones de precios del transporte público regular, de la variación de precios de materiales, de las obras, todo eso al final ha quedado nada. Y modifiquen la Ley 13/2012, de medidas urgentes de activación económica en industria y energía, y la Ley 10/2019, de cambio climático, también por sobrepasarse en sus competencias.

Finalmente, vemos que el Govern vuelve a aprovechar para modificar leyes por la vía de urgencia y la vía de la opacidad, sin tramitación previa en este decreto ley, modifica la Ley

3/2022, de circularidad turística en cuanto a la Escuela de Hostelería. Vemos que modifica la Ley turística 8/2012, en cuanto a lo que afecta a los albergues de tiempo libre educativo, que pudieran ser sometidas a la normativa turística, y en cuanto al calendario de instalación de camas elevables. Vemos que modifica la Ley 10/2022, de tiempo libre educativo de la infancia y la juventud, para adaptarla a las modificaciones ya expuestas de albergues juveniles turísticos de la Ley 8/2012.

En resumen, más allá de que estas últimas modificaciones puedan estar justificadas para conseguir una mejor aplicación, también consideramos que esto es producto de su desparrame normativo y la madeja que han creado durante estos 8 años de govern, una maraña que ni la propia administración es capaz de controlar, como vemos, con estas modificaciones constantes, y evidentemente los ciudadanos tampoco pueden. Creemos que este decreto ley es un parche más, que recoge alguna de la medida puntual positiva, que ya hemos valorado, es reclamado por el sector parcialmente, pero también creemos que no da una respuesta global a un problema complejo, ni lo da este decreto ley, ni lo ha dado el Govern de la Sra. Armengol durante la legislatura.

Creemos que es necesaria una planificación de una movilidad, desde una estrategia conjunta, para dar respuesta a los residentes y para dar respuesta a los retos que ha de asumir un destino turístico como es Baleares, donde la movilidad es un pilar fundamental y más, ante los nuevos hábitos de nuestros visitantes.

Muchas gracias, Sr. Presidente.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Cabrera. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Pérez-Ribas.

EL SR. PÉREZ-RIBAS I GUERRERO:

Gràcies, president. Bé, debatem avui la validació del Decret Llei de mesures urgents en matèria de servei públic discrecional de transport de persones viatgeres i, com sempre en els decrets lleis del Govern, hi ha altres matèries vinculades a sectors econòmics, *cajón de sastre*, per ficar-hi molta més cosa, com ja ha comentat la Sra. Cabrera.

Però abans de començar la meva intervenció, m'ha sorprès a la seva exposició, Sr. Conseller, que hagi dit que l'ordre de càrrega d'Eivissa funciona bé. ho ha dit i, bé, idò resulta que a Eivissa, la gestió del Consell d'Eivissa en matèria de transports...

(Se sent de fons el Sr. Conseller de Mobilitat i Habitatge de manera inintel·ligible)

... no, jugant, negociant amb els ajuntaments i amb el sector del taxi per poder fer una ordre de càrrega que pugui ser a tota l'illa d'Eivissa, ha estat satisfactòria. Per tant, ens congratula molt que vostè també consideri que el que s'ha fet des del Consell d'Eivissa ha estat correcte, sobretot per la feina que ha fet el

nostre conseller d'Innovació, Transparència, Participació i Transports.

Bé, sobre aquest decret llei, ja ho diu l'exposició de motius, llegeixo literalment: "Aquesta previsió d'increment exponencial en la demanda de transport públic durant la temporada d'estiu obliga a plantejar-se mesures eficaces i eficients, amb la finalitat que no es torni repetir la situació produïda a l'estiu del 2022 a l'hora de poder fer front al col·lapse conjuntural de la temporada turística". Per tant, vostès mateixos reconeixen que el 2022 va ser un col·lapse, un any de col·lapse i de fracàs, i, un any després, o sigui, quasi a l'inici de la temporada, quan han tengut temps a bastament per fer modificacions legislatives, presenten un decret llei per intentar salvar la temporada, que ja va ser desastrosa l'any passat, en matèria de transport públic.

Bé, consideram que entendra que no ens fa gens de gràcia que sigui tot de pressa i corrents en aquest decret llei i, per tant, no el votarem a favor i ens abstenim, entre d'altres coses, perquè no tenia justificació d'urgència, si s'hagués tramitat en el seu moment hagués pogut millorar-se, sobretot el tema dels VTC, com ja s'ha parlat aquí, i altres aspectes.

De fet, l'únic punt, diguéssim, realment urgent és la disposició addicional segona, que fa referència a la distribució dels diners a l'Empresa Municipal de Transports Urbans de Palma, al Consorci de Transports de Mallorca, a Serveis Ferroviaris de Mallorca, al Consell d'Eivissa, al Consell Insular de Menorca i al Consell Insular de Formentera, dels diners per a la gratuïtat del transport públic, que, evidentment, estam d'acord. També estam d'acord en com s'han repartit els diners i estam d'acord que aquest impuls del transport públic vagi acompanyat, a un moment de molta inflació, amb la gratuïtat del transport públic.

Vostès, això, després, ho aprofiten per dir que han passat d'1.600.000 usuaris els dos primers mesos de l'any 2019 a 3 milions, bé, aquí supòs que ha influït, per ventura un poc, però qualque cosa haurà influït que sigui gratuït el transport públic.

Ja sobre altres punts, bé, hem de dir que sobre la contractació de viatgers en autobusos discrecionals, doncs segurament és una solució que millorarà el transport públic a les Illes Balears. És ver que es podia haver fet abans i és ver que es podria haver fet més consensuat amb el sector per millorar sobretot el tema, que ja s'ha comentat, de la contractació amb una antelació de 24 hores.

Sobre el tema dels taxis que, puguin demanar llicència sense l'aprovació prèvia del pla regulador, el mateix sector del taxi diu que aniran molt justos per poder tramitar totes les llicències aquest estiu, però, bé, s'ha intentat. Igualment, repeteix el que he dit abans, si això s'hagués fet fa uns mesos per ventura tot hauria anat més coordinat.

Aquí estic amb el Sr. Ferrer, evidentment el servei del taxi és important que es reconegui com un servei públic, per ventura és un article que és redundant, però, bé, és important que es reconegui com un servei públic.

I res, finalment, vull insistir que la nostra abstenció no és perquè estiguem en contra d'aquestes solucions que es

plantegen per millorar l'eficiència del transport públic a les Illes Balears durant aquest estiu, sí que és perquè, primer, s'ha fet molt tard, es podria haver fet anteriorment, excepte la disposició addicional, que sí que és urgent, i que s'aprofita un decret llei per incorporar modificacions a altres lleis, com ja s'ha comentat, evidentment ja és tan recurrent que ja no importa ni fer cap comentari sobre el tema.

Moltíssimes gràcies, president.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pérez-Ribas. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula el Sr. Campos.

EL SR. CAMPOS I ASENSI:

Sí, Sr. Presidente, si me lo permite, intervendré desde el escaño. Simplemente, bueno, la intervención la iba a realizar mi compañero Sergio Rodríguez, que ha tenido que ausentarse, pero para no repetirme en lo que han dicho los diputados que acaban de hablar en el turno de fijación de posiciones, nosotros nos vamos a abstener, pero el principal motivo de la abstención es que estamos otra vez ante un nuevo decreto ley, como se ha apuntado hace un momento, en el que la urgente necesidad pues brilla por su ausencia, además de que entra a regular cuestiones que van mucho más allá de lo que en teoría pretende este decreto.

Vamos, en definitiva, nos abstendremos. Y lo que sí queremos dejar claro es que durante esta legislatura hemos asistido a un rodillo absoluto ideológico, ejecutado a través de todo tipo de decretos leyes que no cumplían esa urgente necesidad.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Campos. Pel Grup Parlamentari El Pi té la paraula el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputades. Bé, el nostre grup parlamentari s'abstindrà a la votació de convalidació d'aquest decret llei perquè, efectivament, estam d'acord amb altres grups que han intervingut, en el sentit que no existeix la urgent i extraordinària necessitat per al decret llei, o, si existeix, és per la desídia, l'apatia i la passivitat del mateix govern. Perquè, és clar, el mateix conseller, a la seva exposició, ens diu: "tothom és sabut que hi va haver l'increment de necessitat de mobilitat i de servei de la temporada 2022". Si tothom és sabut, per què no varen reaccionar? Si tothom és sabut, com es pot justificar la urgent necessitat?

És que realment vostès s'ho han de fer mirar, perquè ens han dit aquí que durant la temporada 2022 varen constatar la insuficiència dels serveis, però durant 8 mesos s'han volgut gratar la panxa, i després: ai!, és que és urgent perquè comença la temporada 2023! No, és que això és així, conseller, em sap greu. Vostès, si haguessin estat un govern responsable, el mes

de setembre haguessin tramitat un projecte de llei aquí per fer aquestes modificacions, però no, vostès s'han estimat més no fer res durant sis mesos i després dur el decret llei. Per tant, des d'aquest punt de vista, ens sembla que ja hi ha un argument de pes absolut per no votar favorablement la convalidació d'aquest decret llei.

De les mesures pròpiament del decret llei, perquè, és clar, aquí... -ara em desviaré del que tenia pensat dir, però em desviaré una miqueta-, com sempre passa en els seus decrets llei, no només són objecte de regulació al seu decret llei les qüestions, diguem, del títol del decret llei, sinó que després arriben les disposicions finals, que són les rebaixes, i hi ha calaix de sastre i ens hi fiquen de tot; hi fiquen, per exemple, el tema de la llei de canvi climàtic; que ja és la tercera o la quarta vegada que canvien el règim jurídic per autoritzar el traçat de les xarxes de baixa tensió. No n'endevinen ni una, primer varen fer una modificació, ho varen fer tan malament que havien d'anar a impacte ambiental, és a dir, varen llevar la llicència municipal, però ho varen deixar perquè anàs a impacte ambiental. Després se'n varen tèm, varen llevar això de l'impacte ambiental, ara tornen corregir-se. Per ventura, si tramitassin les lleis amb tranquil·litat i com a projecte de llei, per ventura, per ventura, sortirien les coses millor i no s'haurien d'estar rectificant eternament vostès les pròpies normatives.

Per tant, si el 2022 ja havien constatat aquesta situació i totes les disposicions finals no tenen urgent necessitat, perquè són objectes de modificació que s'haurien de tramitar per procediment ordinari, nosaltres, evidentment, amb això ja tenim l'argument fet per no donar suport al projecte de llei.

Bé, però vaig pròpiament a l'objecte del decret llei, hi ha bàsicament tres mesures: dues les compartim totalment, les dels autobusos i les dels nous VTC, són dues normatives que compartim i, per això, no votarem en contra del decret llei, perquè pensam que aquestes dues normatives donen solucions i són positives.

En relació amb el tema dels taxis és on tenim més dubtes, Sr. Conseller, perquè, primer de tot, en el tema dels taxis a constata un gran fracàs, perquè vostès, en 8 anys, no han estat capaços de fer l'aplicació tecnològica per a la recollida unificada a tota illa; vostè, tot això depèn que vostès facin l'aplicació tecnologia, i en 8 anys -en 8 anys- no han estat capaços de fer una aplicació tecnològica. Ens hem de creure ara que perquè ho escriuen a un butlletí oficial en un any ho faran? No ens ho creiem, si depèn de vostès, al ritme que han demostrat en habitatge i en realització de l'aplicació tecnològica, tenim molts dubtes i som molt escèptics que siguin capaços de fer-ho.

Per tant, un dels objectius que podia justificar el decret llei, que era establir un règim jurídic unificat de recollida de viatgers a Mallorca, no s'aconsegueix amb el decret llei, el decret llei només diu: bé, el Govern ja ho farà, d'aquí a un any..., veurem què passa! Però no arreglam el problema amb el decret llei, simplement fem una declaració d'intencions.

I el segon tema, el tema de les llicències temporals. En el tema de les llicències temporals vostès fan una no-regulació, no és que facin una regulació, fan una no-regulació, bé, exoneram

que els ajuntaments hagin d'aprovar el Pla regulador i ja ho veurem, ja s'arreglarà cada ajuntament. I, com s'ha constatat aquí, cada ajuntament veurem quin acte administratiu diu, quin dimensionament fa dels taxis i quines condicions donen a aquest acte administratiu. Això no està prou clarificat en el decret llei i, per tant, nosaltres, en aquest sentit, també hi trobam mancances, perquè serà difícil la concreció per part dels ajuntaments d'aquesta regulació.

I, per tant, en el tema dels taxis, concretament, compartint un poc la filosofia que hi ha d'haver llicències temporals i que el règim unificat és una bona idea, no trobam que la solució concreta adoptada en el decret llei sigui prou satisfactòria, no ho trobam. I, per tant, també aquí tenim una justificació de la nostra abstenció a la convalidació.

Finalment, efectivament, com sempre sol passar, hi ha una part en què sí està justificat el decret llei, que és el tema de les ajudes estatals, i en aquest tema, sempre passa, vostès és l'únic element que realment, a part del tema dels autobusos, que realment tendria sentit el decret llei, atès que vostès no varen actuar en el seu moment, el setembre del 2022, i, aleshores, en aquest àmbit també li donam suport.

En relació amb la modificació de la Llei de transport i el que ha dit de la immobilització de vehicles, ens sembla bé, però tampoc no és decret llei, tampoc no és decret llei, no, no, no, vostès tenen un problema amb què passa amb els cotxes i han d'establir un termini, em sembla molt bé, ho compartesc, però això no és objecte de decret llei, perquè no és una urgent i extraordinària necessitat, és una llacuna legal que vostès venen arrossegant i que aprofiten. I, per tant, és l'exemple paradigmàtic de com vostès fan les coses, amb un abús absolut i impropedent, antidemocràtic, del decret llei.

Gràcies.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula el Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. I jo, a banda de subscriure molts dels arguments que s'han dit aquí, vull afegir un altre tema, i és un tema que per a nosaltres és un dels motius pels quals no podem donar suport a aquest decret llei, és que és un decret llei que regula aspectes l'execució dels quals està transferida als consells insulars, alguns, a Menorca, el d'Eivissa i el de Formentera, i almenys en el de Menorca, com es diu, se'n van assabentar pels diaris. A mi em sembla que no hi ha dret que el Govern faci un decret llei sobre la matèria de mobilitat, miri, Sr. Conseller, jo això ho he parlat amb la consellera, ho he parlat amb el director insular, llavors a mi em diuen que no en tenien ni idea, que se n'han assabentat pel diari. Ah, jo no sé amb qui ho ha parlat vostè, però se suposa que la seva interlocutora en aquesta matèria ha de ser la Consellera de Mobilitat.

Llavors, o miri, seré més restrictiu, la Consellera de Mobilitat del Consell Insular de Menorca no en tenia ni idea, és a dir, jo, si vostè ho ha parlat amb algú altre del consell insular, doncs s'haurà d'aclarir. Llavors, vostè entendre que és molt desagradable trobar-se al capdavant de gestionar unes polítiques i que després el qui té la iniciativa legislativa, en aquest cas el Govern, perquè, és clar, la potestat legislativa és del Parlament, però en aquest cas vostès fan ús d'una via extraordinària, que és el decret llei, amb la valoració que em mereix l'ús del decret llei, en aquest decret llei subscriu el que han dit la resta de portaveus de l'oposició, doncs, en aquest cas, és que, a més a més, ni tan sols s'ha tengut la lleialtat de comptar amb l'opinió dels qui són els responsables d'aplicar aquest decret llei en els consells insulars que tenen transferida aquesta competència.

I aquí tornam a un problema, com quan s'ha discutit la moció del Partit Popular, que ha defensat el Sr. Camps, on he fet referència a l'asimetria en la distribució d'aquesta competència, ja que el Govern gestiona directament aquesta competència a Mallorca, crec que hauria de ser extremadament curós en tenir en compte les altres administracions que a les altres illes gestionen aquesta competència. I en aquest cas, no se n'ha estat, jo no sé si vostè ho ha parlat amb la presidenta o ho ha parlat amb algú altre, però, òbviament això s'ha de parlar a un nivell d'operativa, això s'ha de parlar amb els qui gestionen la competència i que són els que després hauran d'aplicar aquest decret llei.

Perquè, a més a més, aquest decret llei està fet per resoldre els problemes de Mallorca, i no per resoldre els problemes de les altres Illes. I això es veu molt clarament amb el tema de la contractació per plaça en el transport discrecional, en el qual vostè sap que la postura del Consell de Mallorca, i sembla ser que compartida amb la de la resta d'illes, és que aquesta opció s'hauria de flexibilitzar molt més. Perquè els problemes de saturació del servei del taxi a les illes menors són molt més greus que a Mallorca, per un tema de massa crítica; és a dir, al nivell de saturació s'hi arriba molt més prest i, per tant, la necessitat de disposar d'alternatives al servei del taxi que permetin desplaçar turistes als llocs on estan allotjats és encara molt més greu.

Llavors, la justesa amb la qual han modificat el tema de la contractació per plaça deixa molt a desitjar i deixa molt enfora les necessitats que en aquest cas, per exemple, jo conec, evidentment, més la situació de Menorca, això es veu molt clarament, per exemple, a Mallorca, a l'aeroport hi ha moltíssimes línies que van directament a les urbanitzacions, però, com vostè sap perfectament, el servei regular d'autobusos a Menorca no té enllaç directe amb la major part d'urbanitzacions, ni tan sols amb la major part de pobles, perquè? Per un problema de massa crítica, és a dir, hi ha un problema de massa crítica que fa que el servei sigui molt més reduït i que, per tant, no pugui arribar sobretot als llocs de destinació dels turistes.

En aquest sentit, la contractació per plaça podria ser una solució, per què? Perquè el taxi està saturat i perquè el servei regular no dona una resposta necessària en aquestes circumstàncies. Per tant, això permetria apaivagar el col·lapse que hi ha a ports i aeroports, permetria descongestionar el

servei de taxi, posaria en valor una mobilitat en transport col·lectiu i, a més a més, a cost zero per a l'administració, és a dir, absolutament en línia amb els principis que la llei que regula el transport públic imposa per al desplegament de les polítiques de transport públic.

Això, si s'hagués parlat amb els consells, si s'hagués comptat amb ells, es podria haver resolt. I aquest és el motiu pel qual nosaltres, bàsicament, no podem donar suport a aquest decret llei, i espero que vostè ho entengui.

Nosaltres demanarem, encara que pugui ser simbòlic, la tramitació com a projecte de llei, dic simbòlic perquè, evidentment, amb el temps que queda de legislatura no es podrà gestionar, però, en tot cas, ho demanarem, perquè és la nostra manera de dir: si es pogués tramitar com a projecte de llei nosaltres intervindríem per millorar aquest aspecte, perquè creiem que és un decret llei que, en alguns casos, ja dic, salvant tot el que s'ha dit sobre la tardança amb què arriba i que es podria haver fet molt abans i sense utilitzar la forma que, al final, acaba essent un abús, sense utilitzar la forma del decret llei, creiem que amb aquests canvis podria ser una norma acceptable. Però creiem que una norma de tipus que afecta competències dels consells insulars encara és més greu que s'opti per la via del decret llei, en lloc d'haver-ho fet per un projecte de llei ordinari.

Gràcies, Sr. President.

(Algun aplaudiment)

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE
(Josep Marí i Ribas):

Sr. President, em permet dir..., es pot fer això o no? No?...

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Conseller, entenc que vol obrir un torn... una qüestió incidental.

EL SR. CONSELLER DE MOBILITAT I HABITATGE
(Josep Marí i Ribas):

No, volia contestar una cosa al Sr. Castells, però no sé si... Sí?

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

És una qüestió incidental, el Reglament contempla una qüestió incidental.

(Remor de veus)

Senyors diputats i senyores diputades, un cop finalitzat el debat, el president demana si el Ple valida o no el decret llei debatut. Passam a votar. Votam.

Vots presencials: 27 vots a favor, cap en contra i 23 abstencions; hi ha un vot telemàtic del Sr. Mariano Juan, d'abstenció. Per tant, el resultat final és de 27 vots a favor, cap en contra i 24 abstencions.

En conseqüència, es proclama validat el Decret Llei 2/2023, de 6 de març, de mesures urgents en matèria del servei públic discrecional del transport de persones viatgeres i en altres matèries vinculades a sectors econòmics.

I un cop validat el decret llei, el president demana si qualque grup parlamentari desitja que es tramiti com a projecte de llei.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Disculpi, Sr. President,...

EL SR. PRESIDENT:

Sí, Sr. Castells.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Sí, demanem que es voti la tramitació com a projecte de llei.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé. Idò sotmetem a votació aquesta consideració al Ple. Per tant, passam a votació si s'ha de tramitar com a projecte de llei aquest Decret Llei 2/2023. Passam a votar. Votam.

Vots presencials: 11 vots a favor, 27 en contra, 12 abstencions; hi ha un vot telemàtic del Sr. Mariano Juan, de votació en contra. I el resultat global és d'11 vots a favor, 28 en contra i 12 abstencions.

Atès el resultat de la votació, el Decret Llei 2/2023, de 6 de març, de mesures urgents en matèria del servei públic discrecional del transport de persones viatgeres i en altres matèries vinculades a sectors econòmics, no serà tramitat com a projecte de llei pel procediment d'urgència.

V. Debat i votació del dictamen de la Comissió d'Economia del Projecte de llei RGE núm. 22/23, complementat amb l'escrit RGE núm. 170/23, de modificació de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes de les Illes Balears.

Passam al punt número 5 de l'ordre del dia d'aquesta sessió plenària, relatiu al dictamen del Projecte de llei 22/2023, de modificació de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes de les Illes Balears.

Farà la presentació, per part del Govern, del projecte de llei, el conseller de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

Bon dia, gràcies, president. Avui el debat no s'ha prolongat molt i, per tant, bé, jo no tenia calculat que començaria a aquesta hora, perquè arriben totes aquestes associacions que han donat una mà molt important a la conselleria, precisament per dur a aquest tràmit parlamentari, aquesta reforma de la Llei del joc.

És evident que tots els que no són ara mateix als seus escons fan ús dels bons comercials que s'han publicitat avui per part del Govern, es troben tots ara mateix comprant compulsivament...

(Alguns aplaudiments)

... a tot el petit comerç de les Illes Balears. Està molt bé, fantàstic!

(Remor de veus)

No han arribat encara, però jo vull donar gràcies, donar gràcies a totes aquestes associacions, des de l'OCU a la Federació d'Associacions de Veïnats de Palma, a l'Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència, a l'Associació de tractament a persones amb problemes de joc patològic, Juguesca, a la Federació d'associacions de pares i mares d'alumnes, FAPA, perquè és evident que tots, a l'Institut Europeu d'Estudis en Prevenció, al Pla d'addiccions i drogodependències de les Illes Balears de l'ib-salut, a la Defensora de la Ciutadania de Marratxí, a tota aquesta gent, Projecte Home i UNICEF, que arribaran a aquest ple, que ha començat...

EL SR. PRESIDENT:

Un poc de silenci, per favor.

EL SR. VICEPRESIDENT I CONSELLER DE TRANSICIÓ ENERGÈTICA, SECTORS PRODUCTIUS I MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (Juan Pedro Yllanes i Suárez):

..., ha començat un poc abans -sembla que no interessa molt una modificació de la Llei del joc-, i des d'aquí vull fer un agraïment especial al personal de la Direcció General de Comerç, però especialment al seu director general, Miquel Piñol, i a Fernando Navarro, antic assessor de la conselleria, que varen ser l'ànima d'aquesta modificació de la Llei del joc.

Avui duim a debat per a la seva aprovació la modificació d'aquesta llei del joc, una llei que inclou com a novetats principals els següents aspectes: adaptació de missatges d'alerta i control en pantalla de màquines de joc, relatius a l'edat i a la responsabilitat envers el joc; la regulació dels rètols i elements que cobreixen els panells frontals exteriors dels establiments de joc; la limitació per a la nova llicència de 500 metres a centres d'educació; la prohibició de la publicitat; i el topall a la ràtio actual per a salons de joc i locals específics d'apostes al territori de les Illes Balears, que es limita al 75 per cada milió d'habitants empadronats a la comunitat autònoma.

Des del començament de la legislatura vàrem deixar molt clar un missatge, un missatge de tot el Govern de les Illes Balears: no volíem que les nostres illes es transformessin en un Las Vegas *low cost* o en una Macau del sud d'Europa, però la situació que ens vàrem trobar va ser la següent: una densitat de sales i establiments de joc que doblava la mitjana estatal amb gairebé 150 ubicacions arreu de les Illes; un seguit de conflictes veïnals per l'obertura de nous salons a barris vulnerables o a zones de trànsit de menors, com és el cas que vostès coneixeran del carrer Cabana a la localitat de Marratxí; nombroses mocions municipals les quals ens insten a prendre mesures, especialment l'allunyament d'establiments de joc i apostes de centres escolars o d'esplai; queixes d'educadores i educadors, i mares i pares d'alumnes, entre d'altres, per la publicitat que s'exhibia a espais i transports públics o el patrocini d'esdeveniments esportius o lúdics en infants; i advertiments per part d'associacions de persones amb problemes de joc patològic i d'altres experts en addiccions de comportaments de la greu incidència personal, familiar, social i sanitària de la ludopatia i les poliaddiccions, especialment en edats ben primerenques.

Perquè se'n facin una idea, de les tres unitats de conductes addictives de l'ib-salut, una és exclusiva per a joves d'entre 14 i 21 anys, un estat de la situació realment greu, tot i els importants esforços fets durant la passada legislatura, entre altres mesures, la gran fita que va suposar la prohibició o assolir menors zero als establiments de joc, era tan preocupant la situació que vàrem haver d'habilitar una clínica per atendre joves de 14 anys, amb problemes d'addicció al joc. Era hora de actuar d'una manera contundent, i així ho vàrem fer: primer administrativament, amb una moratòria de noves llicències, que després vàrem tornar activar fins al mes de juliol d'enguany. Una moratòria que va servir per agafar aire i poder fer un plantejament seriós de replanificació sectorial, que ara es tanca amb aquesta modificació de la Llei 8/2014, del joc i de les apostes de les Illes Balears, que avui debatem en aquest Parlament.

(Algun aplaudiment)

Aquesta replanificació parteix de tres principis fonamentals: salut pública, protecció de col·lectius vulnerables, com persones amb problemes de joc patològic, autoprohibits i molt especialment les i els nostres joves i la convivència veïnal. Són tres principis on podem trobar la majoria d'aquesta cambra, tres principis amb un ampli consens social i veïnal i emparats per les dades i les experiències que ens traslladen experts i organitzacions de tot àmbit, preocupats per la proliferació de l'oferta de joc a les nostres illes.

Parlam de dades objectives, perquè quan la *Revista Española de Salud Pública*, en el seu article *El negocio de los juegos de azar, una perspectiva desde la salud pública*, marcava la mitjana espanyola en 75 establiments de joc per cada milió d'habitants, nosaltres ens trobàrem gairebé amb 120 establiments per milió d'habitants, 45 punts per sobre de la mitjana estatal. I això és una dada objectiva.

Quan el gener d'enguany el *Servicio de Control de Juegos de Azar* de la Policia Nacional ens advertia que ja hi ha a les Illes Balears més de 2.400 famílies amb almanco un dels seus

membres que s'ha hagut d'autoprotibir l'accés a les sales de joc, per problemes de joc patològic, o d'altres addicions, això és una dada objectiva.

Les dues llicències de nova obertura, que finalment no s'han produït al carrer Cabana de Marratxí i al carrer Miquel Bisellach d'Inca, sumaven més de 700 metres quadrats d'oferta de joc, a zones, especialment sensibles, amb rutes escolars, centres educatius i centres ambulatoris al voltant. I això és una altra dada objectiva.

A l'*Enquesta 2022 sobre alcohol i drogues en España, EDADES*, del Ministerio de Sanidad, s'especifica que el 58,1% de la població de 15 a 64 anys ha jugat amb doblers, dels quals el 60,4% són homes i el 55,7% dones. Això vol dir una altíssima prevalença a la societat i una distribució entre edats i sexes que no té cap barrera. Això és una altra dada objectiva.

Tenim a Balears 4.525 màquines a hostaleria, les conegudes més vulgarment com màquines escurabutxaques, sense cap mena de control d'edat, o front les persones amb problemes de joc patològic. D'acord amb IBESTAT, amb dades de demografia empresarial del darrer trimestre del 2022, el total d'empreses d'alta a la Seguretat Social del sector de l'hostaleria, era de 5.811, és a dir, pràcticament tenim un mínim d'una màquina per a cada bar o establiment. I això, una altra dada, és una dada objectiva.

Sempre que es procedeix a la regulació de qualsevol sector de l'activitat econòmica, normalment du aparellat un conflicte d'interessos. En el cas de l'activitat del joc, els interessos contraposats giren entorn de la salvaguarda de l'interès general, la salut pública i l'ordre públic, enfront dels interessos econòmics particulars.

És indubtable que les mesures que proposam, no agraden a tothom i algú encara ens demana ser més contundents, però almanco podem garantir un parell d'efectes immediats d'aquesta proposta de modificació de la Llei del joc i apostes. Les llicències de joc presencial s'hauran de reduir a la meitat i el topall serà aquesta mitjana abans apuntada, d'un màxim de 75 a totes les illes. No tornarem a la situació de sobreoferta, que ens vàrem trobar amb 150 establiments i un creixement desbocat. A partir de l'entrada en vigor d'aquesta modificació de llei, el joc a la nostra comunitat solament podrà decreïxer.

(Algun aplaudiment i remor de veus)

Les màquines l'hostaleria, les escurabutxaques, hauran de dur un sistema de control d'edat i hauran de trobar-se en suspensió, fins que una persona no les faci servir, evitant així l'efecte reclam.

Les distàncies per a noves obertures, si aquestes es produeixen, s'amplien a 500 metres dels centres educatius i socio-sanitaris, incloses escoles. Referent a aquest tema, els voldria fer una reflexió. Quan es tracta de salut pública, defensa de col·lectius vulnerables i convivència veïnal, no fem distinció d'edats, per tant, entenem que l'afectació és la mateixa a un centre d'educació primària que a una escoles.

Per altra banda, també s'ha de destacar que encara no s'ha inclòs a la modificació de la llei, hem arribat a un acord amb la FELIB, per tal que els horaris es regulin via ordenança municipal per a no envair competències que ja exercien alguns ajuntaments. No té sentit que municipis confrontants tinguin horaris diferents per a l'obertura i tancament dels establiments de joc. En qualsevol cas, la nostra recomanació, i així els ho vàrem traslladar, és que l'obertura es retardi fins a les dotze del migdia, per tal d'evitar rutes escolars i visites ambulatories i que el tancament s'equipari a l'horari de tancament de l'hostaleria. En paral·lel, les façanes hauran de retirar aquells elements més cridaners i la retolació exterior es limitarà a identificar local com a sala de jocs, d'apostes, bingo o casino. I finalment, les ampliacions de locals, i això ha estat una reivindicació veïnal, passaran a considerar-se noves llicències.

Aquestes mesures, a més, estan reforçades pel recentment aprovat *Real Decreto 176/2023, de 14 de marzo, por el que se desarrollan entornos más seguros de juego*, que conté un seguit d'actuacions complementàries i obligacions als operadors de joc i apostes per tal de prevenir conductes addictives de l'activitat del joc i protegir, així, les persones consumidores de les mateixes i en especial, els drets dels grups de risc.

Crec sincerament que són unes mesures on podem trobar consens parlamentari i hem fet l'esforç de trobar-lo, i és d'agrair que també els seus respectius grups ho hagin fet, perquè el tema del joc i les addicions ja té un ampli consens social al carrer i és transversal a l'arc polític. Si bé, és cert que per a nosaltres hauria estat desitjable que no es permetés cap tipus de publicitat de joc, ni tan sols per a esdeveniments puntuals. Però entenem, és el joc parlamentari, que al llarg del recorregut d'aquest text legislatiu els grups hagin fet modificacions per plantejar excepcions les quals, ho repeteixo, no compartim. Sincerament aquest conseller té moltíssims dubtes que un aeroport sigui un lloc turístic a les Illes Balears, pels aeroports de Mallorca, de Menorca i d'Eivissa surten i entren els ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears...

(Algun aplaudiment)

..., però, bé, és el joc parlamentari.

Aquesta modificació de llei no és solament una qüestió puntual referent a una activitat econòmica concreta, sinó una reflexió sobre quin model de ciutat i de poble volem, si volem de bon de veres un oci saludable per als nostres infants i si com a societat ens interessen més uns quants interessos particulars o el bé comú i l'opinió de les nostres conciutadanes i conciutadans. Des del primer dia ens hem mostrat fermes, tot i les pressions del sector, per regular una activitat que tan afecta la nostra societat en general.

Per acabar, arran d'aquesta proposta de modificació de la Llei 8/2014, del joc i apostes, un mitjà de comunicació local va recollir la notícia següent: "l'Associació d'Empresaris de Sales de Joc i Apostes de les Illes Balears, SAREIBA, la patronal del sector, incloua la CAEB, considera injustificado que la reforma de la ley, aprobada por el Govern y en fase de exposición pública, incorpore las escuelas infantiles o guarderías dentro de las restricciones en materia de distancias

de los locales de apuestas, tragaperras, o casinos, ya que -y leo textualmente-, "los menores de 0 a 3 años son absolutamente ajenos al fenómeno del juego, al juego problemático y a la ludopatía", cierro el texto. De fet, ens digueren: *¿que se jugarán los niños de 0 a 3 años, el chupete?* Aquest acudit no té gràcia, no té cap mena de gràcia, no té gens de gràcia, aquest és l'argument que ens va donar la Patronal Nacional de Juego a principi de la legislatura, quan ens vam reunir amb ells per tal de justificar el fet de posar els salons de joc al costat de les escoles.

Una vegada més, amb l'aprovació d'aquestes mesures de protecció, demostrem que qui mana per sobre de tot és la ciutadania.

Davant això els deman l'aprovació d'aquesta modificació de llei, perquè estic absolutament convençut que tots i cadascun de nosaltres sí que estam preocupats pel fenomen del joc, del joc problemàtic, de la ludopatia i de tantes addiccions més que se'n deriven, i perquè no afectin els nostres infants, tenguin l'edat que tenguin.

Tancaré de nou i agrairé la presència de l'OCU, de la Federació d'Associacions de Veïnats, de l'Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència, de l'Associació de tractament de persones amb problemes de joc patològic, Joguesca, a la Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes, FAPA, a l'Institut Europeu d'Estudis en Prevenció, IREFREA, al Pla d'addiccions i drogodependències de les Illes Balears de l'ib-salut, a la Defensora de la Ciutadania de Marratxí, al Projecte Home i a UNICEF.

I, vull aprofitar que és la meua darrera intervenció en aquesta tribuna, vull agrair el tractament que he rebut per part de la Mesa d'aquest Parlament i de tots els treballadors d'aquesta cambra. Estic absolutament segur que comparteixen la meua preocupació pel tema del joc i de nou, moltíssimes gràcies.

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Vicepresident. A continuació passam al debat de les esmenes i vots particulars mantinguts al projecte de llei i per defensar les esmenes del Grup Parlamentari Popular, RGE núm. 898 i 933/23, i per posicionar-se respecte de les esmenes de la resta de grups parlamentaris i dels vots particulars, té la paraula el Sr. Sagreras.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Gràcies, president, bon dia vicepresident. Bé, jo, per començar, pel que queda en el convent, esper que la sang no arribi al riu, venc a dir... esper que la cosa vagi a més i que aquestes divergències finals que hi ha hagut entre PSOE i Podemos a hores d'ara quedin així. Vicepresident, jo li he de dir que li reconec que jo també m'enfadaria si em trobàs en el

seu cas, si fos el titular d'una conselleria, si fos el vicepresident i que el meu soci majoritari, a qui vostè mateix ha donat suport moltes vegades, vengués i rebaixàs una de les seves lleis estrella. Però, dit això, també li he de dir, vicepresident, que crec que les esmenes presentades per tots els grups polítics i acceptades de qualque manera milloren aquesta llei o la fan manco pitjor, i jo m'intentaré explicar durant el transcurs de la meua intervenció.

Aprovarem avui la modificació de la Llei del joc i apostes de les Illes Balears, i abans d'entrar al detall de les esmenes, volem avançar, jo ja li he dit abans que nosaltres no ens hi oposarem i, en general, no hi votarem en contra, i sobretot per dos motius: primer, malgrat que aquesta modificació creiem que no caia de la post i no hi havia una demanda social extraordinària, creiem, almenys, que, després de l'aprovació, encara que amb aspectes amb els quals nosaltres no estam d'acord, també el sector del joc legal, el sector empresarial i els treballadors del joc podran fer feina amb certesa. Això queda aprovat avui i esperem que almanco doni un marc clar sense més restriccions o prohibicions o canvis a curt termini.

I, per altra banda, jo també ho deia abans, segon, estam relativament satisfets de com ha anat la tramitació. De les 7 esmenes que va presentar el Grup Parlamentari Popular inicialment, avui només en queden 2 de vives, i, a més, podríem dir que només ens queda viva una i mitja, perquè de la publicitat dels casinos de qualque manera també ja n'ha quedada incorporada una part, si no s'accepta el vot particular de Podemos. De les 5 restants, algunes han quedat aprovades directament les nostres, i algunes les hem retirades a la part final de la tramitació, perquè havien quedat incorporades esmenes idèntiques o pràcticament idèntiques d'altres grups polítics, tant de l'oposició com del Govern.

Per tant, i també m'agrada fer-ho, jo no vull deixar passar l'oportunitat d'agrair el tarannà dels diputats que han format part d'aquesta tramitació: Alejandro López, Irene Triay, també Pilar Sansó, Joana Aina, que són els grups que formaven part del Govern, i també dels companys que comparteixen oposició amb el Grup Parlamentari Popular. Crec que entre tots de qualque manera s'ha millorat una llei o, com ha dit abans, perquè no és el mateix, ha quedat una llei manco dolenta que la que va sortir de la conselleria.

I jo ho he dit moltes vegades a anteriors debats sobre el joc, a més prohibicions i restriccions del joc legal més exposats estarem que creixi el joc il·legal. Per tant, hem d'anar alerta.

I també ho vull dir avui, una de les eines que hem tengut durant la tramitació, tots els grups ha estat escoltar també les empreses del sector del joc i els treballadors del sector del joc de les Illes Balears. I ho vull tornar dir ben clar, són seriosos, són dialogants, són responsables i són professionals, i lluny, molt lluny de la imatge que de vegades algú n'ha volgut donar, i crec que no mereixen cap atac.

També per això sempre ho hem dit, ho hem dit altres vegades, ho hem dit cada vegada, no hem de confondre la regulació amb restriccions extremes o prohibicions, perquè de qualque manera el joc legal està controlat, està localitzat, crea llocs de feina legals, cotitzacions, seguretat per als empleats,

seguretat laboral, o es comparteixen fluxos d'informació amb els cossos de seguretat, amb la policia. I, en canvi, la prohibició pot ser contraproduent, pot conduir al joc clandestí, que se jugui d'amagat, amb feina de mala qualitat, sense contractes i en precari, i que la policia no el tenguí localitzat i, per tant, dificultar inspeccions.

Pot passar, en resum, que si les restriccions o prohibicions són abusives, que el que volem fer molt enfora, per exemple, de les escoles de manera legal, acabi després just devora de manera il·legal, al local veïnat, i crec que això són coses que hem d'intentar que s'evitin.

I dit això, passam a les esmenes. Començaré amb les esmenes que queden vives, la dels casinos, encara que, si no s'aprova el vot particular de Podemos, ja ho hem dit, quedam relativament satisfets amb l'esmena que ja va quedar incorporada perquè defensa el mateix que nosaltres, la publicitat del casino per donar-lo a conèixer, volem mantenir fins al darrer la nostra perquè també volíem exceptuar la prohibició de donar a conèixer esdeveniments, torneigs puntuals amb autorització administrativa. I creiem que no és dolent exceptuar els casinos de la publicitat, entre d'altres, perquè la seva clientela és bàsicament de fora, no-residents, turistes, el 70% en el cas de Mallorca i el 90% en el cas dels casinos de Menorca i d'Eivissa.

I quant a l'esmena que ens queda viva de les escoles, encara que ja m'he avançat anteriorment, de les escoles fins a tres anys, i que nosaltres ja hem defensat durant la tramitació, nosaltres creiem, i més encara, que avui sortirà aprovat que les façanes dels locals seran pràcticament insípides, per tant, no suposen de cap manera un atractiu ni un efecte per als menors de tres anys. Les empreses legals disposen de controls d'accés a tots els seus establiments i són els primers interessats a què no jugui cap menor, ningú no pot pensar que un nin de 2 o 3 anys vagi a jugar a un local; i encara que això fos així, que és impossible, ningú no pot pensar que els responsables d'aquell local el deixassin entrar. Creiem que de qualque manera és una norma perquè quedi menys marge per als salons de joc legals, els menors de 3 anys no juguen, ni s'imaginem que es pot jugar...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

..., ni en tenen ganes, - Sra. Martín, jo li demanaria respecte que jo, sempre que vostè participa...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

... l'es... jo li demanaria respecte, Sra. Martín, un mínim de respecte...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

..., Presidenta...

(La Sra. Vicepresidenta primera substitueix el Sr. President en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Por favor.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

... maldament sigui companya seva...

LA SRA. PRESIDENTA:

Silencio, por favor.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Els menors de 3 anys no juguen ni s'imaginem que es pot jugar, ni en tenen ganes, i, a més, si a partir de la llei que aprovam avui les façanes no són de coloraines, són innòcues, etc., no hi veiem realment, ni, sincerament, un perill. vicepresident, no l'hi veiem.

En canvi, és el que hem advertit: si ens carregam perquè sí aquest joc legal amb control de les entrades a la recepció, pensam que una de les conseqüències d'aquesta llei és que perilli la implantació del joc il·legal, fora control i ben veïnat d'aquestes escoles.

En fi, i sobre les cinc restants, com hem dit abans, d'una manera o l'altra, ja han quedat incorporades i estam satisfets, eren de sentit comú: que a les façanes es pugui posar els nom comercial de les empreses creiem que no és més que donar informació als clients d'allà on entren, triar, identificar i evitar la confusió també dels usuaris.

Una altra esmena, entenem també incorporada la nostra esmena sobre la infracció greu de no disposar de les màquines de joc tipus B, i també queden incorporades augmentar els terminis a les empreses del joc per poder adaptar aquests tipus de màquines a la llei en relació amb el qüestionari d'edat i responsabilitat.

I, per acabar, senzillament, eliminar així com estava abans la infracció greu el fet de no trametre, en el termini previst, als òrgans competents la informació i dades exigides per la normativa, ja que, de fet, hi ha situacions en què el mateix operador desconeix la situació de l'establiment.

Aqueixes cinc esmenes ja han quedat incorporades, a no ser que hi hagués qualque sorpresa a les votacions, i, per tant, jo crec que d'aquesta manera ens podem sentir relativament satisfets. Hem rebaixat, nosaltres i els grups del Govern, les prohibicions inicials, les obligacions inicials i les sancions que es preveien inicialment al projecte de llei.

I, per acabar, he de dir que dins aquesta mateixa tramitació, jo n'he parlat amb els diputats responsables durant la tramitació i avui mateix, que dins aquesta mateixa tramitació s'aprovaran un caramull d'articles que res no tenen a veure amb la Llei del joc, indústria, educació, carrera professional, socials, alguns fins i tot, més que via esmena, han entrat via transacció, el Partit Popular ha estat responsable, ha volgut que entrassin, fins i tot, les transaccions, no hi hem posat obstacle, però crec que això no són maneres de fer feina, creiem que hi ha hagut un

abús durant la tramitació per poder entrar un sense fi, no ha estat una excepció, durant aquesta tramitació s'han entrat un sense fi d'esmenes i transaccions que res no tenien a veure amb la Llei del joc, n'hi ha que són positives, però aquesta no era la manera.

Per tant, nosaltres ho hem volgut i no ens hi hem oposat, i haguéssim tengut l'oportunitat de fer-ho, a què hi entrassin, però nosaltres, finalment, ens abstenem en aquestes en concret.

Gràcies, presidenta, vicepresidenta.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA:

Gracias, Sr. Sagreras. Para defender las enmiendas del Grupo Parlamentario El Pi Proposta per les Illes Balears, RGE núm. 912, 913, 914 y 915/23, el Sr. Melià.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sra. Vicepresidenta, senyores i senyors diputats. Vull donar la benvinguda al públic que ens acompanya. Consideram que el vicepresident ha fet una llarga exposició dels motius que justifiquen aquest text legal i aquesta modificació de la Llei del joc, compartim, en essència, el plantejament que ha fet el Govern a través d'aquest projecte de llei, prova fefaent que ho compartim és que no vàrem presentar una esmena a la totalitat, com tothom sap, quan un grup parlamentari no comparteix l'essència d'una proposta legislativa el que fa és una esmena a la totalitat, en aquest cas, evidentment, no l'hem feta, vol dir que compartim l'essència.

Per tant, jo no m'estendré gaire en les valoracions més de tipus general, evidentment, fa falta combatre el joc, fan falta mesures de protecció i de limitació i aquesta llei és una eina que així ho fa. Nosaltres -ja dic- fem una valoració positiva del plantejament general de la llei.

Tenim quatre esmenes a aquesta llei, tres molt similars i que intenten fer una passa més en la restricció d'obertura de noves sales de joc, en el sentit que, com explicava un poc el conseller, s'estableix una limitació de distància de 500 metres per a l'obertura de noves sales de joc, però aquesta limitació de 500 metres és per a Palma, per al terme municipal de Palma, en el cas de la resta de municipis és de 250 metres, la distància. Això és el plantejament del projecte de llei.

El plantejament de les esmenes d'El Pi és que la distància sigui general per a tots els municipis de 500 metres, aquesta és una de les esmenes que tenim.

I l'altra esmena és que en els municipis de població inferior a 10.000 habitants estigui prohibit, per les seves dimensions geogràfiques.

Aquestes dues esmenes, que conformen tres esmenes, perquè hem fet les dues casuístiques, evidentment, el que fan és accentuar la protecció i la restricció d'obertura de noves..., i van d'acord amb la filosofia..., -encara que el conseller ho nega

amb el cap, això va directament relacionat i connectat amb la filosofia del seu projecte de llei. Si vostès no ho volen votar, hauran de donar les explicacions corresponents, però evidentment està en sintonia amb la pretensió de la llei.

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

Bé, el que jo sé és que es pot posar a 500 metres, per què no es pot posar a 500 metres? Perquè vostès no volen...

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

..., per una qüestió de voluntat! No, i ara jo li parl dels 500 metres, perquè vostè només em parla del que li convé, que és on pot tenir alguna dificultat de legalitat, però on no té dificultat de legalitat no em contesta, perquè no té argument, perquè no vol posar els 500 metres.

Però això són les nostres esmenes, i el conseller em permetrà que les expliqui, eh? Per tant, nosaltres tenim de les quatre, aquestes són les tres esmenes en relació amb poblacions de manco de 10.000 habitants i en relació amb generalitzar la distància a tots els municipis de 500 metres.

Finalment, tenim una esmena molt semblant a la del Grup Parlamentari Popular, i que també coincideix, en part, amb la incorporada del Partit Socialista, que és el tema de la publicitat dels casinos. Com bé ha dit el Sr. Sagreras, efectivament, el casino té una realitat una mica diferent del joc, per què? Perquè bàsicament els seus usuaris són no-residents, el 70% a Mallorca i el 90% a Eivissa i a Menorca, com deia el Sr. Sagreras.

Per tant, aquí ens referim a una població que no és pròpiament la de les Illes Balears, que són turistes i que, evidentment, no tenen un coneixement d'on hi ha els espais de joc, per això, en part, evidentment, aquesta esmena ja ha estat recollida i reflectida a través de la introducció de l'esmena del Partit Socialista i, evidentment, el que es planteja en aquesta esmena no és una publicitat indiscriminada, és una publicitat puntual perquè aquests no-residents puguin conèixer aquests espais i puguin saber de l'existència d'aquests casinos.

Aquestes són les nostres quatre esmenes.

El que no voldríem, i em vull referir un moment a l'esmena del Partit Popular, a la que no donarem suport, al tema de les escoletes, perquè no estam d'acord amb el plantejament, evidentment, al final, això té una influència, jo crec que el conseller això sí que ho ha explicat i coincidesc plenament amb la seva opinió, votarem en contra de les esmenes del Partit Popular perquè pensam que té sentit mantenir les escoletes, perquè és un tema de formació i un tema d'aprenentatge per part dels infants que, evidentment, han de trobar-se el més enfora possible d'aquesta qüestió del joc i de la ludopatia.

No voldríem -i crec que seria un magre favor al seu projecte de llei i a la feina de la conselleria- que, al final, el que quedàs del debat i de l'aprovació d'aquesta modificació legal fos el tema de la publicitat en els casinos, perquè, al final, dins el context de la llei, pens que val la pena dir que és un tema anecdòtic -anecdòtic-, pot haver-hi una discrepància, però és un tema anecdòtic, l'essencial, l'important, és establir mesures de

protecció i de limitació al joc, i crec que en això coincidim plenament i, per això, el nostre suport bàsic a la llei.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sr. Melià. Para defender la enmienda del Grupo Parlamentario MÉS per Mallorca, [RGE núm. 940/23](#), la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Gràcies. Bé, per no intentar tampoc..., bé, sempre ens repetim una mica en aquests tipus de debats, però des de MÉS per Mallorca, sí que considerem que és vera que el tram de jugadors més actius a l'àmbit en línia, el que va dels 18 a 35 anys, la qual cosa significa que l'accés a l'univers dels jocs d'atzar es produeix durant un període de preadolescència i d'adolescència; és freqüent, a més -jo crec que ja ho han dit-, que prop d'un centre educatiu ja hi hagi un local en el qual es fomenta, nosaltres creiem que és una xacra la ludopatia que trastorna la vida de milers de joves i que els estudis situen entre un 60 o un 70% i entre els 18 i 19 anys, que ja han apostat físicament o en línia alguna vegada, encara que ho tinguin prohibit un tant per cent molt gros.

Al voltant del 20% dels joves de 14 anys hi ha estudis que diuen que han apostat alguna vegada a alguns dels salons del joc i a través del mòbil.

És clar, sí que és cert que nosaltres veiem això..., també cercar aquest perfil de jove en el joc és una estratègia molt similar a la que cercaven les tabaques, si un jove fumava una vegada era molt probable que seguís fumant durant tota la seva vida.

Per tant, nosaltres creiem que és cert que el Govern de les Illes Balears ja fa anys que s'ha implicat amb aquest problema i podem parlar ja des de la Llei 8/2014, del joc i de les apostes, que va néixer precisament per protegir els col·lectius més vulnerables i donar la màxima seguretat i protecció jurídica als ciutadans i, sobretot, un control d'accés i d'admissió dels menors d'edat. I els reglaments posteriors del 2017 i 2019, precisament atenen la necessitat de planificar la ubicació de salons de joc i locals específics d'apostes respecte de centres d'ensenyament, i disposar ja d'una distància mínima d'aquests respecte de centres d'ensenyament de menors d'edat, zones d'oci infantil, centres permanents d'atenció a persones menors d'edat, etc.

Ara, avui, fem més passes per mitigar aquestes externalitats negatives orientades a limitar la concessió de noves autoritzacions de salons de joc i apostes al territori de les Illes Balears i restringir encara més la proximitat i la publicitat, crec que són els dos eixos bàsics en els quals se centra aquesta modificació de l'element del joc. El que és cert és que, com a element de prevenció més contundent, les autoritats sociosanitàries recomanen que la millor estratègia, per moderar el potencial addictiu de l'oferta, és corregir l'alta densitat de sales, per això aquesta reforma amplia les distàncies entre els salons de joc i apostes i centres o espais essencialment dedicats

a l'educació, a l'esbarjo de les persones majors i vulnerables. La proximitat física d'aquests establiments als centres educatius, etc., exposa de manera directa les persones menors d'edat i les més vulnerables davant d'aquesta oferta, perquè normalment són recorreguts d'itineraris quotidians, etc., i que moltes vegades, i majoritàriament també, ofereixen una zona dedicada a la pràctica d'apostes esportives amb el risc que els joves normalitzin aquest espai com un espai normal i freqüent d'oci en grup, o l'únic en qualque cas.

Pel que fa a la publicitat, també nombrosos estudis mostren l'efecte multiplicador en el desig de practicar jocs d'atzar amb la combinació de missatges publicitaris als mitjans de comunicació, a internet, a esdeveniments esportius, amb la trobada diària també a les sales de joc i altres reclams. Una situació que encara és més freqüent a les zones amb alta densitat de població, com, per exemple, Palma.

Per tant, en aquest cas, i com he dit, fem una passa encara més endavant, es prohibeix la publicitat i els actes de promoció d'activitat del joc i les apostes a zones de tot el territori de les Illes Balears. La publicitat incita, per qualque cosa se li diu publicitat, i jo crec que tots coneixem per què es fa publicitat de qualsevol cosa que volem que comprin, que es consumeixi, i incita a la pràctica del joc d'atzar, perquè la publicitat té aquest objectiu, per tant, nosaltres creiem que si volem transitar cap a aquesta disminució s'ha de restringir aquesta publicitat.

Des de MÉS per Mallorca defensam, idò, que és necessari combatre, com diem, aquesta xacra perquè creiem que és molt important, que és tracta d'un problema que es fa cada vegada més greu, sanitari i social, i que sobretot afecta els entorns de persones més vulnerables i, en aquest cas, entenem per barris de treballadors i treballadores els quals de vegades tenen dificultats per arribar a finals de mes i que, per tant, veuen en el joc una oportunitat potser de sortir de les seves dificultats econòmiques.

Després també creiem que s'hauria de complementar tota aquesta normativa que aprovam avui amb altres mesures de prevenció i atenció a les víctimes del joc patològic, etc., tenir una estratègia integral de prevenció de les ludopaties. De cert, és ver, jo he cercat informació, notícies, bàsicament, o informació, i la veritat és que, segons les mateixes empreses que es dediquen als jocs d'atzar, sí que és cert que el Decret estatal del 2020, que va restringir moltíssim la publicitat en joc o en joc *on line*, sí que hi va haver un moment que va disminuir el nombre de jugadors, però sí que ara afirmen que es va en camí d'aquesta recuperació completa en facturació i que es torna ampliar el nombre de jugadors. Per tant, és un negoci que continua creixent, malgrat les restriccions o el fre que s'hi vulgui posar des de les institucions públiques per impedir, o aquestes restriccions en publicitat que intenten posar fre un poc a aquest bombardeig constant de publicitat, sigui amb bons o sigui també amb patrocinis d'equips esportius, etc.

O sigui que és essencial per a nosaltres posar fre, com s'ha fet, continuar posant fre a aquest com a normalitzar que ha de ser un consum habitual aquesta situació. Creiem que això és el que primerament s'ha d'evitar i que, per tant, s'ha de controlar, perquè la ludopatia al final també hem de tenir en compte que

és una mica com la salut mental, és una problema molt invisibilitzat.

El primer que cal fer és afrontar aquesta classe de discursos, crec que responsabilitzen al consumidor de les seves addiccions i per dir, com diuen: bé, és que ho has fet perquè has volgut. Nosaltres creiem que aquest concepte de joc responsable en realitat no existeix, al final es converteix en una addicció i hem de pensar que nosaltres mateixos a qualsevol moment també hi podríem caure, per tant, no victimitzar ni estigmatitzar els consumidors.

Nosaltres també creiem que no hem d'oblidar la perspectiva de gènere en aquest tema, sí que és ver que els majors consumidors són homes, crec que, no ho sé, s'estima que unes dues terceres parts, però sí que encara les dones... potser els homes hi van per un motiu més econòmic que no d'esbarjo i sí que hi ha estudis que diuen que el 70% de les dones que presenten addicció al joc també viuen en situació de violència masclista o violència de gènere. Per tant, és afegir un problema a persones que ja tenen un problema, per la qual cosa també hem de posar mesures, o les administracions també han de posar mesures per evitar o per ajudar aquestes persones, aquestes dones en aquesta situació.

Bé, des de MÉS per Mallorca celebren l'aprovació, nosaltres vàrem presentar tres esmenes, dues de les nostres tres esmenes, la primera era que qualsevol ampliació d'una sala de jocs ja es consideràs o requerís una nova autorització, per tant, creiem que això també és un avanç en aquesta situació.

I la segona és el termini que es donava en el projecte de llei quan va entrar a aquest parlament, de 18 mesos, per adaptar les façanes a la publicitat que es pot fer després de l'aprovació d'aquesta llei. I nosaltres creiem que, bé, ens hagués agradat menys, però que la reducció del 50%, passar de 18 mesos a 9 mesos, és un avanç important i, per tant, celebren que s'hagi pogut aconseguir.

És evident que nosaltres defensam la darrera esmena que vàrem dur i que no s'ha aprovat, que creiem que de forma autònoma també hi hauria d'haver una franja horària d'obertura mentre els municipis no tenguessin les seves pròpies ordenances d'obertura d'aquests llocs, crec que de vegades hi ha municipis que els és difícil aprovar o modificar les ordenances d'obertura de locals públics, els horaris, i creiem que, encara que no s'hagués pogut fer així, també haguéssim pogut cercar altres sistemes com és a través de la Llei d'activitats. Però bé, és una qüestió que creiem que hagués estat bé que tenguessin els ajuntaments un paraigua al qual poder adherir-se mentre no tenguessin aquestes opcions.

I després, és evident, nosaltres sí que lamentam el suport, vull dir, nosaltres no estam d'acord aquí amb el tema de la ... exceptuar d'aquest tema de publicitat els casinos, crec que és injust, crec que és injust per a la resta de les sales de joc, crec que no hi ha necessitat de fer-ho així, crec que una persona... jo crec que aquí l'excusa més important, han dit que eren persones que venien de turisme, i crec que en aquest cas estan suficientment informades, perquè segurament en els seus llocs d'allotjaments ja tenen... vull dir que saben que hi ha un casino. I també creiem, i coincidim en això amb el conseller, que

exceptuar els ports i els aeroports és una equivocació, perquè és allà on es transita i transiten els nostres residents de totes les edats, i contínuament, tenim un aeroport que nosaltres ens hem (...)

LA SRA. PRESIDENTA:

Sra. Campomar tiene que acabar, por favor.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

... i, per tant, crec que és una mala opció del Partit Socialista que hagi presentat aquesta esmena i que l'hagi aprovada amb el suport del Partit Popular.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

LA SRA. PRESIDENTA:

Para defender las enmiendas del Grupo Parlamentario Ciudadanos, RGE núm. 986, 988, 989, 994 i 997/23, el Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sra. Vicepresidenta. Bueno, bien, menos mal que hemos escuchado alguna disensión, alguna pequeña disensión, porque en estas cosas es malo el pensamiento único, sin lugar a dudas, y nosotros precisamente estamos aquí para practicar, con Ortega, el "de qué discuten, que me opongo", y recordará, además, una frase también del filósofo, que dice que "el mundo no se hizo para mayor disfrute y regocijo las monjas ursulinas". Entonces, porque al hablar sobre esta ley vamos a tener, necesariamente, que hablar de libertades, de derechos, de limitaciones, de engaños y desengaños, incluso de autoengaños, y alguna que otra, lamentablemente, hipocresía o verdades de Perogrullo, que parece sorprendernos y hacernos rasgar las vestiduras, como lo que acabamos de escuchar de que la publicidad incrementa ventas, ¡nos sorprende! Pues, no sé, pero si quiere se lo explico, la buena sirve para incrementar ventas y se paga mejor, pues sí, que en este caso es una (...), lo que hace es crear más adiciones, lo siento, la buena... quiero decir, perdóneme, la buena publicidad también le hace consumir a uno más cereales o acudir más veces a unos determinados establecimientos. ¡No sé qué decirles!

Entonces, el problema es que aquí estamos hablando de que se restringe al máximo, quien no se atreve directamente a prohibirlo, o sea, esa enmienda Volstead, que nos ha planteado, ya ya, no, me pregunto, y es una pregunta retórica, quiero decir, como ve da lugar a esa enmienda Volstead que se nos ha planteado desde El Pi, en los lugares de menos de 10.000 habitantes. Y algunos recordamos cuando esto estaba prohibido, Sr. Yllanes, si no necesitamos casi practicar un ejercicio de memoria democrática, yo recuerdo cuando esto estaba prohibido y como se permitió, precisamente, como uno de los derechos.

Pero, como siempre insistimos, porque no creemos, todo sea dicho, que sea necesario quejarse de una falta de regulación

en esta materia, porque también en la anterior legislatura se actuó igual con los Decretos 43/2019, sobre bingos, el 42/2019, sobre salones de juego, y había habido, además, el 4/2017, sobre casinos, una disposición adicional tercera de la Ley 1/2017, y en esta también hemos tratado esto varias veces, muchas de ellas en comisión, fueron destacables una de El Pi, que pedía un pacto de atención a la ludopatía, o hubo también una muy interesante de Podemos, sobre el uso de tarjetas de crédito y el jugar con dinero prestado, que verdaderamente (...) Era como una barbaridad. Y luego, además, en los decretos de pandemia hubo varias cuestiones.

Ahora, nosotros creemos que aquí el problema es que el regulador cae en una extraña tentación porque el regulador es parte de la competencia de este negocio y, además, desde hace muchísimo, probablemente (...) las casas de apuestas y (...) Adán y Eva, pero en 1763, Carvajal, viniendo con Carlos III, trae de Nápoles la idea de la lotería primitiva y en 1811, en las bonitas circunstancias de las Cortes de Cádiz, se crea una instrucción para hacer la lotería con el fin de poder pagar a los ejércitos de la Guerra de la Independencia, sin gravar el erario público, sin que la gente tenga que pagar más impuestos. Entonces, desde entonces el Estado español es, no sé, cómplice, si consideramos esto... quiero decir, no sé, como mínimo operador también del negocio y operador de una parte verdaderamente importante.

Entonces, claro, está muy feo que alguien que es operador de un asunto se ponga a regular. Una regulación, además, que en este caso vemos sobre un caso muy concreto que es el del pez chico, aquella de que el pez grande se come al chico de una forma evidente, y, precisamente, a los creadores de puestos de trabajo, sino creadores, mantenedores, porque esto viene de la antigua versión de lo que, en mi juventud, se llaman los futbolines, los recreativos, que sí, los chicos que iban y tal, pues había dos escuelas de muchachos, unos que iban a esos sitios y otros no íbamos, no... todo sea dicho. Entonces, en los que incluso protestamos y se me ha llegado a protestar en algunos momentos, en comisión, que es que una de las maldades que practican es que permanecen abiertos cuando toda la ciudad está en estado de abandono y de soledad, ellos siguen abiertos y, claro, son malísimos, porque lo hacen por el vicio de la degradación, en lugar de, no sé, resultarles agradecidos, ya les digo, por los puestos de trabajo y por la riqueza que crean y porque el regulador, al actuar así, contra estos pequeños, lamentablemente actúa con hipocresía y con deslealtad.

Primero, se engaña a sí mismo, y a los demás, da igual que no tenga mala intención, que, al contrario, quiere hacer por el bien de las personas, pero se justifica la existencia de la vulnerabilidad. Pero, lamentablemente la vulnerabilidad no puede utilizarse como razón para restringir libertades, señores. Todo puede entrañar peligros para un vulnerable; precisamente se es vulnerable en virtud de eso, la vulnerabilidad, la calidad de vulnerable es que uno puede ser herido o recibir lesiones físicas o morales. Bueno, todo el mundo es susceptible de eso, y más cuando se tiene que decir..., a ver que existan alérgicos a la lana no nos puede prohibir el uso de jerséis, nos puede llevar a que pongamos todas etiquetas que queramos diciendo: ¡cuidado alérgicos a la lana, no se acerquen a los jerséis de

lana! Pero no podemos prohibir a todos el uso de jerséis, no tiene sentido.

Entonces, lo bueno es que leer a Adam Smith en lugar de leer a Santo Tomás de Aquino, practica la cierta ventaja de que uno se acostumbra a cómo echar cuentas y a ver si las cosas tienen sentido o no tienen sentido, es práctico en cuanto a la economía política. De los dos, eso sí, se puede deducir que no merece la pena hacerse trampas a uno mismo, y menos, por cierto, en el tema del juego, esto ya, engañarse a uno mismo en los solitarios está especialmente feo. Porque, entre otras cosas, el que se las hace, las trampas al solitario, se desautoriza a sí mismo para regular, especialmente, además, para regular en cuanto al juego.

A ver, no nos salían los números, porque resulta que hay 75 casas de apuestas de estas, o salones de apuestas, como quieran llamarlo, por cada millón de habitantes, como media en España, y aquí hay 150. Porque hay una cosa que, como uno lee a Adam Smith en lugar de a Santo Tomás cuando uno tiene que regular sobre estas cosas, que es que, ya les digo, acostumbra uno a echar cuentas, y les explicaré por qué hay 150, porque lo que no nos sale es la oferta y la demanda, porque no se ajusta a la oferta y la demanda, ¿por qué en Badajoz resulta que la demanda es tanto menor? ¿Qué quiere decir que los baleares compramos el doble de lotería, enloquecemos en los casinos? Pues yo no me los veo, la verdad, una pasión tan grande. Pero hagan una cosa: cuenten el número de turistas que hay aquí, la población flotante, divídanlo entre los doce meses del año, súmenlo a la cantidad de población fija y verán la cantidad que les sale cada mes de presentes aquí, y esa cantidad es la que nos da que hay negocio para 150 casas de juego, es así de simple.

Es que no estamos nosotros solos para hacerlo, es hacer trampas, es decir, regulemos en nombre solo de los residentes. No somos solo los residentes, somos más, ¡qué le vamos a hacer!, resulta que somos el doble, si lo dividen de esta manera.

Entonces, bien, ya les digo que esto es bueno del... se leen la etiqueta de las (...) y uno un poco se entera de cómo van estas cosas. La manía de equilibrarse entre las ofertas y las demandas. Entonces, ese equilibrio es el que permite el funcionamiento, la rentabilidad y el mantenimiento estos 1.500 puestos de trabajo y su participación en nuestra riqueza; una participación que está fuertemente gravada, por cierto, por una carga fiscal de nuestra administración, y parece que debemos recordarles que los extranjeros, que nos gustaría conocer el significado de este término "extranjeros", para quien habla de país, cuando habla de nuestra comunidad, probablemente el concepto de "extranjero" sea mayor que el que tengo yo, pero, vamos, pero les debemos recordar que estos extranjeros no son ni nuestra responsabilidad moral, ni nuestra responsabilidad administrativa, ni nuestra realidad sanitaria ni nuestra responsabilidad autoritaria.

Los ingleses, que son de una gran cultura sobre las apuestas, que han hecho cosas tan formidables como dar la vuelta en 80 días, por mor de una apuesta, porque se lo juegan en un club, pues, ¿qué quieren que les diga? Ellos sabrán lo que hacen. Podemos llegar a comparar España e Inglaterra, y a decir con el marqués de Bradomín, por cierto, aquello del inicio de la

Sonata de Estío, de “herejes de rostros pecosos y bermejos, cabellos azafranados y ojos perjuros”; pero, bien, digo, pero ellos sabrán, y ellos se manejarán por su cuenta, tendrán sus propios principios y podría explicarse qué país es mejor, qué país tiene una mejor historia, quién ha ayudado más al desarrollo de la humanidad, pero no podemos imponerles nuestros criterios de (...), España lo intentó mucho, por cierto, en el pasado y salió mal con la Armada Invencible.

Así que nosotros hemos citado, y ya esto, pero tengo que terminar, ¡vaya, se me acabó el tiempo!, pero recuerden que los seguros nacieron en la casa Lloyd's de Londres, entre los armadores que apostaban sobre qué iba a pasar con sus barcos, con las mercancías de sus barcos, y acabaron estableciendo seguros, que hoy el regulador nos exige como ciudadanos en muchos aspectos que tengamos seguros. ¿Vale?

Las puertas de la libertad, perdonen, deben permanecer abiertas y veremos entonces qué sucede y a qué da lugar y a dónde va la humanidad, no podemos cerrarlas por unos principios morales de estrechez, ni de regocijar a las monjas ursulinas, como les decía al principio.

Si quieren en la réplica les explico el sentido de nuestras enmiendas, porque nos fue bastante bien para ir con estos principios por el mundo.

Gracias, señores.

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Méndez. Per defensar les esmenes del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, de la RGE núm. 1003 a la 1007/23, i posicionar-se respecte de les esmenes d'altres grups parlamentaris i dels vots particulars, té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente. Estamos ante un proyecto de ley que, como viene siendo habitual, no cuenta con el preceptivo informe de impacto familiar, a pesar de que el artículo 124 del Reglamento de este parlamento establece que los proyectos de ley remitidos por el Gobierno de las Islas Baleares deben ir acompañados de una exposición de motivos, de los antecedentes necesarios y de los informes y la documentación preceptiva, de acuerdo con la ley, para poder pronunciarse sobre ellos.

A pesar de que la Ley 8/2018, de apoyo a las familias, redactada i aprobada por los mismos que mandan ahora, es decir, por la Sra. Armengol y la conjunción de toda esta amalgama de izquierdas, dice en su artículo 34 que “en la elaboración de proyectos de ley, los órganos competentes deberán emitir el informe de impacto familiar, que tendrá carácter preceptivo, con la finalidad de considerar el impacto social y económico de las políticas a largo plazo en el conjunto de las familias”.

Y se va a aprobar hoy en este parlamento un proyecto de ley que regula algo que afecta tanto, y de forma tan importante a

las familias, como es la actividad del juego y las apuestas. A pesar de que ha fecha de hoy no consta en el Registro de este parlamento la remisión, por parte del Gobierno autonómico, del preceptivo informe de impacto familiar sobre este proyecto de ley. La única referencia al impacto en las familias se contiene en la memoria de análisis del impacto normativo donde, en el subapartado 5 del apartado 6, se establece literalmente que “la entrada en vigor e implementación de esta propuesta normativa no tiene efecto sobre la familia, la infancia y la adolescencia”, y se quedan tan anchos. Dicha manifestación ni está motivada ni va acompañada del preceptivo informe de impacto familiar que así lo acredite, ajustado a la guía metodológica aprobada por el propio gobierno autonómico, además de ser una tomadura de pelo e ir en contra de los principios informadores contenidos en la exposición de motivos de la propia ley.

Evidentemente, nuestro grupo político dirigió la oportuna solicitud a la Mesa de este parlamento para que reclamase el informe de impacto familiar al gobierno de Armengol, pero la Mesa, lejos de velar por el cumplimiento de las leyes, por lo que parece velar es por la conservación de sus sillones, no sea cosa que desde sus partidos políticos les tiren de las orejas. La respuesta de la Mesa, firmada por el presidente de este parlamento, y gracias al fiel asesoramiento de los servicios jurídicos de esta cámara, es que no es verdad lo que dice VOX, porque resulta que hay dos páginas donde se relaciona en un solo bloque el impacto de esta norma sobre la familia, la infancia, la adolescencia, la orientación sexual y la identidad de género.

Vamos, que la frase que he reproducido antes, “la entrada en vigor e implementación de esta propuesta normativa no tiene efecto sobre la familia”, como está dentro de un bloque de dos páginas que habla sobre multitud de asuntos, aunque se trate de asuntos como la identidad del género o el sexo de los ángeles, pues ya nos tiene que valer como informe de impacto familiar.

Desde luego, la capacidad de inventiva para justificar lo injustificable no deja de sorprendernos. Pero lo que no conseguirán es que dejemos de denunciar todas las tropelías y todos los abusos de derecho que protagonizan reiteradamente en todas y cada una de sus actuaciones desde las instituciones públicas en las que gobiernan, ya sea desde el Parlamento autonómico o desde los gobiernos, tanto a nivel nacional como a nivel regional y local.

En concreto, este proyecto de ley establece limitaciones para la concesión de nuevas autorizaciones de establecimientos de juego; prohíbe o limita la publicidad, promoción e incluso elementos en las fachadas de los locales; establece limitaciones a la instalación de máquinas; y modifica el régimen sancionador específico del sector. Era una oportunidad estupenda para poner en práctica lo establecido en la Ley de apoyo a las familias, porque, ciertamente, esta regulación restringe la actividad del juego y las apuestas. Y ciertamente existe una notable concienciación social con el problema de la ludopatía, y desde VOX creemos que debemos impulsar acciones reales para la prevención de esa enfermedad que tanto daño hace a miles de familias en nuestro país.

Nuestros barrios no son casinos, la masificación de casas de apuestas en municipios con rentas más bajas es reflejo de la

degradación sufrida por nuestros barrios, y que ha convertido no solo a Baleares, sino a toda España, en la nación con mayor tasa de ludopatía joven de Europa, disparada tras la pandemia. Es necesario poner un límite a la desproporcionada proliferación de estos locales, regulando la concesión de licencias e impidiendo que estos establecimientos estén cerca de los centros de enseñanza así como la implantación de otros límites claros que protejan a la sociedad de las graves consecuencias que el juego provoca.

VOX propone un estilo de vida saludable que proporcione a los miembros de las familias las herramientas necesarias para ser libres y no caer en adicciones comportamentales que puedan generar una dependencia similar a la de las sustancias químicas y las mismas repercusiones en el entorno familiar, social y económico, como el alcoholismo, el tabaquismo, la droga, el juego o la pornografía. Necesitamos fomentar un modelo relacional familiar y laboral que no sea esclavo de jornadas de trabajo leoninas, hábitos de consumo insanos y una cultura de la inmediatez.

Nuestro grupo ha tenido ocasión de reunirse con representantes del sector del juego, tanto a nivel local como a nivel nacional, y también ellos se mostraron razonablemente satisfechos con esta norma.

En cuanto a nuestras enmiendas, como era de esperar, no han sido aceptadas, si bien sí se han aceptado enmiendas de otros grupos políticos que venían a decir lo mismo que nosotros, pero se han aceptado simplemente porque la propuesta no venía de VOX, como viene siendo habitual, dado que para el resto de grupos políticos sólo VOX representa, o parece representar, una verdadera oposición a los postulados de la izquierda que nos gobierna hoy. Y es en estos hechos, en el rechazo frontal a lo que diga VOX, sea lo que sea, en donde encontramos la prueba, la demostración de que VOX representa la verdadera oposición a las políticas de izquierdas.

Nuestras enmiendas iban dirigidas a eliminar la imposición de una distancia mínima de los salones de juegos a las guarderías, simplemente porque nos parece una precaución innecesaria, los niños de las guarderías no pueden ir por sí solos, no pueden acceder o participar en las actividades de los salones de juego, y el hecho de que esta ley prohíba todo tipo de reclamos en las fachadas de los establecimientos garantiza también que los más pequeños no se vean influenciados, desde su más tierna infancia, por ningún tipo de reclamo.

También propusimos prolongar el periodo de adaptación de las máquinas de juego a las restricciones que contiene la norma, no porque estemos en contra de las restricciones, sino para evitar perjuicios económicos innecesarios a pequeños empresarios titulares de bares o cafeterías que han invertido en esas máquinas, o permitir la presencia del logo o marca corporativa en las fachadas de los establecimientos, porque consideramos apropiado poder conocer quién es el titular de cualquier comercio o servicio, también de este tipo de establecimientos, ya que eso es precisamente un derecho de los consumidores.

Lamentablemente, volvemos a padecer la chapucería legislativa a la que nos tienen acostumbrados y observamos

como, durante la tramitación de la norma, los de Armengol aprovechan para introducir toda una serie de enmiendas que lo que hacen es añadir disposiciones para modificar otras normas, al margen de la tramitación ordinaria parlamentaria, evitando así el pronunciamiento de las personas afectadas, mediante alegaciones o la presentación de enmiendas de otros grupos políticos.

Han introducido en una ley que se titula *del juego y las apuestas*, normas que afectan a temas tan dispares como: las prestaciones sociales; el reconocimiento de grados de discapacidad y la organización y el funcionamiento de los equipos de valoración de discapacidades; las retribuciones y cotizaciones a la Seguridad Social de los docentes; la acreditación de la solvencia técnica y económica en proyectos industriales estratégicos; o la carrera administrativa o profesional de los sanitarios.

Así, una vez más, Armengol y sus socios hacen gala de su autoritaria forma de actuar y pervierten la aplicación de las normas desde su mismísima creación, en detrimento -por supuesto y cómo no- de los derechos de las personas y del respeto a la democracia.

Gracias, presidente.

(*Algun aplaudiment*)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Per defensar els vots particulars del Grup Parlamentari Unidas Podemos a l'apartat 2, relatiu al punt 1, de l'article 7, i a la disposició final *sexies*, i per posicionar-se respecte d'esmenes d'altres grups parlamentaris, té la paraula el Sr. López.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidente. Me gustaría -como ha hecho el vicepresidente- agradecer y dar la bienvenida a las entidades que están presentes como público, ya que sin el esfuerzo que ellas realizan en el día a día, los efectos negativos que puede llegar a producir el juego en nuestra sociedad, sin duda, serían mucho peor.

Dicho esto, también hoy tratamos la modificación de la ley de apuestas de juego, pero antes de entrar en esta materia, sí que quería agradecer la valentía que mostró el vicepresidente, Juan Pedro Yllanes, cuando, a principio de la legislatura, aplicó una moratoria al ver el estado real de Baleares respecto al juego, una moratoria que no permitía licencias del juego, se necesitaba mucha valentía y Juan Pedro Yllanes fue una de las primeras cosas que hizo, y por eso quería ponerlo en valor.

Antes de entrar en la norma, hay dos votos particulares que presentamos, ya se lo hemos comentado a la letrada mayor, la de la disposición final *sexies*, que hacía referencia a un tema industrial, ese voto particular lo retiraremos, que quede constancia. El otro, lo mantenemos, como no puede ser de otra forma.

Esta modificación de la ley hace especial énfasis en proteger a nuestra sociedad de los posibles efectos adversos que puede generar el juego. Cuando se habla de la ludopatía muchas personas pueden verlo como algo ajeno a ellos mismos, pero es una problemática muy extendida en nuestra sociedad, por desgracia. Cuando alguien se vuelve adicto al juego o a las apuestas o a cualquier forma, o a ambas cosas en sí, en general pierde la propia capacidad de control de su propia vida, y no solo eso, sus acciones además afectan de forma negativa a la familia, pudiendo incluso perder su familia o verse muy perjudicados, incluso, en unas situaciones de deuda demasiado complejas, y creemos que lo que se debe intentar -y para eso se hace esta norma- es precisamente que la sociedad no llegue a esas prácticas y, aunque haya servicios específicos, cuando alguien cae en una ludopatía, para intentar salir de ella sí que decimos que lo que se tiene que hacer realmente es aplicar normas que alejen por completo a la sociedad de ese tipo de prácticas.

Hasta ahora el juego, al margen de las leyes o normativas que se han ido aplicando, se podía decir que campaba, casi, a sus anchas en Baleares, hablamos de una proliferación de casas de juego y apuestas muy grande que, con esta regulación, nos aseguramos de que no haya autorizaciones, por ejemplo, a distancias inferiores de 500 metros de centros de personas tratadas con patología del juego, algo muy lógico, pero que no estaba regulado, de centros de menores de edad o de zonas de ocio para jóvenes.

Y aquí, en el punto de distancias, sí que quiero hacer mención especial, por la importancia que tiene, sobre todo porque en general, aunque en esta ley o en esta modificación de ley ha habido bastante consenso, aquí nos hemos encontrado con unas enmiendas de la oposición, en especial de las más defendidas, de Ciudadanos y PP, las han presentado prácticamente todos los miembros de la oposición, para intentar excluir las *escoletes* de la distancia mínima de 500 metros. Y, claro, lo que nos encontramos es que esto que dice el sector de que “los niños no se van a jugar el chupete”, que puede parecer algo que ahora haga gracia, pero la realidad es que no hace gracia alguna, porque lo que omiten es una realidad que además está bastante estudiada, lo que se omite, por parte del sector, es que cuando se va a recoger esos niños a la *escoleta*, ya sea por parte de los hermanos o por parte de los padres, si llegan antes de tiempo o si tienen que esperar por cualquier otra cuestión, se puede ver enfocado o, digamos, que tentados a entrar a ese salón de juego y jugar, pero más allá de lo que pueda pasar y que una persona que va a recoger a su hermano o a su hijo, pueda tener un salón de juego al lado, entrar y generar un hábito, nos olvidamos de la gente que está en tratamiento, o han sido tratados, que también tienen hijos y tienen todo el derecho a poder ir a recoger a sus hijos a las *escoletes*, sin que tengan un salón de juego enfrente de esa *escoleta*.

Por eso, cuando vemos que se ha comprado el relato, o ese relato que intentan hacer gracioso, a la patronal, por parte de la oposición se ha comprado, nos alarma muchísimo, porque no es que “los niños se vayan a jugar el chupete”, como ellos dicen, es que los padres o los hermanos, las madres, cuando van a buscar a ese niño lo que se pueden encontrar es con una sala de juego al lado, y hay gente que tiene hijos y que ha sido tratado o está siendo tratado. Por lo tanto, creemos que no

deberían de haber comprado el relato a la patronal en ningún momento y tendrían que haberse posicionado a favor de la gente, porque todo el mundo tiene derecho a ir de forma segura a buscar a sus hijos a las *escoletes*.

Esta ley también regula el tipo de publicidad y promoción o patrocinio, y aquí -si me lo vais a permitir- la ley original, la que salió del Consell de Govern, era muy clara al respecto: se prohibía la publicidad del juego sin excepción alguna. Eso es lo que salió del Consell de Govern. Por desgracia -y tengo que decirlo-, en la ponencia, el Partido Socialista, junto a la oposición, permitió una excepción a casinos, permitiéndoles hacer publicidad en centros turísticos, aeropuertos y puertos.

Por eso mantenemos ese voto particular, para que vuelva al texto original que salió del Consell de Govern, el cual nos parecía además bastante más acorde para la filosofía de esta ley, que no es, ni más ni menos, que tratar el juego como lo que es, una actividad legal pero que puede generar grandes problemas a nuestra sociedad y, por tanto, tiene que limitarse y regularse de forma general.

Y quiero que recordéis algo de hace muchas décadas, que es cuando se prohibió la publicidad del tabaco, creo que también hubo voces hablando del dinero que generaba esa industria o de los puestos de trabajo, pero el interés general y la salud pública se pusieron por encima, sin excepción de ningún tipo. En este caso decimos lo mismo: que por interés general y salud pública, el juego no debería de incluir publicidad de ningún tipo y garantizar que no se incite al juego en ningún lugar.

Con esto, ¿qué quiere decir? Que nosotros, que se publicite también en puertos, aeropuertos o incluso en casinos, la excusa de que son extranjeros, para empezar, no solo son extranjeros, pero aunque lo fuesen, no supone una excepción alguna, es gente que puede tener problemas, que puede tener ludopatías y, al final, caer también en esas prácticas. Si alguien se lo quiere pasar bien, divertirse, etc., seguro que se informará sin la necesidad de *fliyers*.

También es cierto que esa enmienda sí que incluye que necesitará el visto bueno del Consell de Govern, por lo tanto, si es una publicidad que incita al juego, imagino que el Consell de Govern -sobre todo si está Unidas Podemos dentro- no avalará ninguna práctica que pueda incitar al juego.

Otro de los temas también importantes que regula esta ley es la ratio por las que se pueden abrir casas de apuestas. Lo que nos encontramos era que tenemos 150 por millón, mientras que lo que plasma la media de España son 75, es decir, lo que se hizo con la moratoria es que no hubiese ninguna más, y esta ley deja un objetivo muy claro: hasta que no se llegue a la media, quiere decir 75, no se podrá otorgar ninguna licencia más de salones de juego, casas de apuestas, etc., 75 es la media.

Ya contestaré en mi turno de réplica, (...) exposición, al diputado de Ciudadanos, cuando hace su relato de población flotante, creo que no tiene nada que ver y explicaré los motivos.

Otro de los elementos que se regula es el tema de las fachadas, la publicidad de reclamos luminosos y elementos que

se podrían incitar, se prohíben todos, que sí que aquí se aceptó una enmienda que, además, el sector también lo explicó, la policía lo explico, que tiene que ver con que pudiesen poner el nombre de la empresa en el establecimiento. Sí que es verdad que la enmienda que se ha aceptado deja la coetilla, que además se lo dijimos al sector, “siempre y cuando no inciten al juego”, porque hay nombres de empresas que pueden estar pensadas para saltarse la norma e incitar al juego. Entonces, esta enmienda sí que podrán tener el nombre de la empresa, “siempre y cuando no inciten al juego”.

Otro de los elementos que se ha regulado, y además llamaba mucho la atención por la falta de su regulación, tiene que ver con las máquinas de juego, prácticamente tenemos una máquina por cada bar, eso es lo que nos dicen los números, y aun así no estaba regulado el uso real de dichas máquinas. Con esta ley sí que se tendrá una pantalla de control en relación con la edad, la responsabilidad y, además, que esté en suspensión cuando nadie la use; que la suspensión es algo muy importante, ya que queda demostrado, además, que estas máquinas, sus elementos luminosos y sonoros, que además están enfocados y estudiados precisamente para incitar al juego, pueden hacer que la gente que normalmente no juega, si va a un bar a tomar cualquier copa o lo que sea, acabe al final terminando jugando, y siendo una posible víctima de generar una ludopatía, que es uno de los peores problemas que tiene nuestra sociedad actualmente.

Y cuando alguien intente quitarle hierro, quiero recordar que sí que hay muchos estudios que demuestran que nuestros jóvenes son más dados a la diversión inmediata, de hecho está bastante enfocado, desde la psicología, que los jóvenes actuales quieren diversión inmediata, quieren acceso a series de plataformas *online* de forma inmediata, etc., que es el indicador, lo que nos dice también que las máquinas o las apuestas, todo lo que tiene que ver relacionado con el juego, generan un pico de adrenalina inmediato cuando se obtiene un premio o se falla y que esa tensión va muy enfocada a un público que quiere algo inmediato. Con lo cual no es una problemática ajena, no es una problemática que no vaya a ir creciendo si no se regula, y creemos que era muy necesario ponerle puntos sobre esta problemática de forma muy seria e intentar regularla por completo.

En definitiva, nos encontramos ante una modificación de una ley que, como he dicho, era muy necesaria, centrada en salvaguardar el interés general de la salud de las personas y que, gracias a la valentía de Unidas Podemos dentro del Gobierno, ha salido adelante una ley pionera en todo el Estado, y lo digo, esta ley que se va a aprobar hoy es pionera en todo el Estado en cuanto a la regulación del juego y lo que a ello se refiere.

Y aún cuando en el trámite parlamentario es verdad que hubiésemos preferido mantener la restricción exacta a la publicidad, como venía del Consell de Govern, sí que podemos seguir diciendo que saldrá adelante, se vote o no la enmienda del voto particular que tenemos, saldrá adelante una ley que mantiene su esencia, que es la de tratar el juego como lo que es, una actividad legal, pero que puede generar graves problemas para la salud y, por tanto, debe regularse siempre pensando en proteger a la gente y nunca en el dinero que le genera al sector. Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. López. Per posicionar-se respecte de les esmenes d'altres grups parlamentaris i dels vots particulars, pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President, i bon dia a tothom. I també sigui benvingut el públic que avui ens acompanya.

En realitat, aquesta intervenció, sobre la modificació de la Llei del joc, l'havia de fer la Sra. Díaz, la companya nostra del Grup Mixt, però, bé, per qüestions personals, ella ha hagut de partir i la substituiré jo, però, és clar, com que no hem participat ni a la ponència ni a la comissió, i amb el benentès que no hem presentat esmenes, perquè coincidim plenament amb la necessitat de regular i prohibir tot el relacionat amb el joc, intervenim per expressar el nostre sentit de vot, que es resumeix que votarem a favor de l'esmena de MÉS per Mallorca, del vot particular i de tot l'articulat.

Perquè cal regular el joc, ja que la ludopatia és una malaltia reconeguda per l'OMS, de fet, ha crescut tant l'addicció al joc que ja es parla de l'heroïna del segle XXI. El joc és una activitat atípica i que socialment fa mal, que basa el seu benefici en allò que perden precisament les persones que participen, que juguen. I és que, a més a més, quan a la publicitat es fomenta el joc i al mateix temps diem al jugador que tengui un comportament responsable, es fa recaure sobre la seva esquena tota la responsabilitat de les seves conseqüències, i les conseqüències ja les coneixem: són socials, són a nivell de salut pública.

Queda clar, idò, que parlem de salut pública, queda clar que la modificació de la Llei 8/2014 era molt necessària i estam satisfets que finalment s'aprovi.

Acab i expresso també la nostra disconformitat amb l'excepció de publicitat per a casinos a ports i aeroports, totalment d'acord amb el Sr. Conseller, els aeroports i ports no són establiments turístics, som illes i són infraestructures fonamentals per a la ciutadania illenca, que els hem d'emprar per motius de salut, per motius d'estudi, per motius de feina, hi passen criatures, llavors, si, coincidim plenament amb vostè, Sr. Conseller, que és totalment extemporània la inclusió d'aquesta esmena.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Per posicionar-se respecte de les esmenes d'altres grups parlamentaris i dels vots particulars, pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Triay.

LA SRA. TRIAY I FEDELICH:

Gràcies, president, Bones tardes, diputats i diputades, i benvinguts el públic assistent.

Avui duim a debat la modificació de la Llei del joc, llei en la qual entre tots els grups parlamentaris hem enregistrat gairebé unes 50 esmenes, de les quals moltes anaven en la mateixa direcció i, per tant, només n'hi queden 17 de vives. Això és fruit de la necessitat d'anar tots pel mateix camí, perquè és necessària la intervenció administrativa per raons d'interès general, com són l'ordre públic, la salut pública i la protecció dels drets dels usuaris del joc.

Amb la modificació d'aquesta llei es pretén, entre altres aspectes, modificar els missatges i les alertes de les màquines recreatives i modificar la concessió de noves autoritzacions per a establiments de joc, com són els salons de joc, locals específics d'apostes, casinos i bingos a zones inferiors a 500 metres, mesurats radialment des del límit més proper a qualsevol edificació que albergui centres de persones tractades o un tractament de joc patològic, centres d'ensenyament de persones menors d'edat, les zones d'oci per a persones menors d'edat i centres permanents d'atenció a les persones menors d'edat.

Tampoc no es pot autoritzar la instal·lació de salons de joc quan n'hi hagi un altre ja autoritzat a una distància inferior a 500 metres en el terme municipal de Palma, i de 150 metres a la resta de municipis de la nostra comunitat autònoma.

Hi ha diverses esmenes enfocades a suprimir els centres d'atenció als menors d'edat compresos entre els 0 i 3 anys de l'article 3. Nosaltres no podem donar suport a cap d'aquestes esmenes perquè no compartim la finalitat, per tres raons: la primera, perquè es considera centre d'ensenyament a persones menors d'edat tots aquells centres que siguin autoritzats, d'acord amb la normativa sectorial educativa i els centres d'atenció als menors amb edat compresa entre 0 i 3 anys; la segona, es considera zona d'oci per a persones menors d'edat tota aquella àrea recreativa infantil situada als parcs públics i totes les zones esportives destinades a la infància i a la joventut, incloses en els planejaments municipals. I la tercera, es considera centre d'atenció permanent a les persones menors d'edat tots els centres inclosos a la Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.

Hi ha una sèrie d'esmenes del Grup Parlamentari El Pi que van enfocades a aquestes modificacions. Des del meu grup parlamentari no podem donar-hi suport perquè creiem que hem de modificar les distàncies que es proposen ara amb aquesta modificació, i tampoc no podem donar suport a la prohibició d'autoritzacions a municipis de menys de 10.000 habitants.

Pel que fa al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, hi queda una única esmena que fa referència a la limitació dels horaris màxims de funcionament els quals s'estableixen entre les dotze del migdia i les dues i mitja del vespre. Entenem que aquesta és una competència municipal i que, per tant, no som nosaltres que hem de limitar els horaris establerts.

Des del Partit Socialista hem presentat diverses esmenes treballades conjuntament amb el sector i encaminades a modificar diversos aspectes. El primer en el qual vull centrar-me és en la modificació de l'apartat 2 de l'article 3, on s'hi afegeix que “en els casos de necessitat de mobilitat de qualque establiment per raó de lloguer o similar, i sempre que l'autorització segueixi vigent, podrà desplaçar-se respectant les distàncies establertes, mentre duri l'autorització encara vigent, prèvia comunicació i autorització.”

La segona va encaminada a modificar l'apartat 4 de l'article 7, on afegim que “a la façana dels establiments de joc es podrà col·locar el nom comercial i la marca de l'establiment”, a més d'afegir que “en cap cas no podrà ser una expressió que pugui incitar al joc”.

La següent és a l'apartat 3 de l'article 30 i que, per tant, passa a ser una infracció lleu, com és a l'actualitat, que és “no remetre o comunicar en el termini previst reglamentàriament als òrgans competents del joc la informació i dades exigides per la normativa”.

Després n'hi ha una més, que és sobre el termini d'adequació de les màquines recreatives que tenen vigència d'autorització, que finalitza el 31 de desembre d'aquest mateix any, que s'allarga per a la seva adequació a 31 de desembre del 2024.

Hi ha dues esmenes més que hem presentat, que fan referència a la modificació de l'exposició de motius: una, per suprimir una referència que es fa al joc *on line*, ja que nosaltres no... aquesta comunitat autònoma no té competència, i una altra que fa referència a la Comissió de Joc del Regne Unit.

Després, la darrera que volia compartir, és de l'apartat 1 de l'article 7, que fa referència a la publicitat de casinos, i que queda redactat de la manera següent: “Es prohibeix qualsevol tipus de publicitat, promoció, patrocini i qualsevol forma de comunicació comercial, inclosa aquella que es realitzi telemàticament, a través de les xarxes socials, comunicació social referides a l'activitat de joc en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Per als casinos podrà autoritzar-se, excepcionalment, l'elaboració de fullets publicitaris i publicitat dinàmica dels casinos i dels serveis complementaris, que podran dipositar-se en establiments turístics, en general, aeroports i ports”.

Hi ha diverses esmenes dels grups parlamentaris en aquest sentit, una per part del Grup Parlamentari Popular i una altra pel Grup Parlamentari El Pi, però a aquestes dues esmenes nosaltres no hi podem donar suport, tot i que s'ha dit que són les mateixes, realment no és així. Nosaltres sí que consideram que és necessari que qualsevol publicitat hagi d'estar autoritzada, ja sigui l'elaboració de fullets publicitaris o publicitat dinàmica dels casinos, tot i que som coneixedors que aquesta és una demanda que es fa des del sector, des del meu grup parlamentari no la podem compartir.

S'ha criticat molt la presentació de la nostra esmena, però la vàrem presentar després de conèixer i poder-nos trobar amb els sindicats, atesa la preocupació que hi havia entorn dels llocs de feina. Som coneixedors que un 70% de les persones que van

als casinos de Mallorca són turistes i en el cas d'Eivissa i Menorca és un 90, no hem d'oblidar mai que als casinos hi treballen persones i el Partit Socialista sempre ha defensat els treballadors...

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

..., el perill no és el joc regulat, ho és el joc *on line* i el joc sense control.

Volia fer una referència al vot particular que el Sr. Alejandro ha retirat, referent a la modificació de la Llei 14/2019 i agrair-li el benentès amb l'entesa que vam presentar a la comissió per part del meu grup parlamentari.

Sr. Sagreras, vostè no va oposar-se a les transaccions, i jo li estic molt agraïda, però també és cert que hagués estat molt mal de justificar pel seu grup parlamentari, que no les haguessin pogudes acceptar, sobretot perquè eren mesures molt beneficioses per als ciutadans i ciutadanes de les Illes Balears, i que aquestes transaccions finals no s'haguessin acceptat hagués estat mal d'explicar.

Per acabar, des del Grup Parlamentari Socialista estam convençuts que hem de seguir treballant amb les competències del joc que tenim actualment i que afecten els salons del joc, locals específics d'apostes, casinos, bingos, però queda molta feina per fer en el joc *on line*, que aquest és competència de l'Estat, però des de les Illes Balears hem de seguir sensibilitzant i educant en la prevenció del joc com a addicció a tota la població, principalment a les escoles, amb programes, per exemple, conjuntament amb els policies tutors.

Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Triay. Començam el torn de rèpliques i contrarèpliques. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Sagreras.

EL SR. SAGRERAS I BALLESTER:

Gràcies, president. Jo, si m'ho permet, seré o intentaré ser breu i, per tant, intervindrè des de l'escó, total, he perdut tot coratge de convèncer els membres del Govern i dels grups parlamentaris que formen part del Govern, que vulguin aprovar l'esmena i mitja que ens queda viva de les 7 que vàrem presentar.

També vull aprofitar per reconèixer que mai em pensava abans de començar aquesta tramitació, que 5 esmenes i mitja de 7 ens quedarien aprovades. Per tant, me'n vaig relativament satisfet en aquest sentit.

En primer lloc, allò bo que quedi aprovada aquesta llei, i m'agradaria dir-ho, és que de qualche manera, més bona o més dolenta, o més dolenta que bona, almanco quedarà aprovat un marc jurídic avui, aquí dins, que esperem que sigui a llarg termini i doni certesa tant a les empreses com als treballadors

de salons de joc i de casinos, perquè, Sra. Triay, vostè ha fet una afirmació per justificar les excepcions als casinos, i ha dit que als casinos hi treballen persones; a mi m'agradaria, i ho demanaré als seus representants, a veure què són el que fa feina als salons de jocs, perquè entenc jo que també deuen ser persones i, per tant, també ho havien d'haver estimat d'aquesta manera.

(Alguns aplaudiments)

I per acabar, ja he dit que intentaria ser breu. Aquí s'ha intentat criminalitzar el relat de la patronal d'aquesta manera, i jo crec que això, ja ho he dit a la meua primera intervenció, també és un poquet injust i és intentar girar les coses, perquè jo crec que igual que per defensar les dones no s'ha de criminalitzar els homes, per defensar els treballadors no s'ha de criminalitzar els empresaris, crec que per defensar les persones que tenen problemes amb la ludopatia és injust criminalitzar el sector del joc legal. I a més ho vull dir així, jo crec que de qualche manera s'han fet molts de malabarismes amb les paraules, però, finalment, sí que s'han acceptat moltes de les transaccions o de les esmenes que venien de part del sector del joc, moltes més que de les esmenes que anaven en el sentit de defensar les persones que tenien problemes.

Perquè si vostès haguessin estat tan valents com surten al faristol i ho demostren, acabarien aprovant les esmenes que ha presentat El Pi, i que jo no dic que hi estigui d'acord, quant a les restriccions de les distàncies o quant a les restriccions de prohibir als municipis que tenen menys de 10.000 habitants, o també haguessin aprovat les esmenes que presenta MÉS per Mallorca, en el sentit de limitar els horaris, i vostès no les han acceptades aquestes esmenes, maldament llavors cerquin el titular. En canvi, sí que han acceptat 5 de les nostres 7 esmenes, les presentades per nosaltres o les presentades per altres partits, però que eren idèntiques, i jo ara seré franc, i li ho diré, vicepresident, i ho diré als grups que formen part del Govern, sabeu d'on venien les 7 esmenes que presentàvem nosaltres i que crec que eren sensates i, si no, no les haguéssim volgudes presentar? Idò, totes elles del sector empresarial del joc; perquè nosaltres creiem que el que és de sentit comú...

(Se sent una veu de fons intel·ligible)

... s'ha de defensar. Per tant, menys malabarismes.

I no ho fem perquè defensem el sector del joc perquè sí, jo li he dit mil vegades, Sr. Vicepresident, a més prohibicions del joc legal, més proliferació dels joc il·legal.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

I això pot ser un problema, perquè amb el sector del joc legal vostè té el joc ubicat, sap on es juga; vostès cobren impostos, que, per cert, no destinen després a la prevenció, no els destinen després a la prevenció; vostès estan segurs que el control d'accés als majors, a les persones que tenen problemes, es fa allà on toca; amb el joc legal hi ha llocs de feina legals, amb les seves cotitzacions, i també, com els he dit abans, hi ha els fluxos d'informació, la informació que comparteixen les empreses amb la policia. En canvi, si a vostès se'ls passa pel cap, després d'aprovar això, seguir posant prohibicions, seguir

posant restriccions i fugir del sentit comú, tendrem més locals clandestins, circularan més doblers negres, no hi haurà cap control als accessos, tendrem feina sense assegurar i no hi haurà els fluxos d'informació amb la policia.

Per tant, ja que la tramitació ha anat d'una manera correcta, nosaltres li demanam que segueixi o que imperi el sentit comú. Gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Sagreras. Pel Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears té la paraula el Sr. Melià.

(Remor de veus)

Silenci per favor! Silenci per favor!

(Continua la remor de veus)

Silenci per favor!

Sr. Melià té la paraula.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Sr. President, parlaré quan em deixin.

EL SR. PRESIDENT:

Jo el deix.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Molt bé, moltes gràcies, Sr. President. Sincerament, no sé si és una virtut política ser el portaveu parlamentari de la patronal que defensa el joc, però, bé, cadascú assumeix el rol que considera oportú.

Nosaltres, evidentment no estam en aquesta dimensió, sinó que tenim un criteri propi, no tenim el criteri de la patronal ni el criteri de no sé quin sector. Nosaltres hem presentat una sèrie d'esmenes, almanco alguna s'ha rebutat per part de la resta de portaveus parlamentaris, però, sincerament, en aquest debat el que correspon és tractar les esmenes i, per tant, resulta decebedor que cap grup parlamentari no s'hagi pronunciat, no s'hagi dignat a dir ni una paraula sobre les nostres propostes de generalització de la distància a 500 metres i sobre la nostra proposta de prohibició per municipis de població inferior a 10.000 habitants, jo no n'he sentit gairebé cap aportació ni cap argumentació en contra de les nostres esmenes les quals, ho reiter, estan en la línia de protecció dels usuaris, de protecció dels consumidors i de lluita contra la ludopatia.

Per tant, els convid a donar-los suport. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Melià. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Bé, nosaltres... per donar gràcies a tots els assistents, tant del sector del joc, que crec que també s'ha de tenir en compte l'esforç de ser aquí, també l'esforç que durà aplicar aquesta llei, que esper que també sigui d'una manera consensuada, i sobretot també a les associacions que també han lluitat tant per impulsar mesures que realment ajudin a frenar una malaltia. Perquè nosaltres el que sí és ver és que prioritizam en aquest cas, com es va prioritzar quan es va prohibir fumar a molts de llocs, quan es va prohibir fumar als restaurants, és clar, semblava que hi havia d'haver..., bé, que s'havia d'enfonsar el món i que les empreses..., vull dir que tothom s'havia..., però, bé, majoritàriament va prevaler l'esforç per tractar una malaltia, va prevaler l'esforç de la salut.

Jo crec que en aquest cas aquesta modificació va en aquest camí, està clar que moltes vegades nosaltres... a una de les esmenes nostres també voldríem anar encara més. I, bé, jo crec que l'important, també en això coincidesc amb el Sr. Sagreras, encara que no coincidesc en tot el que ha dit, perquè és ver que tampoc no..., trob que ha fet prou demagògia en el seu discurs, crec que s'ha volgut guanyar el sector, però crec que al final també les seves esmenes mostren a qui volien també... que hi ha un seny i hi ha també una responsabilitat, i en això estic contenta, però quasi vostè ha entrat...

(Remor de veus)

... vostè ha entrat ja en un futurisme i en unes demagògies que crec que amb el tarannà com havia començat la seva intervenció ja ha quedat..., vull dir, l'ha desvirtuat totalment, per dir-ho de qualque manera, Sr. Sagreras, almanco per a mi.

I bé, vull dir que sí que és cert que nosaltres...

(Remor de veus)

... bé, mantenim que aquesta llei és positiva, evidentment, tal vegada, i ho mostren les esmenes, voldríem haver anat a més, però sí que és veritat que creiem que són passes importants. També lamentam que algunes... l'esmena, sobretot, com he dit abans, que ha presentat el nostre... el Partit Socialista, que s'ha aprovat amb el Partit Popular, sobretot en el tema de fer una excepció, jo crec que a una part que no representa la majoria d'aquest sector, al final és una excusa molt pobre dir, com jo amb això don la raó a la majoria de treballadors, si pensam en els treballadors també hauríem d'haver pensat en tots i en aquest cas nosaltres hem prioritzat la salut i hem prioritzat aquesta qüestió.

Per tant, de qualque manera donar les gràcies a tothom i esperem que al final aquesta llei almanco serveixi o aquesta modificació d'aquesta llei serveixi per a l'objectiu que ens hem proposat, que baixi la ludopatia, que hi hagi menys joves que siguin addictes al joc i jo crec que això ha de ser l'objectiu principal com a responsables polítics d'aquest govern.

Moltes gràcies.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Campomar. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula el Sr. Méndez.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Gracias, Sr. Presidente. Sr. Yllanes, tu sentido común... mi sentido común, sí, pero recuerde aquello tan bonito de Machado: "Tu verdad, mi verdad, no, la verdad"...

(Alguns aplaudiments)

A ver, tenemos un sector, y yo lo sé, lo puedo decir porque nosotros no estamos vendidos a ningún sector y además hemos elaborado las enmiendas, nosotros hemos elaborado muchas, aparte de haber incluido todas estas, pero no estamos vendidos a ningún sector, excepto...

(Remor de veus)

... -perdone, Sr. Borràs,..., bueno-, y creemos que sí que debe hacerse constar que tienen o que tenemos y disfrutamos de un sector enormemente disciplinado, enormemente obediente y enormemente responsable y, como dice el Sr. Sagreras, o debe estar diciendo en estos momentos, porque, como ven, está muy ocupando hablando, este sector consigue que el juego legal no pase a clandestino, que es una cosa tremendamente importante; y, segundo, es el que le permite la aplicación de verdad en todas sus regulaciones, así que no debemos descalificarlos porque son a fin de cuentas quienes contratan los guardias de seguridad que vigilan, que se encargan del orden, quienes hacen cumplir todas las regulaciones a las que los sometemos. ¡Sí, lo siento, no seamos desagradecidos!

Nosotros hemos presentado 14 enmiendas...

(Remor de veus)

... -14 enmiendas...

EL SR. PRESIDENT:

Silenci, per favor.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

..., ¡como 14 soles! las 14 enmiendas-, de las cuales se nos han aceptado 6. Eliminábamos nosotros, como referentes, como el Gambling Committee del Reino Unido, que no nos parecía así como para sentar ninguna autoridad, ya ven que nosotros nos referimos a... a..., y ya que hablamos de autoridades inglesas, decía Chesterton que "el problema es que cuando la doctrina socialista se mete en aplicaciones del sistema capitalista la descendencia, la progenie, no se parece a ninguno de los dos progenitores", y estamos en un caso clarísimo, es un... y además, bueno, se podría aplicar al revés, cuando el capitalismo se mete..., esto no funciona, ya lo ven, y se desacredita y tal, pues no sé.

Pero ven, nosotros teníamos esas 14 enmiendas, o sea que han aceptado ustedes 6, las que eliminemos son unos referentes

extraños, la que suprimíamos los párrafos del jugador *on line*, que tenían sus otros ámbitos, y aquí en esta ley no va de esto.

La de eliminar, señores, la necesidad de diversificar el juego, aparece tanto en la exposición de motivos como aparecía en el artículo 4, y hemos vivido gobernados por ello, que "el Consell de Govern tendrá la obligación de diversificar el juego"; quiere decir que yo, como ciudadano, me puedo presentar allá abajo y decir: quiero que me diversifiquen el juego, que me aburro, ¿de qué estamos hablando? O sea, nuestro propio lenguaje nos está enloqueciendo. ¿Qué es diversificar el juego? Gracias al cielo (...), ya les digo, está sí que debía tener un sentido común, porque el juego no tiene que diversificarse.

Esto nos condujo a la 993, de corregir el artículo 4 de la ley.

La 998 nos la han aceptado, porque era puro sentido común, decía "los objetivos" en plural, ¿no?, y solo se refería a un objetivo, con lo que era, además..., bien, el objetivo parece este, ¿no?

Y después hemos logrado incluir una referencia a la Ley de la competencia, probablemente con este (...) que le decimos con lo de Chesterton de esas relaciones entre la doctrina socialista y el sistema capitalista.

Hemos retirado las que habían presentado otros grupos y les han sido aceptadas, y básicamente eran iguales, pero todavía tenemos la intención, y son sobre todo de la exposición de motivos, no me la aceptarán, pero este planteamiento: no nos hagamos trampas a nosotros mismos, reconozcamos la realidad como es.

Deberíamos tener en cuenta, en el establecimiento de rätios tenemos que tener en cuenta la presencia eventual de personas que no son residentes aquí, pero que son, lo que les digo, justifica y es lo que sale a Adam Smith, lo que le equilibra la oferta y la demanda, es que aquí hay otras personas, por mucho que ustedes no quieran reconocerlo.

Segundo, está mal la alusión a los principios, me empieza a preocupar en las últimas de ellas y estamos usando un cortar y pegar, ¿eh?, porque aquí la..., léanselo bien, pero la relación entre el principio de proporcionalidad y el de necesidad es absolutamente confusa porque aquí yo creo que es que se ha pegado y recortado ya mal, y salen..., digo y en esto hay que ser más responsables, los principios tienen que estar mucho mejor, el por qué hacemos las leyes y bajo qué principios, debe estar mucho mejor normalizado. Esto es una redacción imposible, en que es confuso cuál se refiere a unos y a otros y aparecen en dos situaciones, de hecho llega a decir que el principio de proporcionalidad es para cubrir la necesidad, y el principio de necesidad entonces empieza en el siguiente párrafo, es de..., y el de necesidad ¿qué quiere, cubrir la proporcionalidad? No tiene sentido.

Me voy a quedar sin tiempo, ¿no?

Los (...) de *escoletes* lo hemos hablado todos mucho.

La disposición adicional también era para las personas presentes, temporal o eventualmente.

Y, después, nos parece muy importante la 997, o sea, recomendamos muy vivamente que diga que “quitemos la racionalización”. ¿Se pretende aquí racionalizar el juego? No, se pretende ordenar. Elegimos un sistema determinado de ordenar, el que usted quiera, el que vamos a acordar con la ley, pero al utilizar el “racionalizar” están ustedes abusando, digo, mi sentido, como mi razón, mi verdad, no, el orden que necesitamos entre todos. Ese es el principio que nosotros queríamos.

Gracias, señores, he terminado.

(Alguns aplaudiments i remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Méndez. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidente, seré muy breve en este segundo turno de intervención. Simplemente quiero saludar también, por supuesto, a las asociaciones que han acudido hoy a este parlamento para seguir el debate de este proyecto de ley, que no lo he podido hacer en mi primera intervención.

Y manifestar que, bueno, por todos los defectos que yo he dicho que creo que adolece esta ley, nosotros, evidentemente, no votaremos en contra, estamos a favor de que se restrinja el juego, pero tampoco votaremos a favor, nos mantendremos en la abstención, precisamente porque consideramos que es muy importante que las leyes se hagan de una forma rigurosa, cumpliendo estrictamente la normativa que regula cómo hay que hacer las leyes, y creemos que era muy importante poder haber dispuesto de este informe de impacto familiar para poder demostrar, mediante técnicos independientes, que son funcionarios, que son los que tienen que hacer este informe, conforme a la guía metodológica que su compañera, aquí presente, la Sra. Fina Santiago, ha elaborado en su consejería, pues ese informe de impacto familiar que nos podría aclarar muchas dudas y podría incluso revalidar aún más los argumentos para aprobar esta normativa.

Y, por supuesto, todo lo que hace referencia a las disposiciones finales que escapan completamente del ámbito objetivo y subjetivo de aplicación de esta ley en función del título que se le ha conferido.

Gracias, presidente.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Ribas. Pel Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula el Sr. López.

EL SR. LÓPEZ I SORIA:

Gracias, presidente. Intentaré contestar algunos de los temas que se han hablado y también a las enmiendas de El Pi, que ha pedido en específico que nos posicionemos.

Claro, yo aquí, en el discurso de PP y Ciudadanos, justamente que la gente que va a los casinos es de fuera, lo he explicado, nosotros estamos hablando en todo momento de la problemática que supone la ludopatía, ya no vamos a entrar, además, al tema de puertos y aeropuertos que exactamente es la población de aquí, si no, si hablamos de la ludopatía en general y del efecto que tiene sobre las personas no podemos diferenciar entre si son de fuera de Baleares, si pertenecen a la península, al Reino Unido, o dónde, tenemos que tener en cuenta que en cualquier lugar puede haber gente con ludopatía, que es una patología muy grave. Y si alguien viene a disfrutar de su turismo familiar y se les bombardea a publicidad de casinos, creo que queda claro que entonces la esencia de esta ley sí que se ve un poco más comprometida, cuando estamos hablando de poner por encima el interés general, el interés de la salud sobre el económico.

Respecto a la enmienda de MÉS per Mallorca, que hacía referencia a la parte municipal, como ha comentado el vicepresidente, han estado hablando con la FELIB y lo que se hará será, ya que las competencias de uso horario de los establecimientos es municipal, lo que se hará será dentro de la FELIB dirán las horas de apertura y de cierre, y así los municipios colindantes tendrán un horario de apertura parecido o el mismo para así tenerlo más regulado y además respetar las competencias.

Ciudadanos, claro, es que el diputado de Ciudadanos puede ser seguramente el diputado de esta cámara, o al menos de la ponencia, que más ha defendido la libertad dentro del juego. Sonríe porque es verdad que es una persona simpática, pero que creo que en este caso no está siendo muy acorde con la problemática real que supone la ludopatía para la población, y no sólo eso, también se olvida de que la libertad no puede ser la excusa para que grandes empresas, o en este caso según qué sectores, puedan campar a sus anchas sin regular.

Decía el diputado del Partido Popular que no habría que criminalizar a las empresas del sector, bueno, legales, sí, siempre hablamos de temas legales, no vamos a hablar de algo ilegal aquí; claro, el problema está en que los marcos reguladores o legislativos los ponemos aquí, la empresa o las empresas harán lo que la ley les permitan, que por eso ha dicho ahora usted legales. Sí, si estamos ahora mismo abordando una modificación de ley para limitar y regular tiene sentido que hablemos de qué poner o no, no se trata de criminalizar al sector, se trata de que estamos diciendo que una persona tratada de ludopatía o una persona que está en tratamiento no debe ir a recoger a sus hijos a las *escoles* y encontrarse un centro o un salón de juego a 10 metros, por así decirlo.

El límite está claro, y por eso decimos que se debe seguir como está, no decimos que el sector del juego... no, no, ellos hacen lo que la ley les permite, que es lo que tenemos que hacer nosotros, los políticos, regular de forma que nuestra sociedad esté protegido frente a equis prácticas. En este caso, hablamos

de las *escoletes* y que no tiene sentido que un salón de juego esté pegado a una *escoleta*.

Es lo que nosotros mantenemos y, como le ha dicho el diputado, el Sr. Melià, diputado de El Pi, si usted ha preferido hablar en nombre de la patronal del juego, pues allá usted.

Nosotros, ahora es lo que quería comentar, lo siguiente, hemos aceptado enmiendas de sentido común, nosotros siempre lo decimos...

(Remor de veus)

... no, no, lo decimos siempre, nos da igual si vienen de un sitio o de otro...

(Alguns aplaudiments)

... se ha aceptado una enmienda que tenía que ver con las sanciones, donde se ponía una sanción grave, estaba en leve previamente, fue un error el querer ponerla grave porque además no hay control alguno realmente del aviso que hacían, con lo cual se corrige un error. Otro error que se corrigió era que se hablaba de los mandos, porque el primer borrador de ley no hablaba de pantallas informativas, sino de mandos, con lo cual se corrige, y se pacta, que, de hecho, se pone la coletilla de "se puede poner la marca dentro de la fachada, siempre y cuando no incite de juego". Fin.

Son de sentido común, yo no sé si vienen de no sé dónde o no sé qué, son de sentido común, ya está, no es porque se acepten porque vengan de equis o de y griega, la verdad es que lo desconozco.

(Remor de veus)

Es lo que hay, bueno.

Y luego, sí que quería contestar al diputado de El Pi, la enmienda de 10.000 habitantes se lo ha contestado el vicepresidente, pero fuera de micro, en la enmienda de 10.000 habitantes no se puede prohibir, no se puede prohibir a un pueblo de 10.000 habitantes, es algo que podría meternos en un jaleo, sin embargo, en la 914, que habla de lo de 500 metros, sí que se la aprobaremos, por nuestra parte sí que le aprobaremos la enmienda que deja de excepcionar el resto de municipios de Palma y, como hemos dicho desde un principio, no creemos que tenga que haber excepción, con lo cual sólo aceptaremos que sean 500 metros para todos, tanto en Palma como en el resto de municipios.

Y muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. López. Pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Font.

LA SRA. FONT I MARBÁN:

Gràcies, Sr. President, però no en farem ús.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Font. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Triay.

LA SRA. TRIAY I FEDELICH:

Gràcies, president, si m'ho permet intervindrè des de l'escó. Voldria agrair la bona entesa de tots els grups parlamentaris per arribar a acords i agrair, evidentment, al sector i sindicats propostes de millora. Des del Grup Parlamentari Socialista estam satisfets amb els resultats de la modificació de la Llei de joc que dona més seguretat i més controls al joc.

Gràcies, president.

(Algun aplaudiment)

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Triay. Un cop finalitzat el debat, passarem a les votacions.

Sobre la proposta de votacions els he d'informar que se m'ha fet arribar un paper del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, ja de separacions de determinades votacions. Efectivament, si qualque grup parlamentari demana un altre sentit de les votacions també serà acollit.

LA SRA. COSTA I SERRA:

Sí, Sr. President, demanariem votació separada, que està en el bloc segon, d'una esmena d'El Pi, la RGE núm. 914/23, ja que hi votarem a favor.

Gràcies.

LA SRA. RIERA I MARTOS:

Sí, Sr. President, nosaltres demanarem votació separada de l'apartat 11 de la disposició final primera *quinquies*.

EL SR. PRESIDENT:

Disposició final primera *quinquies*.

EL SR. MÉNDEZ I BAIGES:

Sí, perdón, Sr. Presidente, nosotros en ese mismo punto 11 pediremos la votación separada de la disposición final primera ter, y la primera *quinquies*, también. Junto a la primera *quinquies*, también, querríamos votar por separado la primera ter.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

¿Presidente?

EL SR. PRESIDENT:	7 sí, 27 no, 12 abstencions.
Sí, Sra. Ribas.	Votació del vot particular a l'apartat 2, relatiu al punt 1 de l'article 7, del Grup Parlamentari Unidas Podemos. Votam.
LA SRA. RIBAS I MARINO:	9 sí, 35 no, 2 abstencions.
Presidente, en el apartado 6, votaremos por separado la enmienda RGE núm. 988/23.	Del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, en primer lloc, votarem les esmenes RGE núm. 1003 i 1007/23. Passam a votar. Votam.
EL SR. PRESIDENT:	16 sí, 30 no, cap abstenció.
Molt bé. Doncs, començam, si els sembla bé.	Del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears votam ara l'esmena RGE núm. 1004/23. Votam.
En primer lloc, del Grup Parlamentari Popular, passam a votar l'esmena RGE núm. 898/23. Passam a votar. Votam.	19 sí, 27 no, cap abstenció.
16 sí, 30 no, cap abstenció.	Ara votació conjunta de les esmenes RGE núm. 1005 i 1006/23, del Grup Parlamentari VOX-Actua Balears. Votam.
Ara votam l'esmena del Partit Popular RGE núm. 933/23. Votam.	16 sí, 27 no, 3 abstencions.
19 sí, 27 no, cap abstenció.	Passam a votar les denominacions, l'article únic, les disposicions i l'exposició de motius.
A continuació, farem votació conjunta, si ningú més diu res, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, en aquest cas, de les esmenes RGE núm. 912 i 913/23. Votam.	Ara fem una votació conjunta, si cap grup o diputat no demana votació separada, de les denominacions següents: títol del Projecte de llei, article únic, disposició addicional única, disposició transitòria primera, disposició transitòria segona, disposició derogatòria única, disposició final primera, disposició final primera bis, disposició final primera ter, disposició final primera <i>quater</i> , disposició final primera <i>quinquies</i> , disposició final primera <i>septies</i> i disposició final primera <i>octies</i> . Passam a votar. Votam.
3 sí, 39 no, 4 abstencions.	42 sí, cap no i 3 abstencions.
Ara votació del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, l'esmena RGE núm. 914/23. Votam.	I ara votarem, separatament, la disposició final primera <i>sexies</i> . Passam a votar. Votam.
30 sí, cap no, 16 abstencions.	39 sí, 3 no, 4 abstencions.
Votació de l'esmena, del Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes Balears, RGE núm. 915/23. Votam.	Ara passam a votar, separatament en principi, l'article únic. Votam.
15 sí, 27 no, 4 abstencions.	30 sí, cap no, 16 abstencions.
Votació de l'esmena del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, la RGE núm. 940/23. Votam.	Ara votarem conjuntament: disposició addicional única, disposició derogatòria única, disposició final primera i l'exposició de motius. Passam a votar. Votam.
6 sí, 40 no, cap abstenció.	30 sí, cap no, 16 abstencions.
Votació conjunta, si cap grup o diputat no demana votació separada, de les esmenes del Grup Parlamentari Ciudadanos, RGE núm. 989 i 994/23. Votam.	Ara passam a votar la disposició final primera bis. Votam.
16 sí, 30 no, cap abstenció.	27 sí, cap no, 19 abstencions.
Del Grup Parlamentari Ciudadanos, votació de l'esmena RGE núm. 986/23. Votam.	Ara passam a votar la disposició final primera ter. Votam.
4 sí, 27 no, 15 abstencions.	29 sí, cap no, 17 abstencions.
Votació de l'esmena del Grup Parlamentari Ciudadanos RGE núm. 988/23. Votam.	
2 sí, 30 no, 14 abstencions.	
Votació de l'esmena del Grup Parlamentari Ciudadanos RGE núm. 997/23. Votam.	

A continuació, passam a votar la disposició final primera *quater*. Votam.

27 sí, cap no, 19 abstencions.

I ara passam a votar la disposició final primera *quinquies*. Votam.

44 sí, cap no, 2 abstencions.

Votació de la disposició transitòria primera. Votam.

28 sí, 14 no, 4 abstencions.

Votació de la disposició transitòria segona. Votam.

38 sí, 4 no, 4 abstencions.

Votació de la disposició final primera *sexies*. Votam.

29 sí, 3 no, 14 abstencions.

Ara passam a votar la disposició final primera *septies*. Votam.

28 sí, cap no, 17 abstencions.

Passam a votar la disposició final primera *octies*. Votam.

32 sí, cap no, 14 abstencions.

Es faculden els Serveis Jurídics de la cambra, per fer les correccions i modificacions tècniques necessàries, per tal de què la llei en qüestió tenguí una redacció coherent.

Aquesta presidència, en conseqüència, proclama aprovada la Llei de modificació de la Llei 8/2014, d'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears.

I no havent-hi més assumptes a tractar s'aixeca la sessió.

(Alguns aplaudiments)



DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS